

Begroting 2022

Bezoekadres Koningsplein 3 | 5721 GJ Asten

Postadres Postbus 290 | 5720 AG Asten

T (0493) 671 212 | F (0493) 671 213

www.asten.nl | gemeente@asten.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Bestuurlijke samenvatting	4
Meerjarenbegroting 2022-2025 (structureel)	4
Voorjaarsnota 2022	4
Nieuwe wensen	5
Beleidsbegroting	11
Programmaplan	12
1. Bestuur en veiligheid	15
2. Sociaal domein	22
3. Ruimtelijk domein	31
4. Economie en financiën	41
Overzicht baten en lasten	45
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	46
Paragrafen	47
1. Lokale heffingen	48
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	53
3. Bedrijfsvoering	66
4. Grondbeleid	69
5. Onderhoud kapitaalgoederen	72
6. Financiering	76
7. Verbonden partijen	79
8. Sociaal domein	84
9. Toekomstagenda 2030	87
Financiële begroting	95
1. Overzicht van baten en lasten	96
2. Overzicht financiële positie	109
Bijlagen	117
Bijlage taakvelden	118
Verdeling programma - taakvelden	122
Bijlage beleidsindicatoren	124

Inleiding

De gekozen weg van realisme en vasthoudendheid betaalt zich uit

Dit jaar kunnen wij u, in ons laatste jaar als uw college van burgemeester en wethouders, een sluitende meerjarenbegroting aanbieden die voor de komende jaren een verantwoorde en positieve uitkomst laat zien met daarin natuurlijk als basis een meerjarig financieel gezonde en solide huishouding.

Het was niet makkelijk maar het is ons gelukt om via de gekozen weg van realisme (bij de voorjaarsnota) en vasthoudendheid deze meerjarenbegroting aan te kunnen bieden. Daarnaast kunnen wij, als het Rijk hierover besluiten heeft genomen, een positieve ontwikkeling verwachten op o.a. de herijking van het gemeentefonds, de effecten van het woonplaatsbeginsel jeugd, de extra Rijksmiddelen jeugd en de mogelijke extra middelen van het klimaatakkoord. Dit is een goed perspectief voor de toekomst waarmee Asten volop kan blijven bouwen aan de ambities en maatschappelijke opgaven uit onze Toekomstagenda Asten 2030, namelijk Vitale kernen, Centrumontwikkeling, Transformatie van het buitengebied en een Klimaatbestendig en energieneutraal Asten.

Ondanks dat de jaren 2020 en 2021 in het teken hebben gestaan van de Coronacrisis hebben wij het grootste gedeelte van onze ambities en doelen uit het "Coalitieakkoord 2018-2022, Samen op weg naar een duurzaam vitaal Asten!" kunnen realiseren. En deze meerjarenbegroting biedt nu ook de ruimte om invulling te geven aan alle wensen die opgenomen zijn in de voorjaarsnota 2022, waaronder een structureel budget van € 150.000,= per jaar voor de grote burgerinitiatieven. En op het gebied van klimaat gaan we uitvoering geven aan het klimaatakkoord. Hiermee geven we steeds meer invulling aan de andere manier van besturen en werken zoals we die in Asten met de Toekomstagenda Asten 2030 en Vitale democratie voor ogen hebben. Gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de maatschappelijke opgaven en als gemeente onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen hierin stimuleren en faciliteren om zelf met initiatieven te komen.

Ook kunnen we vaststellen dat we in een fase zijn gekomen waarin er sprake is van grip op en beheersing in het sociale domein. De extra beschikbaar gestelde Rijksmiddelen, ter compensatie van de tekorten in de Jeugdzorg, zijn voor de gemeente Asten een belangrijke stap hierin. De afgelopen jaren is het inzicht in het sociale domein en de grip hierop door het gebruik van informatie en data enorm toegenomen. Hierdoor is bijgestuurd waar dat kan en zijn er positieve resultaten geboekt.

In de afgelopen periode is ook de omgevingsvisie gerealiseerd waarin onze samenhangende strategische lange termijn visie voor de fysieke leefomgeving is vastgelegd. Daarmee bereiden we ons voor op de invoering van de Omgevingswet in 2022.

Doelen en realisaties die allemaal passen in onze Toekomstagenda 2030!

Het saldo van de meerjarenbegroting 2022-2025 (structureel) voor de komende jaren ziet er als volgt uit:

Meerjarenbegroting				
(-) = nadeel (+) = voordeel	2022	2023	2024	2025
Saldo meerjarenbegroting	-84.583	159.420	281.187	280.573
Onttrekking uit Reserve Eenmalige Bestedingen tekort 2022	84.583	0	0	0
Saldo	0	159.420	281.187	280.573

Sluitende begroting

De meerjarenbegroting is vanaf 2023 reëel en structureel sluitend.

Samen met het Rijk en partners in onze gemeente zetten we ons in voor een snel en sterk herstel na de coronacrisis en houden we vast aan de koers van onze Toekomstagenda 2030.

Het saldo van de Reserve Eenmalige Bestedingen (incidenteel) ziet er als volgt uit.

Omschrijving (-)= nadeel (+)= voordeel	Reserve Eenmalige Bestedingen			
	Eind 2022	Eind 2023	Eind 2024	Eind 2025
Saldo Reserve Eenmalige Bestedingen	990.631	852.131	852.131	742.131

Aan de raad wordt onderstaand beslispunt gevraagd:

- De meerjarenbegroting 2022-2025 vast te stellen.

In het programmaplan worden per programma de beleidsdoelstellingen en de daarbij behorende budgetten vermeld. In de paragrafen wordt een doorsnee gegeven van de programmabegroting op diverse gebieden.

In de financiële begroting wordt een overzicht van baten en lasten en de financiële positie van de gemeente weergegeven.

Bestuurlijke samenvatting

Tijdens de behandeling van de voorjaarsnota 2022 in de vergadering van 21 juli 2021 zijn aan u nieuwe wensen en ontwikkelingen voor de meerjarenbegroting 2022-2025 voorgelegd. Uw wensen en bedenkingen uit deze vergadering zijn verwerkt in deze meerjarenbegroting.

Meerjarig blijven we gericht op een financieel gezonde en solide huishouding. De aandacht hiervoor is in tijden van corona, algemene ontwikkelingen en Rijksontwikkelingen nog veel sterker dan die altijd al is.

Meerjarenbegroting 2022-2025 (structureel)

Voorjaarsnota 2022

In de voorjaarsnota 2022 is een beeld geschetst van de (financiële) consequenties van het beleid voor de jaren 2022 t/m 2025 met als doel om een integrale afweging te kunnen maken tussen bestaand beleid, ontwikkelingen, nieuwe wensen en/of bezuinigingen.

In de raadsvergadering van 21 juli 2021 heeft de raad zijn wensen en bedenkingen uitgesproken over deze voorjaarsnota 2022. De wensen en bedenkingen van de raad zijn verwerkt in deze meerjarenbegroting 2022-2025.

De voorjaarsnota 2022 liet de volgende meerjarenbegroting 2022-2025 zien:

Meerjarenbegroting	2022	2023	2024	2025
Begroting 2021	-258.791	46.419	198.805	-
Correcties provincie	-123.500	-82.500	0	-
Begroting 2021	-382.291	-36.081	198.805	-
Nieuw jaar 2025				322.374
Turap voorjaar 2021	-61.024	-61.142	-61.082	-60.946
Begroting 2021 na turap	-443.315	-97.223	137.723	261.428
Onttrekking REB ter afdekking van het tekort Begroting 2021 en 2022	258.791			
Bijgesteld saldo	-184.524	-97.223	137.723	261.428
Autonome ontwikkelingen (S)	-615.585	-570.392	-697.899	-866.159
Saldo na autonome ontwikkelingen	-800.109	-667.615	-560.176	-604.731
Nieuwe wensen (S)	-312.054	-318.054	-318.054	-326.754
Geactualiseerde meerjarenbegroting 2022-2025	-1.112.163	-985.669	-878.230	-931.485
Ontwikkeling extra Rijksmiddelen	830.000	1.080.000	1.230.000	1.230.000
Geactualiseerde meerjarenbegroting 2022-2025 inclusief extra Rijksmiddelen	-282.163	94.331	351.770	298.515

Nieuwe wensen

De structurele nieuwe wensen die vermeld stonden in de voorjaarsnota 2022 zijn vertaald in deze begroting.

Deze nieuwe wensen zijn:

Structureel in euro's		2022	2023	2024	2025
(-) = nadeel (+) = voordeel					
Programma 1: Bestuur en veiligheid					
1.1	Alle inwoners informeren via Peelbelang	-11.000	-11.000	-11.000	-11.000
1.2	Publiceren van regelgeving d.m.v. DROP	-6.500	-6.500	-6.500	-6.500
1.3	Burgerinitiatieven	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
Programma 2: Sociaal domein					
2.1	Wijzigen subsidiebeleid		-6.000	-6.000	-6.000
2.2	Dorpsondersteuner Ommel (Onis)	-13.500	-13.500	-13.500	-13.500
Programma 3: Ruimtelijke domein					
3.1	Uitvoering klimaatakkoord	-101.054	-101.054	-101.054	-101.054
3.2	Verkeersveiligheid Voorste Heusden / Patrijsweg	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
3.4	Fietsverbinding BZOB				P.M.
3.5	Overige wensen Heesakkerweg zuidelijke parallelweg			P.M.	P.M.

3.7	Kunstwerken / onderhoud bruggen en duikers				-8.700
3.8	Land van de Peel	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
3.9	Openbaar gebied Voordeldonk		P.M.	P.M.	P.M.
3.12	Overige wensen Plutostraat				P.M.
3.14	Versnellingsagenda Woningbouw	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Programma 4: Economie en financiën					
Totaal		-312.054	-318.054	-318.054	-326.754

Verschillen voorjaarsnota 2022 en begroting 2022

Hieronder worden de grootste afwijkingen tussen de begroting 2022 en de voorjaarsnota 2022 toegelicht. De afwijkingen worden veroorzaakt door ontwikkelingen of afwijkingen waarvan de financiële consequenties, op het moment van het verschijnen van de voorjaarsnota 2022, nog niet bekend of concreet waren.

Begroting 2022-2025 (-) is nadeel (+) is voordeel	2022	2023	2024	2025
Stand voorjaarsnota 2022	-282.163	94.331	351.770	298.515
Afwijkingen in begroting 2022-2025				
Herijking gemeentefonds, de berekende voordelen mogen volgens richtlijnen provincie, niet meegenomen worden.	0	-250.000	-400.000	-400.000
Voor extra middelen jeugd, 100% meegenomen in de voorjaarsnota. Deze middelen mogen conform landelijke richtlijnen maar gedeeltelijk meegenomen worden vanaf 2023.	30.169	-230.105	-230.105	-230.105
Voor 2022 is een concrete berekening ontvangen die hoger is dan eerder berekend.				
Toename opbrengst omgevingsvergunningen op basis van meerjarig gemiddelde.	100.000	100.000	100.000	100.000
Op basis van prognose 2e kwartaal 2021 rapportage GR Peelgemeenten ontstaat er in 2022 een voordeel van (incidenteel) € 80.000,=. Vanaf 2023 is zichtbaar dat de kosten stijgen.	80.000	-85.000	-85.000	-85.000
Verlaging bijdrage BSOB vanaf 2023.		50.000	50.000	50.000
Op basis van de werkelijke toerekening uren (4 jaarsgemiddelde) daalt de urenrekening aan het grondbedrijf.	-96.131	-96.285	-96.285	-96.285
Voordeel indexatie, (inkomsten)indexatie van het Rijk en belastingen is hoger dan stijging van de indexatie uitgaven. Een gedeelte van dit positief effect wordt veroorzaakt doordat in de voorjaarsnota al indexen waren meegenomen als nadeel.	68.262	75.209	74.958	75.659
Septembercirculaire 2021.	653.332	523.616	525.327	583.341
Overige afwijkingen	-26.316	-22.346	-9.478	-15.552
Stand meerjarenbegroting 2022-2025	527.153	159.420	281.187	280.573

Reserve Eenmalige Bestedingen (incidenteel)

Voorjaarsnota 2022

De voorjaarsnota 2022 liet de volgende Reserve Eenmalige Bestedingen zien inclusief de voorgestelde maatregelen.

Reserve Eenmalige Bestedingen	Eind 2022	Eind 2023	Eind 2024	Eind 2025
Saldo Reserve Eenmalige Bestedingen	162.119	14.423	5.227	-104.773

Nieuwe wensen

De incidentele nieuwe wensen die vermeld stonden in de voorjaarsnota 2022 zijn vertaald in deze begroting. Deze nieuwe wensen zijn:

Incidenteel in euro's (-) = nadeel (+) = voordeel		2022	2023	2024	2025
Programma 1: Bestuur en veiligheid					
Programma 2: Sociaal domein					
2.3	Burgerinitiatieven Herinrichting Vorstermansplein of Processiepark	-100.000	-100.000		
Programma 3: Ruimtelijke domein					
3.3	Verbeteren drukrioleringclusters 27, 30 en 45	-450.000			
	Dekking uit GRP / voorziening riolering	450.000			
3.5	Rioolplan Heesakkerweg zuidelijke parallelweg			-675.000	
	Dekking uit GRP / voorziening riolering			675.000	
3.6	Kruispunten Burgemeester Wijnenstraat – Langstraat en Wilhelminastraat - Koningsplein				
3.10	Opknappen / herinrichting Ploegmakerspark				-50.000
3.11	Groene inkom Heesakkerweg				-60.000
3.12	Water op straat Plutostraat				-225.000
	Dekking uit GRP / voorziening riolering				225.000
3.13	Drukriolering buitengebied	-450.000	-450.000	-450.000	-450.000
	Dekking uit GRP / voorziening riolering	450.000	450.000	450.000	450.000
3.15	Uitvoering dorpsvisie Ommel 1000+	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Programma 4: Economie en financiën					
Totaal		-100.000	-100.000	0	-110.000

Verschillen Reserve Eenmalige Bestedingen voorjaarsnota 2022 en begroting 2022

Hieronder worden de afwijkingen tussen de Reserve Eenmalige Bestedingen in de voorjaarsnota 2022 ten opzichte van de begroting 2022 toegelicht. De afwijkingen worden veroorzaakt door ontwikkelingen waarvan de financiële consequenties, op het moment van het verschijnen van de voorjaarsnota 2022, nog niet bekend of concreet waren.

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

Omschrijving	bedrag (-) = nadeel (+) = voordeel
Aanpassen verordeningen	10.000
Cultuur met kwaliteit	27.588
Aanpassing prognose resultaat 2022	809.316
Totaal	846.904

De geactualiseerde stand van de Reserve Eenmalige Bestedingen is dan als volgt:

Omschrijving (-) = nadeel (+) = voordeel	Stand Reserve Eenmalige Bestedingen			
	2022	2023	2024	2025
Stand voorjaarsnota	162.119	14.423	5.227	-104.773
Mutaties Reserve Eenmalige Bestedingen	828.512	837.708	846.904	846.904
Stand begroting 2022	990.631	852.131	852.131	742.131

Ontwikkelingen

Ontwikkelingen die van invloed zijn op de Begroting 2022-2025 zijn de onderstaande.

Rijksontwikkelingen

Onderstaande Rijksontwikkelingen zijn van grote invloed op de meerjarenbegroting 2022-2025 en met name voor de jaren vanaf 2023.

Herijking gemeentefonds

Het voordeel voor de gemeente Asten is op dit moment gestegen naar € 47,= per inwoners (bij de voorjaarsnota was dit nog € 24,= per inwoner).

Afgerond komt het voordeel van de herijking op € 780.000,= (16.721 inwoners x € 47,=). De nieuwe verdeling zal stap voor stap worden ingevoerd (2023 € 250.000,=, 2024 € 500.000,=, 2025 € 750.000,= en 2026 € 780.000,=).

Het verwachte voordeel mag echter niet meegenomen worden in de begroting (richtlijnen Provincie). In de voorjaarsnota was voor 2023 € 250.000,= en voor 2024 en verder € 400.000,= opgenomen. Dit komt dus te vervallen.

Besluitvorming over herijking gemeentefonds is wederom vertraagd, advies Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) volgt nog en begin november start de consultatie van de gemeenten. Daarnaast komt er nog een actualisatie van de cijfers voor 2022.

Herijking gemeentefonds - Woonplaatsbeginsel

Het voordeel voor de gemeente Asten is € 20,= per inwoner € 334.000,= vanaf 2023.

Vooralsnog is dit voordeel budgettair neutraal (kosten en inkomsten dalen) de komende tijd wordt nog onderzocht wat de budgettaire effecten zijn. Omdat in de voorjaarsnota 2022 dit voordeel niet was verwerkt is een correctie niet nodig.

Extra Rijksmiddelen jeugd

In de voorjaarsnota is van de extra Rijksmiddelen het voordeel maatregelen 100% meegenomen. Volgens nieuwe richtlijnen mogen we 75% van de Rijksmiddelen (inkomsten) meenemen.

Koek moet groter - schrappen opschalingskorting

De VNG zet zich in voor het afschaffen van de opschalingskorting. Deze korting is ingevoerd in het kader van herindelen van bovenaf, maar dit principe is geschrapt in 2013. De korting op de algemene uitkering is echter intact gebleven en loopt vanaf 2015 tot en met 2025 op tot een totaalbedrag van € 975 miljoen (landelijk). In de meerjarenbegroting van de gemeente Asten is rekening gehouden met deze korting. Wanneer deze opschalingskorting volledig zou worden geschrapt zou dit een structureel voordeel opleveren van € 789.000,= in 2025. Of deze opschalingskorting geheel of gedeeltelijk wordt geschrapt is onzeker. In de septembercirculaire is aangegeven dat de opschalingskorting voor 2022 is geschrapt dit levert een incidenteel voordeel op.

Klimaatakkoord -structurele financiële middelen

De gemeenten krijgen naar aanleiding van het Klimaatakkoord veel nieuwe taken op het terrein van de sectoren: gebouwde omgeving, mobiliteit, industrie, landbouw en elektriciteit. De ROB heeft advies uitgebracht over de hoogte van de uitvoeringskosten van deze nieuwe taken voor medeoverheden vanaf 2022. Het kabinet heeft, in afwachting van besluitvorming van het nieuwe kabinet over het advies van de ROB, besloten om in de begroting 2022 in totaal € 72,5 miljoen beschikbaar te stellen voor de klimaatakkoordtaken van gemeenten, ondersteuning van medeoverheden en RES. Dit om te voorkomen dat de uitvoering van het Klimaatakkoord stil komt te vallen. Een deel van dit bedrag zal via de gemeenten lopen. Besluitvorming over de uitkeringsvorm en de verdeelsystematiek vindt later dit jaar plaats. Het is aan een nieuw kabinet om een besluit nemen over de totale uitvoeringskosten voor de periode 2022 tot en met 2024.

Deze ontwikkelingen mogen helaas conform de richtlijnen van de provincie nog niet meegenomen worden in deze meerjarenbegroting, omdat besluitvorming over deze maatregelen is vertraagd of nog niet genomen zijn.

Septembercirculaire 2021

Het rijk voorzag dit voorjaar in de meicirculaire nog een daling van het gemeentefonds na 2022. De Miljoenennota bevat wat dat betreft goed nieuws voor de gemeenten: in plaats van een daling de komende jaren, stijgen de accessen tot 2025. Voor alle jaren na 2022 is er in de septembercirculaire 2021 sprake van een opwaartse bijstelling van het accres. Vooral volgend jaar stijgt het fors. Het geraamde accres 2022 is ten opzichte van de meicirculaire 2021 met ruim een half miljard euro verhoogd en komt daarmee voorlopig uit op ruim 5 procent. Die opwaartse beweging geldt ook voor de jaren erna: + 2,3 procent in 2023, + 2,3 procent in 2024, + 3,2 procent in 2025 en + 3,2 procent in 2026.

De consequenties voor de gemeente Asten zijn:

2022	+ € 653.332,=
2023	+ € 523.616,=
2024	+ € 525.327,=
2025	+ € 583.341,=

Provinciaal toezicht

Uitgangspunt van de provincie is dat het eerstvolgende begrotingsjaar, of de meerjarenbegroting reëel sluitend moet zijn. Dit betekent ook dat structurele uitgaven van de gemeente betaald moeten worden van structurele inkomsten. En incidentele uitgaven éénmalig betaald worden bijvoorbeeld uit een Reserve Eenmalige Bestedingen.

Repressief toezicht

Repressief toezicht is regel. Dit houdt in dat de gemeente de begroting direct kan uitvoeren, zonder dat hier vooraf onze goedkeuring vereist is. Een gemeente komt in aanmerking voor repressief toezicht wanneer de begroting, inclusief nieuw beleid, naar

het oordeel van de provincie structureel en reëel in evenwicht is. Mocht dit niet het geval zijn, dan dient de meerjarenraming voldoende aannemelijk te maken dat dit evenwicht uiterlijk in de laatste jaarschijf wordt bereikt.

Er kan geen sprake zijn van opschuivend perspectief. Bij de beoordeling van het structureel en reëel evenwicht, beoordeelt de provincie of er sprake is van een opschuivend perspectief. Daarmee wordt bedoeld dat het niet toegestaan is om ieder jaar opnieuw een (meerjaren)begroting aan te bieden waarbij uitsluitend de laatste jaarschijf in evenwicht is.

Reëel evenwicht

Het reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn. Wanneer de provincie oordeelt dat ramingen onvoldoende reëel zijn, wordt een negatieve bijstelling doorgevoerd op het structureel begrotingsaldo.

Bezuinigingsmaatregelen/taakstellingen

De taakstellingen worden beoordeeld op haalbaarheid en hardheid en de taakstellingen moeten reëel zijn onderbouwd.

Lokale lastendruk

Lokale lastendruk	Werkelijk 2020	Werkelijk 2021	Begroting 2022
Gebruiker			
Afvalstoffenheffing (variabel)	69,72	100,00	100,00
Afvalstoffenheffing (vast)	68,64	88,20	75,90
Totaal gebruiker	138,36	188,20	175,90
Eigenaar			
<i>Gemiddelde waarde woning</i>	€ 297.151	€ 308.621	€ 308.621
Onroerendezaakbelasting (OZB)	328,65	348,12	371,01
Rioolheffing	234,00	252,00	270,65
Stand begroting 2022	562,65	600,12	641,66
Stand begroting 2022	701,01	788,32	817,56

Bij de berekening van het variabele deel van de afvalstoffenheffing voor de begroting 2022 wordt uitgegaan van een gemiddeld aantal ledigingen van 6 containers restafval à 140 liter en 7 containers GFT-afval à 140 liter per huishouden.

Beleidsbegroting

Programmaplan

De begroting 2022 is opgebouwd uit 4 programma's. Bij de uitwerking is rekening gehouden met het uitgangspunt: alleen opnemen wat echt belangrijk is. Daarnaast is bij de uitwerking rekening gehouden met de maatschappelijke opgave, sturen op gewenst effect voor de burger en op het resultaat en minder op de activiteiten. E.e.a. passend bij het terug naar de bedoeling gaan en het opgaven gestuurd werken uit de Toekomstagenda Asten 2030.

Het programmaplan van de gemeente Asten bestaat uit 4 programma's:

1. Bestuur en veiligheid
2. Sociaal domein
3. Ruimtelijk domein
4. Economie en financiën

Bij ieder programma worden de visie, de verantwoordelijke portefeuillehouder en de totale baten en lasten van het programma vermeld.

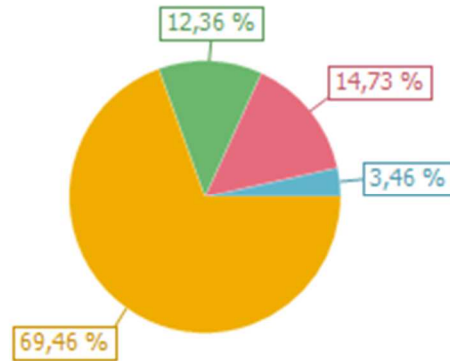
De programma's zijn toegewezen aan een portefeuillehouder, de zogenaamde programmabestuurder. Daarnaast is het mogelijk dat specifieke activiteiten in de portefeuille vallen van een andere wethouder. Indien dit van toepassing is, wordt dit aangegeven.

Vervolgens wordt per beleidsveld verwoord:

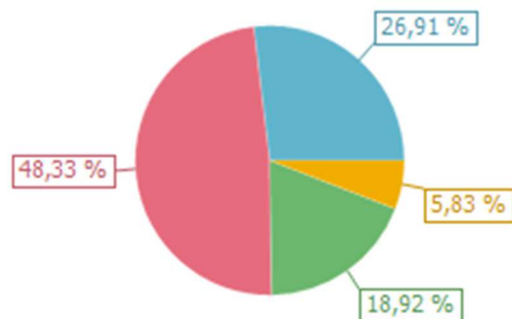
- Wat willen we bereiken?
De tekst sluit aan bij het coalitieakkoord en hierin wordt de visie op het beleidsveld vanuit het coalitieakkoord verwoord.
- Welke beleidsnota's zijn relevant?
De beleidsnota's die vastgesteld zijn door de raad en waar rekening mee moet worden gehouden bij de uitvoering van het beleid.
- Activiteiten en planning
Welke activiteiten en planning hanteren we om onze doelstelling te kunnen realiseren.
- Wat mag het kosten?
Van het beleidsveld worden hier de baten en lasten vermeld. Daarnaast is hier een toelichting van de verschillen opgenomen.

Baten	Programma	Beleidsveld	2022 (bedragen x 1.000)
1. Bestuur en veiligheid			
		1.1 Inwoners	252
		1.2 Bestuur	0
		1.3 Organisatie	1.232
		1.4 Intergemeentelijke samenwerking	0
		1.5 Leefbaarheid, Handhaving en Veiligheid	86
		Totaal	1.571
2. Sociaal domein			
		2.1 WMO, Jeugd en Participatie	5.351
		2.2 Goed wonen, leven en recreëren	1.341
		Totaal	6.691
3. Ruimtelijk domein			
		3.1 Ruimtelijk domein en duurzaamheid	3.661
		3.2 Volkshuisvesting en bouwen	1.614
		3.3 Verkeer en vervoer	340
		Totaal	5.615
4. Economie en financiën			
		4.1 Economie, recreatie en toerisme	692
		4.2 Financieel gezond blijven	30.869
		Totaal	31.561
Totaal Baten			45.439
Lasten	Programma	Beleidsveld	2022
1. Bestuur en veiligheid			
		1.1 Inwoners	500
		1.2 Bestuur	1.295
		1.3 Organisatie	8.524
		1.4 Intergemeentelijke samenwerking	208
		1.5 Leefbaarheid, Handhaving en Veiligheid	1.702
		Totaal	12.228
2. Sociaal domein			
		2.1 WMO, Jeugd en Participatie	16.897
		2.2 Goed wonen, leven en recreëren	5.063
		Totaal	21.961
3. Ruimtelijk domein			
		3.1 Ruimtelijk domein en duurzaamheid	4.752
		3.2 Volkshuisvesting en bouwen	1.468
		3.3 Verkeer en vervoer	2.380
		Totaal	8.599
4. Economie en financiën			
		4.1 Economie, recreatie en toerisme	533
		4.2 Financieel gezond blijven	2.118
		Totaal	2.651
Totaal Lasten			45.439

Baten per programma 2022

Lasten per programma 2022

1. Bestuur en veiligheid

Visie

We leveren publieke dienstverlening aan de Astense samenleving. Gezamenlijk bouwen we aan een duurzaam vitaal, en veilig Asten. Dit betekent onder meer dat we de grote maatschappelijke opgaven, die daaruit voortvloeien, samen realiseren. Dit vereist een wijze van bestuur, gericht op de inzet en verantwoordelijkheid van de gemeenschap zelf, die we daartoe stimuleren en faciliteren.

Portefeuillehouder

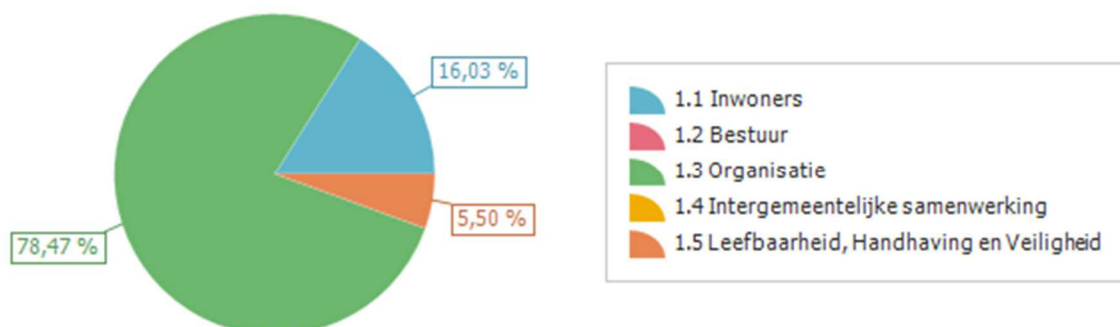
Burgemeester A. van Extel-Van Katwijk

Financieel overzicht programma

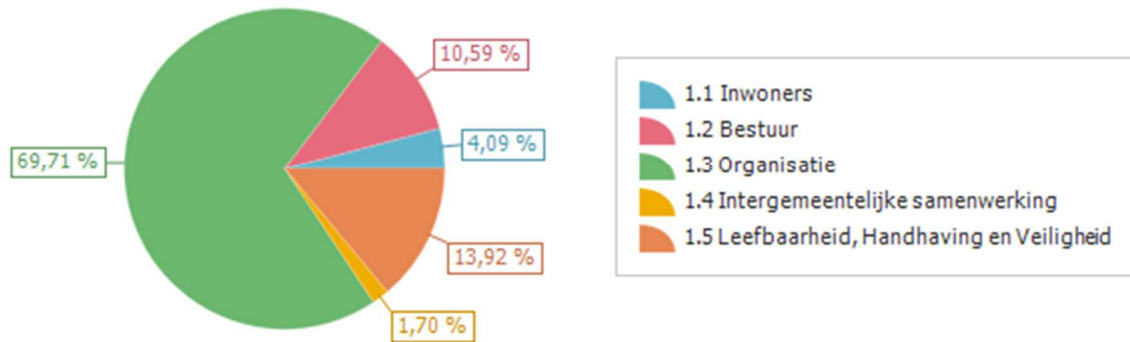
Beleidsveld (bedragen x 1.000)	Rekening		Begroting			
	2020	2021 na wijz.	2022	2023	2024	2025
1.1 Inwoners	267	272	252	237	352	235
1.2 Bestuur		0	0	0	0	
1.3 Organisatie	1.410	1.205	1.232	1.253	1.253	1.253
1.4 Intergemeentelijke samenwerking		0	0	0	0	
1.5 Leefbaarheid, Handhaving en Veiligheid	431	86	86	86	86	86
Totaal Baten	2.109	1.563	1.571	1.576	1.691	1.574
1.1 Inwoners	351	337	500	486	552	485
1.2 Bestuur	1.457	1.195	1.295	1.295	1.295	1.295
1.3 Organisatie	7.427	7.876	8.524	8.434	8.432	8.458
1.4 Intergemeentelijke samenwerking	219	216	208	208	208	208
1.5 Leefbaarheid, Handhaving en Veiligheid	1.905	1.692	1.702	1.545	1.545	1.550
Totaal Lasten	11.360	11.316	12.228	11.967	12.032	11.995
Eindtotaal	-9.251	-9.753	-10.658	-10.391	-10.341	-10.421

Voor een overzicht van de taakvelden die onder deze beleidsvelden vallen, zie 'Bijlage taakvelden'.

Baten programma 1. Bestuur en veiligheid 2022

Lasten programma 1. Bestuur en veiligheid 2022

1.1 Inwoners

Wat willen we bereiken?

De verhouding tussen de Astense gemeenschap en het gemeentebestuur verandert. Dit vraagt niet alleen een daarop gerichte wijze van bestuur maar ook om meer verantwoordelijkheid en inbreng van de inwoners. Om dit te realiseren voeren we een voortdurende dialoog met de inwoners over de wijze waarop we dit vorm kunnen geven en met welke onderwerpen we daadwerkelijk aan de gang gaan.

De gemeente Asten biedt dienstverlening die aansluit bij de wensen van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen. Naast het digitale kanaal wordt nog steeds nadrukkelijk ruimte geboden voor persoonlijk contact via andere kanalen zoals (balie)bezoek of telefonisch.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Toekomstagenda Asten 2030.
- Programma-opdrachten voor de onderliggende programma's uit de Toekomstagenda Asten 2030: Transformatie buitengebied, Vitale kernen, Centrumontwikkeling, Klimaatbestendig en energieneutraal Asten, Omgevingswet en Vitale democratie.
- Nota integrale sturing programma's en organisatie.
- Optimalisatie proces grote burgerinitiatieven (mei 2021).

1.1.1. Vitale democratie in Asten

Activiteit	Planning
<i>Overkoepelende thema's</i> Uitvoering concrete acties n.a.v. Quick scan lokale democratie / thema avonden rondom Vitale democratie. Bijv. faciliteren van burgerinitiatieven, samenwerking inwoners en gemeente bevorderen, betrekken van inwoners die nog ondervertegenwoordigd zijn.	2022 e.v.
<i>Doorontwikkeling per bouwsteen</i> Doorontwikkeling van de bouwstenen samenleving, raad, college, management en ambtenaren gericht op de beoogde cultuuromslag conform de doelen uit de Toekomstagenda Asten 2030. De uitdaging ligt in het bij elkaar brengen van partijen, energie en creativiteit vanuit de gemeenschap en ruimte geven om tot ontwikkeling te kunnen komen.	2022 e.v.
<i>Afstemming met inhoudelijke programma's</i> Faciliteren inhoudelijke programma's Toekomstagenda Asten 2030 in aanpak van participatie binnen projecten.	2022 e.v.

1.1.2. Kwaliteit dienstverlening

Activiteit	Planning
Monitoring van onze kwaliteit van dienstverlening via inzet van NPS (Net Promotor Score), benchmarkinstrumenten zoals waarstaatjegemeente.nl en andere instrumenten zoals cliëntervaringsinstrumenten in het sociale domein.	2022 e.v.
Organiseren Gemeenteraadsverkiezingen op woensdag 16 maart 2022.	2022
De digitale dienstverlening verder optimaliseren, waarbij rekening wordt gehouden met toegankelijkheid.	2022
Vervanging van Verseon/optimalisatie zaakgericht werken, zodat we weer een toekomstbestendig zaakstelsel in huis hebben.	2022

Wat mag het kosten?

	2021	2022	2023	2024	2025
	(bedragen x 1.000)				
Baten					
1. Vitale democratie in Asten					
Overig beleidsveld	272	252	237	352	235
Totaal Baten	272	252	237	352	235
Lasten					
1. Vitale democratie in Asten		150	150	150	150
Overig beleidsveld	337	350	336	402	335
Totaal Lasten	337	500	486	552	485
Totaal saldo	-65	-248	-248	-200	-249

1.2 Bestuur

Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat de gemeenschap van Asten vertrouwen houdt in het gemeentebestuur, op grond van de bereikte resultaten, integriteit en een samenwerking tussen bestuur en gemeenschap die is gebaseerd op ieders eigen verantwoordelijkheden en mogelijkheden.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

Toekomstagenda Asten 2030 en zijn programma's, waaronder Programma 'Vitale democratie in Asten'.

1.2.1. Collegiaal en integer bestuur

Activiteit	Planning
Blijven toetsen van het bestuur aan de beginselen van de gedragscode Integriteit. De normen en protocollen zullen eind 2021 en in het eerste half jaar van 2022 worden geactualiseerd i.v.m. de gemeenteraadsverkiezingen én de maatschappelijke ontwikkelingen.	2022
Toetsen van de resultaten en de effecten van het bestuur in de gemeenschap in de acties uit het Programma Vitale Democratie in Asten.	2022 e.v.

Wat mag het kosten?

	2021	2022	2023	2024	2025
	(bedragen x 1.000)				
Baten					
Overig Beleidsveld					
Totaal Baten					
Lasten					
Overig Beleidsveld	1.195	1.295	1.295	1.295	1.295
Totaal Lasten	1.195	1.295	1.295	1.295	1.295
Totaal saldo	-1.195	-1.295	-1.295	-1.295	-1.295

1.3 Organisatie

Wat willen we bereiken?

We zijn een organisatie met professionals die klachtgericht, flexibel en omgevingsbewust werken en zich kenmerkt door hoge kostenefficiëntie. En dat dit zo wordt ervaren door de gemeenschap en het gemeentebestuur.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Toekomstagenda Asten 2030.
- Asten koerst op eigen kracht in netwerken.
- Bedrijfsplan Asten (A4).
- Algemeen Privacybeleid (AVG) gemeente Asten.
- Informatiebeleid Asten.
- Informatiebeveiligingsbeleid Asten.

We verwijzen tevens naar de paragraaf Bedrijfsvoering.

1.3.1. Klantgericht, flexibel en omgevingsbewust

Activiteit	Planning
We verwijzen naar de paragraaf bedrijfsvoering die een doorlopende aandacht voor organisatie- en personele ontwikkeling laat zien.	2022 e.v.

1.3.2. Informatievoorziening en automatisering

Activiteit	Planning
Afronden overgang automatisering naar ICT-Noord- en Midden Limburg (ICT-NML) en borgen nieuwe werkwijzen binnen de eigen organisatie en in verbinding met ICT-NML.	t/m 2022

Wat mag het kosten?

	2021	2022	2023	2024	2025
	(bedragen x 1.000)				
Baten					
Overig beleidsveld	1.205	1.232	1.253	1.253	1.253
Totaal Baten	1.205	1.232	1.253	1.253	1.253
Lasten					
Overig beleidsveld	7.876	8.524	8.434	8.432	8.458
Totaal Lasten	7.876	8.524	8.434	8.432	8.458
Totaal saldo	-6.672	-7.291	-7.181	-7.180	-7.205

1.4 Intergemeentelijke samenwerking

Wat willen we bereiken?

Asten wordt effectief en efficiënt bestuurd. Samenwerking is geen doel op zich, maar een middel daartoe. Overigens gaat het niet alleen om samenwerking tussen gemeenten, maar ook om werken in netwerken van inwoners, ondernemers, instellingen, overheden en verbonden partijen. Precies zoals in de Toekomstagenda Asten 2030 als "Huis van Asten" is geschetst.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Toekomstagenda Asten 2030.
- Asten koerst op eigen kracht in netwerken.
- Nota Verbonden partijen gemeente Asten.

1.4.1. Samenwerking (Huis van Asten)

Activiteit	Planning
We stellen de ambitie van samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering bij in die zin dat we ons focussen op die onderwerpen waarbij de "opgave" vereist dat we "opschalen" (overeenkomstig het opgavegestuurd werken en het principe van goedschaligheid in de Toekomstagenda 2030). Dit betekent dat we ons nu volop richten op samenwerking op het gebied van I&A bij ICT-NML en niet op de andere onderdelen van bedrijfsvoering. Succes in de samenwerking op het gebied van I&A kan in de toekomst mogelijk bredere samenwerking tot gevolg hebben. Vanzelfsprekend blijven we alert op mogelijkheden die zich voordoen en gaan we door met lopende samenwerking op de gebieden buiten de bedrijfsvoering.	2022 e.v.
Binnen de Peel wordt gewerkt aan een integrale Ontwikkelstrategie op de thema's wonen, economie en mobiliteit. Naar verwachting gaat ook energie en klimaatadaptatie hier onderdeel van uitmaken. De vorming van deze ontwikkelstrategie is strategisch belangrijk en ook een grote kans, bijvoorbeeld in het licht van de Brede Welvaartdiscussie. In de ontwikkelstrategie worden opgaven en potenties voor subregionale ontwikkeling, binnen de context van regionale ontwikkeling, geschetst. Ze dient als basis voor het maken van (sub)regionale vervolgstappen. Het beoogde ontwikkelpad loopt tot 2040.	2021-2040

Wat mag het kosten?

	2021	2022	2023	2024	2025
	(bedragen x 1.000)				
Baten					
Overig beleidsveld					
Totaal Baten					
Lasten					
Overig beleidsveld	216	208	208	208	208
Totaal Lasten	216	208	208	208	208
Totaal saldo	-216	-208	-208	-208	-208

1.5 Leefbaarheid, Handhaving en Veiligheid

Wat willen we bereiken?

Een veilig en leefbaar Asten is wat we willen bereiken, zowel in objectieve als in subjectieve zin. Iedereen moet zich veilig voelen in zijn woon- en werkomgeving en zich veilig kunnen verplaatsen. Veilig voelen, wonen, ondernemen en recreëren zijn belangrijke uitgangspunten. Hieraan werken we samen met inwoners, ondernemers en partners. We blijven koersen op een veilig gevoel in de buurt, op straat en in het verkeer. Dit betekent preventie, het tegengaan van ondermijnende criminaliteit, voorkomen van overlast en waar nodig uitvoeren van toezicht. De visie Asten 2030 is het uitgangspunt voor de doelen die zijn geformuleerd in het veiligheids- en handhavingsbeleid (zowel regionaal als op lokaal niveau). Deze doelen zijn verder uitgewerkt in concrete onderwerpen in de uitvoeringsprogramma's. Ook worden op verschillende vlakken integriteitsbeoordelingen uitgevoerd voorafgaande aan het verlenen van vergunningen, aangaan van een overeenkomst of het verlenen van een subsidie. Ook achteraf kan dit middel ingezet worden om te beoordelen of er aanleiding is een toestemming in te trekken. We sturen op een solide en effectieve inzet, waarbij wordt samengewerkt tussen inwoners, gemeenten, partners daar waar het meer veiligheid oplevert of verbetert.

Wij zetten hiervoor in op gerichte integrale handhaving en meer veiligheid zoals de inzet via het PIT-team (Peelland Interventie team), RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum), preventie (bijvoorbeeld over inbraak) en/of drugs gerelateerde problematiek. Ook zetten we in op een integrale aanpak van illegale bewoning om de ongewenste effecten daarvan op bijvoorbeeld sociaal domein of leefbaarheid aan te pakken. Dit wordt projectmatig aangepakt beginnend bij recreatierreinen en toezicht op huisvestingslocaties. We stimuleren en investeren verder in (zichtbare) veiligheid in wijken. Dat doen we bij voorkeur op basis van signalen van inwoners. Voor de werkzaamheden op leefbaarheid, behoud van de openbare ruimte, overlast situatie en veilige omgeving situatie tijdens evenementen heeft onder andere de boa een belangrijke taak samen met partners. De werkzaamheden op dit vlak nemen toe en zijn van belang om het niveau van leefbaarheid te behouden en te verbeteren.

Bij de transformatie van het buitengebied wordt gekeken naar het oplossen van knelpunten en het (her)ontwikkelen van locaties die vrijkomen. We spannen ons in om duidelijkheid te verschaffen en perspectief te bieden aan ondernemers in het buitengebied door mogelijkheden als bestemmingsplanwijzigingen (naar een bestemming waarbij wonen mogelijk is) per situatie te onderzoeken en door economische activiteiten zoals recreatie en toerisme en andere kleine bedrijvigheid te stimuleren.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Algemene Plaatselijke Verordening APV.
- Beleidsregels standplaatsvergunning 2015.
- Beleidsplan Veiligheidsregio Brabant Zuidoost 2015-2019.
- Beleidsvisie en basisdocument externe veiligheid.
- Evenementenbeleid.
- VTH beleidskader 2022 (vast te stellen in 2022).
- Kadernota Integrale veiligheid Asten 2019-2022.
- Regionaal crisisplan 2016-2019.
- Regionaal risicoprofiel 2015.
- Beleidsregels Bereikbaarheid en Bluswatervoorziening Brabant.
- Beleidsregels Wet Bibob.
- Beleidsregel handhavingsprotocol Opiumwet 13b Asten 2019.
- Verordening Speelautomatenhal Asten 2019.
- Beleidsregels Speelautomatenhal Asten 2020.
- Beleidsnotitie arbeidsmigranten gemeente Asten 2020.
- Regionaal operationeel kader (ROK).

- Convenant groene boa's.
- Provinciale interim omgevingsverordening.
- Verordening kwaliteitscriteria.

1.5.1. Integrale Veiligheid

Activiteit	Planning
Cybercrime en cybersecurity: Vergroten van de digitale veiligheid en weerbaarheid van burgers (specifieke aandacht voor kwetsbare groepen) en ondernemers.	t/m 2022
Opstellen en vaststellen kadernota Integraal Veiligheidsbeleid. Hieruit vloeit ook het Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid gemeente Asten.	Vorbereiding 2022 Vaststellen voor 2023-2027
Implementatie referentiekader en handelingsperspectief Basisniveau mensenhandel. De (beoogde) uitbuiting van personen door dwang is de kern van mensenhandel. Mensenhandel kan in meerdere categorieën worden onderverdeeld: seksuele uitbuiting en uitbuiting buiten de seksindustrie, waaronder arbeidsuitbuiting, gedwongen bedelarij en criminele uitbuiting vallen.	t/m 2022
Inventarisatie bluswatervoorzieningen buitengebied.	t/m 2022

1.5.2. Integraal toezicht en handhaving

Activiteit	Planning
Aanpak illegale bewoning recreatievoorzieningen op recreatieterreinen en huisvestingslocaties arbeidsmigranten.	t/m 2024

Wat mag het kosten?

	2021	2022	2023	2024	2025
	(bedragen x 1.000)				
Baten					
1. Integrale Veiligheid	55	55	55	55	55
2. Integraal toezicht en handhaving					
Overig beleidsveld	31	32	31	31	31
Totaal Baten	86	86	86	86	86
Lasten					
1. Integrale Veiligheid	1.412	1.411	1.404	1.404	1.409
Overig beleidsveld	130	140	140	140	140
Totaal Lasten	1.692	1.702	1.545	1.545	1.550
Totaal saldo	-1.606	-1.615	-1.459	-1.459	-1.464

2. Sociaal domein

Visie

Elke inwoner in Asten, jong en oud, kan en mag meedoen. Samen, voor en met elkaar.

Als gemeente Asten dragen wij bij aan optimale ontwikkelingskansen in een aantrekkelijke omgeving, waarbij we oog hebben voor jong en oud. We zetten in op preventie en organiseren zorg en ondersteuning dicht bij huis, met professionals waar je terecht kan met al je ondersteuningsvragen. Alle inwoners met een zorg- of ondersteuningsvraag wordt een passende oplossing richting de toekomst geboden. Zodat ze uiteindelijk op eigen kracht, eventueel met hulp van hun netwerk, verder kunnen.

We geven bijzondere aandacht aan voorliggende voorzieningen en stimuleren maatschappelijke initiatieven. Zo geven we vorm aan een vitaal Asten, aantrekkelijk voor iedere inwoner.

Portefeuillehouder

Wethouder J. Spoor

De programma's zijn toegewezen aan een portefeuillehouder, de zogenaamde programmabestuurder. Daarnaast is het mogelijk dat specifieke activiteiten in de portefeuille vallen van een andere wethouder. Indien dit van toepassing is, wordt dit aangegeven.

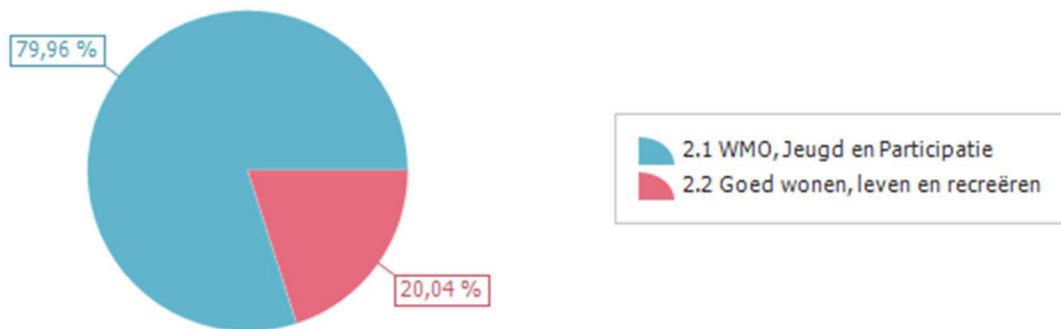
Financieel overzicht programma

Beleidsveld (bedragen x 1.000)	Rekening	Begroting				
	2020	2021 na wijz.	2022	2023	2024	2025
2.1 WMO, Jeugd en Participatie	9.450	6.503	5.351	5.220	5.197	5.148
2.2 Goed wonen, leven en recreëren	833	1.348	1.341	1.342	1.366	1.366
Totaal Baten	10.283	7.851	6.691	6.562	6.563	6.513
2.1 WMO, Jeugd en Participatie	20.641	17.682	16.897	16.376	16.158	16.029
2.2 Goed wonen, leven en recreëren	4.521	5.111	5.063	5.180	5.199	5.284
Totaal Lasten	25.162	22.793	21.961	21.557	21.358	21.312
Eindtotaal	-14.880	-14.942	-15.269	-14.994	-14.795	-14.799

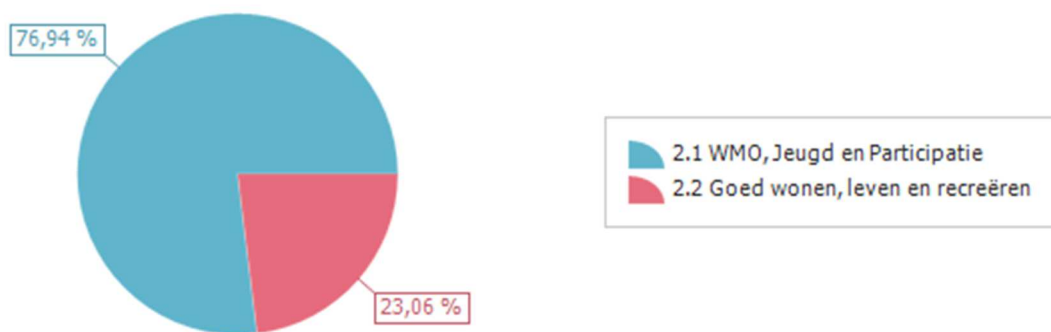
Voor een overzicht van de taakvelden die onder deze beleidsvelden vallen, zie 'Bijlage taakvelden'.

Voor een nadere detaillering van de cijfers Sociaal Domein wordt verwezen naar paragraaf 8.

Baten programma 2. Sociaal domein 2022

Lasten programma 2. Sociaal domein 2022

2.1 WMO, Jeugd en Participatie

Wat willen we bereiken?

Iedereen moet op een volwaardige wijze kunnen participeren in onze samenleving. Dit realiseren we door integraal te werken binnen de taakvelden Wmo, Jeugd, Participatie, Leefbaarheid en Veiligheid. Aanverwante taken, zoals leerplicht/ het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten, (passend) onderwijs, leerlingenvervoer, minimaregelingen, (jeugd)gezondheidszorg, sport, verenigingsleven, welzijn en cultuur, vrijwilligerswerk, mantelzorg en het subsidiebeleid zijn tevens onderdeel van dit beleid en uitvoering. Dat doen we zowel lokaal als regionaal met onze partners. De Koersagenda 2021-2024 van de 5 Peelgemeenten en de GR Peelgemeenten is hierbij belangrijk. Hierin staan de opgaven "normaliseren", "bevlogen samenwerking rondom de inwoner" en "zakelijke samenwerking" centraal. Ook de positioneringsnotitie van Senzer is van belang bij het bereiken van onze doelstellingen.

Het Sociaal Team Asten is de integrale toegang tot zorg en ondersteuning. Hier kan iedere inwoner van Asten terecht met vragen over zorg, (opvoed)ondersteuning, werk, geld, vervoer en wonen. Aanmeldingen komen via verschillende kanalen, bijvoorbeeld via scholen, huisartsen, het loket, de dorpsondersteuner of de wijkagent. We bieden zorg en ondersteuning op maat, dicht bij huis. De focus ligt op eigen kracht, hulp uit het netwerk of inzet van voorliggende voorzieningen (denk aan Jongerenwerk of Schulddienstverlening), ook wel de 0e lijn. Waar nodig bieden we 1e-lijnszorg zoals begeleiding van een Gezins- en Jongerencoach, een Wmo-consulent of een Participatiecoach. Zij vormen tevens de toegang tot 2e-lijnszorg (de gecontracteerde zorgaanbieders). We blijven inzetten we op een verdere ontwikkeling van en versterking

van de toegang en zetten waar mogelijk in op minder inzet van geïndiceerde zorg. In sommige gevallen kan er (tijdelijk) sprake zijn van een hogere zorginzet. Er is aandacht voor contract- en leveranciersmanagement. We blijven in 2022 het sociaal domein monitoren waarbij gebruik gemaakt wordt van informatie en data. Er is steeds meer inzicht en grip. Dit blijven we verder doorontwikkelen en implementeren in de reguliere werkzaamheden.

De insteek is "licht waar het kan, zwaar waar het moet". Samen op zoek naar een passende oplossing richting de toekomst.

Wat doen we daar voor?

De samenwerking met huisartsen en jeugdartsen in Asten verloopt goed. We blijven steeds in overleg voor meer verbinding en begrip voor elkaars werkzaamheden. Het aantal verwijzingen naar jeugdhulp door de huisartsen blijft dalen door deze goede samenwerking. De inzet van de gedragswetenschapper functioneert hierbij als een brugfunctie.

In 2022 gaat het nieuwe woonplaatsbeginsel binnen de Jeugdwet in en wordt dit geïmplementeerd. Op dit moment is nog niet helemaal duidelijk wat dit betekent voor de jeugdigen die in Asten verblijven en voor de kosten voor ons als gemeente. Sommige jeugdigen zullen onder de verantwoordelijkheid van een andere gemeenten komen te vallen, andere jeugdigen die nu buiten onze gemeente wonen komen onder de verantwoordelijkheid van Asten te vallen.

De focus ligt op het versterken van de toegang en het voorliggend veld zoals het sociaal maatschappelijk werk, dorpsondersteuners, mantelzorg en vrijwilligers en voorliggende voorzieningen zoals OuderSupport, Jongerenwerk, vroegsignalering schulden. Gelet op de bezuinigingen zal dit vooral gelegen zijn in verbinding, samenwerking en in efficiency van processen. De subsidie aan ONIS Welzijn wordt verhoogd vanwege een toenemend aantal hulpvragen.

Er worden wijzigingen aangebracht in het subsidiebeleid waarbij het uitgangspunt zal zijn dat verenigingen met jeugdleden subsidie ontvangen, ongeacht het aantal jeugdleden. Ook is de bezuiniging die in de begroting 2021 opgenomen is voor het HAFA-onderwijs verder uitgewerkt en enigszins aangepast.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2021 (naar verwachting wordt in december 2021 een nieuw beleidsplan vastgesteld voor de periode 2022-2027).
- Subsidiebeleid Welzijn en Participatie 2018-2020.
- Voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente Asten, Beleidskader 2018-2021.
- Lokale educatieve agenda gemeente Asten 2019-2022.
- Beleidsplan schuldhulpverlening 2019-2022.
- Koersagenda GR Peelgemeenten 2021-2024
- Positioneringsnotitie Senzer
- Meerjarig Beleidsplan GGD Brabant-Zuidoost 2018-2022
- Omgevingsvisie.

2.1.1. WMO

Activiteit	Planning
Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang wordt een taak van alle gemeenten en niet langer alleen van de centrumgemeenten. De financiële decentralisatie gaat in per 1 januari 2023. In 2022 wordt dit regionaal verder uitgerold.	2022
In het kader van het programma Geweld Hoort Nergens Thuis is een plan van aanpak opgesteld voor het kwaliteitskader. Door het opstellen	2022

van een borgings- en implementatieplan wordt dit in 2022 verder geïmplementeerd. Hiermee werken we concreet toe naar samen nog beter werken aan de veiligheid van onze inwoners.	
Een beleidsmatig uitgangspunt is het langer thuis wonen van ouderen. In 2022 gaan we verder met het opstellen van een uitvoeringsplan hiervoor.	2022
In de tweede helft van 2021 is een vragenlijst uitgezet onder mantelzorgers in Asten. De resultaten hiervan worden in september 2021 verwacht. Verbeterpunten worden vervolgens opgepakt.	Eerste kwartaal 2022
Om ervoor te zorgen dat inwoners zo goed mogelijk mee kunnen doen, wordt gezamenlijk met onze samenwerkingspartners een Lokale Inclusie Agenda opgesteld.	2022

2.1.2. Jeugd

Activiteit	Planning
Er is een lokale Coalitie Kansrijke Start opgesteld. Deze is gebaseerd op het landelijke actieprogramma waarbij het uitgangspunt is dat de eerste 1000 dagen van een kind cruciaal zijn voor een goede start. In 2022 wordt hier verder invulling aan gegeven.	t/m 2022
Kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte in het onderwijs hebben daarbuiten vaak ook zorg, jeugdhulp of begeleiding nodig. Samenwerking tussen jeugdhulp en onderwijs is dus van groot belang. Middels data gedreven werken worden vraagstukken met betrekking tot jeugdhulp en onderwijs onder de loep genomen.	2022
Er is een notitie opgesteld waarin wordt aangegeven wat we als gemeente Asten verstaan onder jongerenparticipatie. Daarin worden concrete acties benoemd die in 2022 uitgevoerd gaan worden, zoals bijvoorbeeld de samenwerking met de kinderraad van Prodas.	2022
De gemeente ontvangt voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 middelen in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs. Deze middelen zijn bedoeld om de onderwijsvertragingen in te halen die kinderen opliepen tijdens Covid-19 (coronacrisis). De bestedingsdoelen zijn vastgelegd in een regeling. In samenwerking met de scholen, kinderopvangorganisaties, bibliotheek, zorg en andere lokale partijen kan de gemeente maatregelen nemen die aansluiten op de behoeften van de kinderen in de gemeente en bij de interventies die scholen al nemen.	t/m 2023
Samen met het Partnerfonds Brainport Eindhoven en de gemeenten Deurne, Asten en Someren wordt een gedifferentieerd en effectief ouderaanbod aangeboden. Het doel is om een forse bijdrage te leveren aan de taal- en cognitieve stimulering van kinderen in de leeftijd van 2,5-6 jaar die opgroeien in een kansarmere omgeving.	t/m 2022
Vanuit Brainport Eindhoven wordt in de regio geïnvesteerd in internationalisering van het onderwijs. Dit richt zich op het bieden van goed passend onderwijs aan kinderen van internationals en op het goed toerusten van onderwijs voor alle kinderen in de regio gericht op de internationaler wordende, inclusieve arbeidsmarkt & maatschappij. In 2021 heeft de gemeente, op verzoek van Prodas, een subsidie verleend t.b.v. het onderzoek 'Vestigingsklimaat ouders in Asten'. De gemeente gaat in 2022 met Prodas in gesprek over de resultaten, conclusies en aanbevelingen voortkomend uit het onderzoek en wat dit betekent voor de internationalisering van het onderwijs in Asten.	Eerste kwartaal 2022
Uit de periodieke monitoring 'bereik en non-bereik voorschoolse voorzieningen' blijkt dat het aantal kinderen in de leeftijd van 2 tot 4	2022

jaar die een voorschoolse voorzieningen bezoeken blijft steken op ongeveer 85%. Bezoek aan een voorschoolse voorziening is goed voor de cognitieve en sociaal emotionele ontwikkeling van het kind. Met de kinderopvangorganisaties, gastouders en jeugdgezondheidszorg zullen maatregelen worden geformuleerd om dit bereik te verhogen.	
De Dommelvallei + (Nuenen, Son en Beugel, Waalre en Geldrop-Mierlo), de gemeente Helmond, de gemeente Veldhoven en de Peelgemeenten (Deurne, Someren, Asten, Gemert-Bakel en Laarbeek) vormen een inkoopregio voor de inkoop van jeugdhulp, genaamd: Een 10 voor de jeugd! Het programmaplan is vastgesteld voor 2020-2024. Er is een vernieuwde overeenkomst opgesteld met jeugdhulpaanbieders voor de inkoop van jeugdhulp vanaf 1 januari 2022. Onder andere contract- en leveranciersmanagement is een belangrijk thema voor 2022.	t/m 2024

2.1.3. Participatie

Activiteit	Planning
Effectief toepassen basisdienstverlening in het kader van de nieuwe Wet Inburgering. Het jaar 2022 gebruiken om processen en dienstverlening te monitoren en verder door te ontwikkelen samen met de regio en partners.	2022
Doorontwikkeling GR Senzer aan de hand van de uitkomsten van de evaluatie Senzer die in 2020 uitgevoerd is. De positionering is afgerond en dit heeft als resultaat de positioneringsnotitie opgeleverd met daarin de overtuigingen en leidende principes van Senzer. Met name de resultaten van de werkgroep governance (afspraken rondom werkgever-/werknemerschap) en de werkgroep financiën zullen in 2022 verder uitgewerkt en geïmplementeerd worden. Resultaten leiden mogelijk tot een aangepaste Gemeenschappelijke Regeling en een gewijzigde financiële structuur.	2022
Doorontwikkeling regionaal mobiliteitsteam, zodat de (extra) ondersteuning die ondernemers, werkenden en werkzoekenden als gevolg van corona nodig hebben eenduidig, samenhangend en vindbaar plaatsvindt. Om tot 1 loketfunctie te komen vindt verbinding plaats met de regionale regiegroep Arbeidsmarkt en Onderwijs. Er wordt aangesloten bij bestaande initiatieven zoals BOOST en Stageregio, waarbij het belang van inwoners, zzp-ers en bedrijven voorop staat.	2022
Onder aansturing van de regionale regiegroep Onderwijs-Arbeidsmarkt bekijken hoe de samenwerking tussen diverse partijen op deze werkerreinen verder versterkt kan worden, waarbij tevens aandacht voor de positionering van deze regiegroep.	2022
Doorontwikkeling en structurele inbedding aanpak laaggeletterdheid. De focus ligt voor 2022 op het bereik van de doelgroep (met name NT1-ers: mensen met Nederlands als moedertaal), inzet op digitale vaardigheden en monitoring van de resultaten. Samenwerking vindt zowel plaats binnen de arbeidsmarktregio als met welzijnsorganisaties en de bibliotheek. Daarnaast wordt aangesloten bij onderwerpen die lokaal binnen het sociaal domein spelen, zoals participatie, armoede en schulden en voorschoolse educatie/doorgaande leerlijn (preventie).	2022
Bijzondere bijstand: samen met de Peelregio onderzoeken op welke wijze we meer grip kunnen krijgen op de bewindvoerderskosten, verreweg de grootste kostenpost binnen de bijzondere bijstand. Drie aspecten spelen hierbij: vroegsignalering, adviesrecht bij rechtbanken en opbouwen regionaal netwerk met bewindvoerders. Dit wordt integraal met beleidsterrein schulddienstverlening opgepakt.	2022

2.1.4. Schulddienstverlening

Activiteit	Planning
Per 1 januari 2021 is de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening gewijzigd. Een van de belangrijkste wijzigingen is de verplichte vroegsignalering. In 2021 is dit opgezet en in 2022 gaan we dit verder doorontwikkelen.	t/m 2022

Wat mag het kosten?

	2021	2022	2023	2024	2025
	(bedragen x 1.000)				
Baten					
1. WMO	74	57	57	57	57
2. Jeugd	782	221	221	221	221
3. Participatie	5.623	5.048	4.918	4.894	4.845
4. Schulddienstverlening					
Overig beleidsveld	24	24	24	24	24
Totaal Baten	6.503	5.351	5.220	5.197	5.148
Lasten					
1. WMO	4.537	4.206	4.073	4.073	4.073
2. Jeugd	4.324	4.103	3.860	3.816	3.763
3. Participatie	7.051	6.801	6.656	6.597	6.521
4. Schulddienstverlening	104	113	113	113	113
Overig beleidsveld	1.667	1.673	1.673	1.558	1.558
Totaal Lasten	17.682	16.897	16.376	16.158	16.029
Totaal saldo	-11.179	-11.546	-11.156	-10.962	-10.881

2.2 Goed wonen, leven en recreëren

Wat willen we bereiken?

We geven invulling aan het programma Vitale Kernen uit de Toekomstagenda Asten 2030.

We willen een aantrekkelijke woon-, leef- en recreatiegemeente zijn en blijven. Daarom voeren we een actief woon- en recreatiebeleid. Ons beleid is flexibel en gericht op de (lokale) woon- en vrijetijdsbehoefte. Gelet op de vergrijzing werken we gericht aan combinaties van wonen met zorg, zodat mensen met een beperking zo veel mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en we jongeren behouden. De inwoners van Asten voelen zich prettig en wonen met plezier in Asten met de ondersteuning die zij nodig hebben. Iedereen kan meedoen. We zetten in op het behoud of zelfs versterking van ons voorzieningenniveau en geven ruimte aan maatschappelijke initiatieven.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Toekomstagenda Asten 2030.
- Centrumvisie.
- Beleidsplan Sociaal Domein Asten 2018-2021 (naar verwachting wordt in december 2021 een nieuw beleidsplan vastgesteld voor de periode 2022-2027).
- Versnellingsagenda woningbouw gemeente Asten.
- Aanpak vitalisering recreatieve locaties.
- Omgevingsvisie.

2.2.1. Vitale kernen

Activiteit	Planning	Portefeuillehouder
Realisatie nieuw gemeenschapshuis op locatie De Klepel.	t/m 2022	J. Spoor
Het realiseren van een kleinschalige zorgvoorziening (zorghuis Heusden) op het UNITAS-terrein in Heusden.	t/m 2022	H. v. Moorsel
Restauratie en herinrichting Mariaoord Ommel park van vrede (processiepark).	2022-2023	J. Bankers
Herinrichting Vorstermansplein Heusden.	2022-2023	J. Spoor
Groene entree Heesakkerweg. Nadat civieltechnische werkzaamheden (t.b.v. rotonde Heesakkerweg, veilige schoolomgeving Beatrixlaan, Heesakkerweg noord, Heesakkerweg zuid en werkzaamheden t.b.v. water) zijn afgerond willen we deze entree mooi groen inrichten.	2025	J. Bankers
Evaluëren en updaten Speelbeleidsplan.	2022	J. Bankers
Opstellen plan renovatie Burg. Ploegmakerspark	2025	J. Bankers
Uitvoering geven aan het Strategisch Huisvestingsplan primair onderwijs gemeente Asten 2018-2028. We onderscheiden hierin de volgende deelprojecten: - Bouw nieuwe school aan de Beatrixlaan. - (Ver)nieuwbouw basisschool Voordeldonk.	t/m 2028 2022 2022-2023	J. Bankers
Realisatie woonzorgconcept 'Ons Thuis' bij de Beiaard.	2022-2024	J. Spoor
Ommel onderzoekt in samenspraak met de gemeente de haalbaarheid om het aantal inwoners substantieel te verhogen (Ommel 1000+).	2030	J. Spoor

Het programma Vitale kernen omvat meer dan alleen bovenstaande activiteiten. Namelijk ook de activiteiten die opgenomen zijn onder de volgende beleidsvelden:

2.2.2. Gezondheidsbeleid.

3.2.1. Woningbouw.

3.3.1. Uitvoering GVVP en overige verkeersmaatregelen.

Kredieten	Begroting				
	t/m 2021	2022	2023	2024	2025
Realisatie nieuw gemeenschapshuis	8.414.965				
Duurzaamheid gemeenschapshuis	1.550.000				
Uitvoering geven aan de burgerinitiatieven Vorstermansplein en Processiepark Ommel		100.000	100.000		
Groene entree Heesakkerweg					60.000
Speelbeleidsplan (n.a.v. evaluatie)			p.m.		
Opknappen / herinrichten Burgemeester Ploegmakerspark					50.000
Uitvoering geven aan het Strategisch Huisvestingsplan primair onderwijs					
- Varendonck	4.838.000				
- Voordeldonk	6.073.000				
Gebiedsvisie Ommel + 1000		p.m.			
Totaal	20.875.965	100.000	100.000	0	110.000

Toelichting tabel kredieten:

Nieuw gemeenschapshuis:

Totaal krediet raadsvoorstel (maximale bandbreedte)	€ 11.483.000,=
-/- btw voordeel	- € 1.718.035,=
-/- besparing op investering	- € 750.000,=
-/- inkomsten uit subsidies	- € 600.000,=
Krediet/te besteden	€ 8.414.965,=

Uitvoering geven aan het SHP:

Opbouw kostenraming nieuw schoolgebouw stichting Prodas locatie Varendonck	
Bouwkosten schoolgedeelte	€ 3.755.000,=
Bouwkosten peuterwerk, kinderopvang en BSO	€ 1.017.000,=
Project- en advieskosten	€ 66.000,=
Totaal krediet	€ 4.838.000,=

Opbouw kostenraming schoolgebouw met IKC-voorzieningen voor basisschool

Voordeldonk

Bouwkosten school	€ 4.752.000,=
Bouwkosten IKC-gedeelte (peuterwerk, kinderopvang en BSO)	€ 1.225.000,=
Project- en advieskosten	€ 66.000,=
Verhuiskosten	€ 30.000,=
Totaal krediet	€ 6.073.000,=

2.2.2. Gezondheidsbeleid

Activiteit	Planning
In 2022 wordt het lokaal sportakkoord verder uitgevoerd met alle samenwerkingspartners. Datzelfde geldt voor het alcoholpreventie en handhavingsplan en het lokaal preventieakkoord. Ook blijven we verbinding leggen met de Omgevingswet om ook hier de aandacht voor gezondheid te borgen.	2022

2.2.3. Sport- en maatschappelijke accommodaties

Activiteit	Planning
Op 16 september 1972 werd het totale <i>Sportcomplex de Schop</i> (sporthal, zwembad en kantine) officieel geopend en volledig in gebruik genomen. Eerder werden al de sporthal geopend (21 mei 1971) en het zwembad (10 april 1972.) Dat betekent dat <i>Sportcomplex de Schop</i> in 2022 al 50 jaar bestaat. Deze mijlpaal gaan we onder de aandacht brengen bij de Astense inwoners en klanten van de Schop.	2022

Wat mag het kosten?

	2021	2022	2023	2024	2025
	(bedragen x 1.000)				
Baten					
1. Vitale kernen	338	363	363	394	394
2. Gezondheidsbeleid	40	10	10		
3. Sport- en maatschappelijke accommodaties	651	653	656	659	659
Overig beleidsveld	319	314	313	313	313
Totaal Baten	1.348	1.341	1.342	1.366	1.366
Lasten					
1. Vitale kernen	795	820	941	971	1.062
2. Gezondheidsbeleid	701	688	683	673	673
3. Sport- en maatschappelijke accommodaties	1.502	1.506	1.510	1.510	1.500
Overig beleidsveld	2.113	2.050	2.047	2.045	2.047
Totaal Lasten	5.111	5.063	5.180	5.199	5.284
Totaal saldo	-3.763	-3.723	-3.838	-3.834	-3.918

3. Ruimtelijk domein

Visie

De gemeente Asten blijft een aantrekkelijke gemeente om te wonen: voor alle doelgroepen in de drie kerkdorpen moet voldoende aanbod zijn of worden gecreëerd. Je wooncarrière starten of doorgroeien: we maken het mogelijk in Asten. Zo willen we bijvoorbeeld aantrekkelijk blijven voor jongeren om na hun studie terug te keren in Asten en faciliteren we huisvestingsoplossingen in het kader van mantelzorg. We werken mee aan passende huisvesting voor onze economisch belangrijke arbeidsmigranten.

We wonen en werken in een omgeving waarvan het klimaat verandert. We nemen onze verantwoordelijkheid voor het tegengaan van klimaatverandering door het verkleinen van onze CO₂-uitstoot en het stimuleren van duurzame energieopwekking.

We willen de gevolgen van klimaatverandering op kunnen vangen. We willen klimaatbestendig worden, dat wil zeggen minder verstening, meer groen, een betere wateropvang, minder hittestress en een grote biodiversiteit in flora en fauna. We staan voor de opgave de agrarische sector te verduurzamen en meer in balans te brengen met natuur en landschap en de gezondheid van onze inwoners.

We nemen een faciliterende rol aan in het ruimtelijke domein. We denken en werken mee aan het verwezenlijken van (ruimtelijke) plannen van onze inwoners die kwaliteit aan onze gemeente toevoegen en bijdragen aan het behalen van de opgaven zoals opgenomen in onze Toekomstagenda Asten 2030. Daarbij werken we in al in het begin van 2022 in de geest van de in juli op handen zijnde Omgevingswet, die het de burgers makkelijker moet maken om hun plannen te realiseren.

Portefeuillehouder

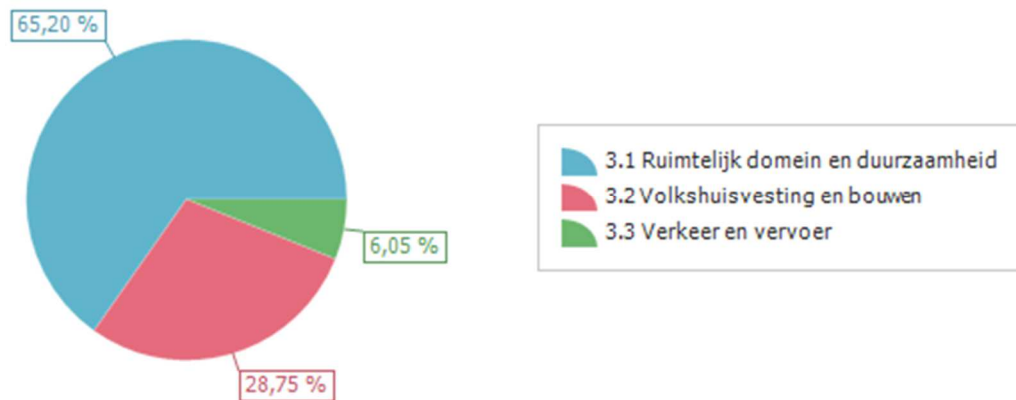
Wethouder J. Bankers (exclusief Volkshuisvesting en bouwen: wethouder H. van Moorsel).

Financieel overzicht programma

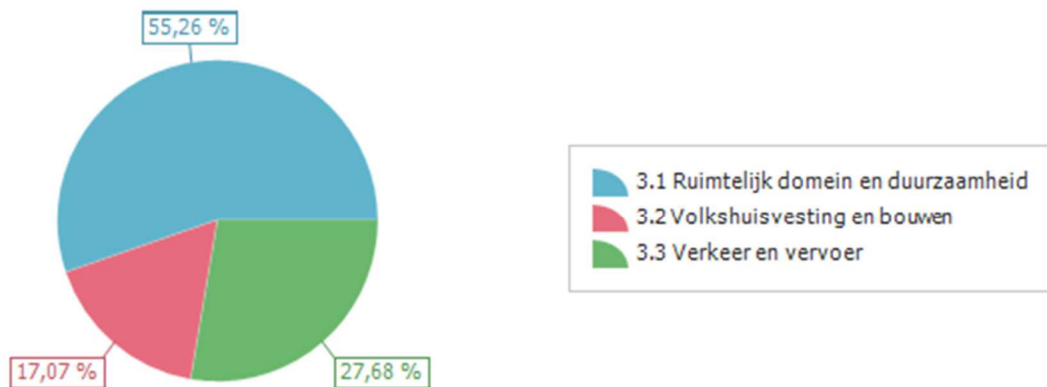
Beleidsveld (bedragen x 1.000)	Rekening	Begroting				
	2020	2021 na wijz.	2022	2023	2024	2025
3.1 Ruimtelijk domein en duurzaamheid	3.861	3.852	3.661	3.640	3.618	3.597
3.2 Volkshuisvesting en bouwen	3.349	1.885	1.614	1.403	1.129	1.485
3.3 Verkeer en vervoer	281	340	340	340	340	340
Totaal Baten	7.491	6.077	5.615	5.383	5.087	5.421
3.1 Ruimtelijk domein en duurzaamheid	5.360	4.950	4.752	4.731	4.672	4.700
3.2 Volkshuisvesting en bouwen	3.146	1.426	1.468	1.436	1.436	1.431
3.3 Verkeer en vervoer	2.080	2.381	2.380	2.304	2.303	2.383
Totaal Lasten	10.586	8.758	8.599	8.470	8.410	8.514
Eindtotaal	-3.095	-2.680	-2.984	-3.088	-3.323	-3.093

Voor een overzicht van de taakvelden die onder deze beleidsvelden vallen, zie 'Bijlage taakvelden'.

Baten programma 3. Ruimtelijk domein 2022

Lasten programma 3. Ruimtelijk domein 2022

3.1 Ruimtelijk domein en duurzaamheid

Wat willen we bereiken?

We geven invulling aan de programma's uit onze Toekomstagenda Asten 2030.

Transformatie buitengebied:

We willen in Asten naar een maatschappelijke geaccepteerde en gewaardeerde agrofoodsector met toekomstperspectief binnen de kaders van duurzaamheid, gezondheid en welzijn van mens en dier in een mooi, beleefbaar en vitaal buitengebied. Daarnaast willen we nieuwe economie mogelijk maken in vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen.

Klimaatbestendig en energieneutraal Asten:

We willen de gevolgen van de klimaatverandering voor onze burgers op kunnen vangen en invulling geven aan de energieopgave waar onze maatschappij voor staat. We voeren de nieuwe taken uit die hieruit voortkomen voor de gemeente. Daarnaast willen we meer initiatieven voor duurzaamheid op gang brengen en ondersteunen, zowel binnen als buiten de gemeentelijke organisatie.

Transitie Omgevingswet:

We bereiden de gemeente Asten voor op de door het rijk gewenste transitie Omgevingswet, via een bij Asten passende aanpak en in samenhang met de Toekomstagenda Asten 2030. De gemeente Asten is vanaf de invoeringsdatum (1 juli

2022) klaar om te werken met de nieuwe wet en kan burgers en bedrijven gebruik laten maken van de vereenvoudiging die de wet hen biedt. In de transitieperiode (tot 2030) worden de werkwijzen en instrumenten verder verbeterd.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Duurzaamheidsbeleid Asten 2017.
- Plan van aanpak Duurzaamheid 2017-2020.
- Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen 2016-2020.
- Toekomstagenda Asten2030.
- Streefbeeld voor het ons landelijk gebied (MRE).
- Ruimtelijke Agenda de Peel (RAP).
- Ruimtelijk Afwegingskader de Peel.
- Geurverordening.
- Bestemmingsplan Buitengebied 2016.
- Programmaopdracht en koersdocument 'Transitie Omgevingswet' uit 2019.
- Omgevingsvisie.
- Regionale Energiestrategie 1.0.
- Transitievisie Warmte (TVW).
- Gemeentelijk Rioleringsplan Asten 2021-2025

3.1.1. Transformatie buitengebied

Activiteit	Planning
Oplossen knelpunten veehouderij (Kemphaanweg en piekbelasters omgeving Meijelseweg/Spechtstraat/Bleekerweg) via herbestemming en de Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB)-pilot Heusden. Daarnaast voorkomen van nieuwe knelpunten door wijziging van het beleid.	2022 - 2025
Verminderen van emissies in het overschrijdingsgebied (urgentiegebied ten zuiden van de kom van Heusden) door de gebiedsgerichte aanpak van de VAB-pilot voort te zetten, agrariërs te helpen met hun toekomstplannen via het Ondersteuningsloket Buitengebied Asten (OLB), het faciliteren van agrariërs die willen verduurzamen dan wel mee zullen doen aan landelijke beëindigingsregelingen en actief oude niet gebruikte vergunningen in te trekken.	2022 - 2025
Terugdringen van stikstofuitstoot op het Natura 2000-gebied de Grote Peel door een integrale gebiedsgerichte aanpak in een zone rondom de Grote Peel te faciliteren. In dit gebied komen meerdere opgaven samen die om een integrale aanpak vragen, te denken aan: <ul style="list-style-type: none"> - de resterende natuuropgaven van de Grote Peel; - landbouwstructuurversterking door middel van kavelruil en gericht op een meer extensieve vorm van landbouw; - klimaatadaptatie zoals het tegengaan van verdroging en hittestress; - bodembeheer gericht op meer biodiversiteit; - behoud van de leefbaarheid en vitaliteit in het gebied ten gevolge van de stoppende agrariërs en de daarmee samenhangende VAB-problematiek (versterken van het economisch vestigingsklimaat); - de energieopgaven. Hiervoor wordt in samenwerking met de provincie Noord-Brabant, andere instanties en ondernemers in het gebied een meerjarig gebiedsproces ingericht (Gebiedsgerichte aanpak Vitale Peel), waarbij ook ruimte moet zijn om te experimenteren met zaken die samenhangen met 'goed doorgaan' en 'goed stoppen' van agrariërs. Dit betreft ook een voorbeeldproject in het kader van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) waarin de Peel is aangewezen als aandachtsgebied vanwege het grote aantal opgaven in de Peel die verband houden met de landbouw.	2022 - 2025

Het stimuleren van meer en kwalitatief betere natuur en het vergroten van de beleefbaarheid ervan voor inwoners en recreanten.	2022 - 2025
--	-------------

3.1.2. Klimaatbestendig en energieneutraal Asten

Activiteit	Planning
Herinrichting Voorste Heusden en Patrijsweg (rioolvervanging incl. afkoppelen hemelwater om de kans op wateroverlast te verkleinen).	t/m 2022 uitvoering
Aanpak "Water op straat" Wolfsberg.	t/m 2022
Herinrichting Beekerloop incl. vergroten duikers zijtak Beekerloop.	t/m 2022
Aanleg waterberging Loverbosch/Vlinderveld. Ten behoeve hiervan wordt vooraf een visie opgesteld voor het groengebied evenemententerrein.	t/m 2022
Renovatie drukriolering.	t/m 2025
Verbeteren van drukrioleringsclusters 27, 30 en 35.	2022-2023
Subsidieregeling afkoppelen hemelwater en aanleg groene daken.	t/m 2029
Zonnepanelenproject De Groene Zone, periode 2.	medio 2022
Vergroenen dorpskernen (Biodiversiteit, hittestress en leefbaarheid).	t/m 2025
(Plan van aanpak t.b.v.) vernieuwen Milieustraat Asten Someren	t/m 2023
Opstellen groenbeleidsplan (incl. groenstructuurplan en bomenverordening).	2022 t/m 2024
Opstellen en uitvoeren plan van aanpak duurzaamheid 2021-2024.	t/m 2024
Herinrichting Wilhelminastraat en Heesakkerweg Noord (rioolvervanging incl. afkoppelen hemelwater om de kans op wateroverlast te verkleinen).	2023-2025
Rioolplan Heesakkerweg zuidelijke Parallelweg.	2024-2026
Water op straat Plutostraat / Kosmosplein.	2025-2026
Opstellen uitvoeringsplan TransitieVisie Warmte: gemeentelijk isolatieplan.	2022
Opstellen uitvoeringsplan TransitieVisie Warmte: onderzoek afkoppelen woningen langs bestaand warmtenet glastuinbouw.	2022
Regionaal energieloket Peel uitbouwen.	2022-2030
Uitvoeren plannen uit Regionale Energie Strategie: RES.	2022-2023

Kredieten	Begroting				
	tm 2021	2022	2023	2024	2025
Herinrichting Voorste Heusden en Patrijsweg	1.110.000	17.700			
Aanpak "water op straat" Wolfsberg	608.000				
Herinrichting Beekerloop incl. vergroten duikers	300.000				
Groengebied evenemententerrein	25.000				
Renovatie drukriolering		450.000	450.000	450.000	450.000
Verbeteren van drukrioleringsclusters 27, 30 en 35		450.000			
Zonnepanelenproject De Groene Zone	1.110.000				
Vernieuwen Milieustraat Asten Someren		p.m.			
Groenbeleidsplan			p.m.		
Plan van aanpak Duurzaamheid	360.000				
Herinrichting Wilhelminastraat en Heesakkerweg Noord			3.300.000		
Rioolplan Heesakkerweg zuidelijke parallelweg				720.000	
Water op straat Plutostraat / Kosmosplein					750.000
Uitvoeringsplan Transitievisie Warmte	202.101				
Totaal	3.715.101	917.700	3.750.000	1.170.000	1.200.000

Toelichting tabel kredieten:

Voor de nog op te starten projecten in de openbare ruimte is op basis van een eerste inschatting van de werkzaamheden een raming gemaakt. In deze ramingen zijn niet alle mogelijke risico's meegenomen (zie ook paragraaf 2.1 risico's). De hieronder genoemde projecten worden uit verschillende middelen gedekt. Hieronder een toelichting.

Herinrichting Wilhelminastraat en Heesakkerweg Noord:

Op basis van een eerste kostenraming bedragen de totale kosten € 3.300.000. Deze worden op de volgende wijze gedekt:

- € 2.700.000 uit de voorziening riolering
- € 35.000 uit onderhoudsvoorziening onderhoud wegen
- € 40.000 uit voorziening openbare verlichting
- voor het resterende bedrag (€ 525.000) wordt een aanvullend krediet beschikbaar gesteld. De afschrijvingslasten van dit krediet zijn € 10.500,= en deze worden vanaf 2024 structureel opgenomen in de meerjarenbegroting.

Mits dit project binnen de voorgestelde periode wordt uitgevoerd zijn er in het kader van de wateropgave subsidie kansen. Dit komt ten gunste van de voorziening riolering.

Rioolplan Heesakkerweg zuidelijke parallelweg:

Op basis van een eerste kostenraming bedragen de totale kosten € 720.000. Deze worden op de volgende wijze gedekt:

- € 700.000 uit de voorziening riolering
- € 20.000 uit onderhoudsvoorziening onderhoud wegen

Water op straat Plutostraat / Kosmosplein:

Op basis van een eerste kostenraming bedragen de totale kosten € 750.000. Deze worden op de volgende wijze gedekt:

- € 600.000 uit de voorziening riolering
- € 35.000 uit onderhoudsvoorziening onderhoud wegen

- voor het resterende bedrag (€ 115.000) wordt een aanvullend krediet beschikbaar gesteld. De afschrijvingslasten van dit krediet zijn € 2.300,= en deze worden vanaf 2025 structureel opgenomen in de meerjarenbegroting.

3.1.3. Transitie Omgevingswet

Activiteit	Planning
<p>We bereiden de organisatie qua structuur en cultuur voor op de Omgevingswet. Het gaat hierbij onder andere om leeractiviteiten en het aanpassen van werkprocessen (o.a. samen met de regionale partners en uitgaande van de door de Omgevingswet beoogde kortere procedures). Na leeractiviteiten in 2020 en 2021 worden er in 2022 vervolgactiviteiten georganiseerd (o.a. specialistische trainingen in de aanloop naar daadwerkelijke inwerkingtreding, waar mogelijk in regionaal verband). Nb: de leeractiviteiten zijn/worden deels vanuit het programma Vitale Democratie (houding en gedrag) en het Strategisch Opleidingsplan (strategische opleiding anders werken) georganiseerd. Hiermee streven we naar één samenhangend leertraject/cultuurtraject.</p>	t/m 2022
<p>We bereiden de bedrijfsvoering van de organisatie ook voor de onderdelen automatisering en digitalisering voor op de Omgevingswet. Het gaat hierbij o.a. om aansluiting op het DSO, aanschaf van een Omgevingswetproof VTH-systeem (in regionaal verband) en aanschaf van software voor toepasbare regels en plan/publicatiesoftware. Nadat in 2020 alle software is aanbesteed/aangeschaft en in 2021 aansluiting heeft plaatsgevonden, wordt de eerste helft van 2022 gebruikt voor het oefenen met en (start van het) vullen van het DSO met behulp van deze software. Tot en met minimaal 2024 werkt het rijk aan doorontwikkeling van het DSO, wat naar verwachting ook tot vervolgactiviteiten bij gemeenten zal leiden.</p>	t/m 2024
<p>We ontwikkelen een Omgevingsvisie, waarin onze samenhangende strategische langetermijnvisie voor de fysieke leefomgeving is vastgelegd. Deze visie is geen blauwdruk voor ontwikkelingen, maar een basis voor uitnodigingsplanologie, met een gebieds- en opgavegerichte aanpak. Conform besluit van de raad wordt de visie vastgesteld vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet. De opdracht voor deze visie is in 2019 verstrekt. Het participatieve ontwerptraject is doorlopen in 2020; vaststelling heeft plaatsgevonden in 2021. In 2022 wordt de omgevingsvisie ingezet als toetsingskader en kan de werking geëvalueerd worden.</p>	t/m 2022
<p>We stellen ter vervanging van de huidige bestemmingsplannen een Omgevingsplan nieuwe stijl op, waarin alle regels voor de fysieke leefomgeving (ook uit onze verordeningen en uit de Bruidsschat) zijn gebundeld. In 2020 heeft een eerste oriëntatie plaatsgevonden. In 2021 is een plan van aanpak vastgesteld en een inkooptraject gestart. Vanaf 2022 wordt gestart met de voorbereiding van een eerste deel van het Omgevingsplan. In 2022 worden tevens consolidatieplannen ter vaststelling aan de raad aangeboden: deze consolidatieplannen zullen de basis zijn voor het tijdelijk Omgevingsplan waar Asten mee zal werken vanaf inwerkingtreding Omgevingswet (1 juli 2022) tot het moment dat het Omgevingsplan nieuwe stijl in zijn geheel is afgerond. Voor het ingewikkelde traject van het gemeentelijk omgevingsplan stelt het Rijk een lange overgangperiode t/m 2029.</p>	t/m 2029
<p>We volgen de onderzoeken op regionaal en nationaal niveau, waarin de financiële effecten van de Omgevingswet voor gemeenten in beeld worden gebracht. Uit recent landelijk onderzoek blijkt dat de incidentele invoeringskosten hoger liggen dan aanvankelijk geraamd. Hierdoor lijkt</p>	t/m 2022

de aangenomen budgetneutrale invoering van de Omgevingswet (terugverdiertijd 10 jaar) niet haalbaar. Het beeld van de structurele effecten, bij ons benoemd in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risico, voor gemeenten is nog diffuus. Op landelijk niveau wordt onderhandeld over financiële compensatie; het streven is dat hier in 2022 afspraken over gemaakt worden. Zodra er meer duidelijkheid is over de financiële effecten van de Omgevingswet en eventuele compensatie kunnen wij een vertaalslag naar onze begroting en paragraaf Weerstandsvermogen en Risico maken.

Wat mag het kosten?

	2021	2022	2023	2024	2025
	(bedragen x 1.000)				
Baten					
2. Klimaatbestendig en energieneutraal Asten	2.386	2.235	2.235	2.235	2.235
3. Transitie Omgevingswet					
Overig beleidsveld	1.466	1.426	1.405	1.383	1.362
Totaal Baten	3.852	3.661	3.640	3.618	3.597
Lasten					
2. Klimaatbestendig en energieneutraal Asten	1.608	1.527	1.527	1.527	1.527
3. Transitie Omgevingswet	50				
Overig beleidsveld	3.292	3.225	3.204	3.145	3.174
Totaal Lasten	4.950	4.752	4.731	4.672	4.700
Totaal saldo	-1.098	-1.090	-1.091	-1.053	-1.103

3.2 Volkshuisvesting en bouwen

Wat willen we bereiken?

We zetten in op een blijvend hoog bouwtempo in de kernen Asten en Heusden en een hoger bouwtempo in de kern Ommel. We bouwen met voldoende diversiteit, in het bijzonder voor senioren en starters. We zetten de startersregeling - aangepast aan de prijsontwikkelingen op de woningmarkt - voort. We blijven CPO-initiatieven stimuleren en datzelfde geldt voor levensloopbestendige woningen en we werken mee aan initiatieven voor passende huisvesting voor arbeidsmigranten.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Toekomstagenda Asten 2030.
- Woonvisie gemeente Asten 2015 t/m 2024.
- Versnellingsagenda woningbouw gemeente Asten.
- Nota grondbeleid.
- Omgevingsvisie.

3.2.1. Woningbouw (wethouder H. van Moorsel)

Activiteit	Planning
Het realiseren van circa 220 woningen in het plan Loverbosch fase 2.	t/m 2024
Het realiseren van circa 35 woningen in het plan Heusden-Oost fase 2.	t/m 2022
Het realiseren van 21 woningen in het plan Kaag (Kloosterstraat 8) in Ommel.	t/m 2023
Het realiseren van 31 woningen op de locatie Kluizendries-Kluisstraat in	2022-2025

Ommel.	
Het realiseren van 20 patiowoningen in het plan Mercuriusstraat / Ommelseweg.	2022-2025
Het realiseren van circa 60 woningen in het plan Heusden-Oost fase 3.	2022-2025
Het ontwikkelen van 21 woningen op de locatie Prins Bernhardstraat 1.	2022-2024
Het herontwikkelen van de vrijkomende schoollocaties naar woningbouw.	2023-2026
Het realiseren van 100-150 woningen in het plan Loverbosch fase 3.	2023-2028
Het realiseren van 60-80 woningen in het plan "Ommel-Oost".	2024-2030

3.2.2. Huisvesting arbeidsmigranten (wethouder H. van Moorsel)

Activiteit	Planning
Huisvesting van arbeidsmigranten is een dynamisch beleidsdossier. We monitoren landelijke wetgeving en regionale afspraken en mede afhankelijk daarvan kunnen aanpassingen aan het huidige beleid worden voorgesteld.	2022

Wat mag het kosten?

	2021	2022	2023	2024	2025
	(bedragen x 1.000)				
Baten					
Overig beleidsveld	1.885	1.614	1.403	1.129	1.485
Totaal Baten	1.885	1.614	1.403	1.129	1.485
Lasten					
Overig beleidsveld	1.426	1.468	1.436	1.436	1.431
Totaal Lasten	1.426	1.468	1.436	1.436	1.431
Totaal saldo	459	147	-33	-307	54

3.3 Verkeer en vervoer

Wat willen we bereiken?

We zorgen voor veilige wegen en fiets- en wandelpaden en verbeteren de locaties met de meeste risico's voor de verkeersveiligheid. Daarbij staan fietsers en voetgangers centraal. Ook zetten we in op een goede bereikbaarheid van de gemeente door middel van een duidelijke wegenstructuur en goede fiets- en openbaar vervoer verbindingen. Daarbij behouden we het groene karakter van de gemeente. Om dit te bereiken voeren we de maatregelen uit zoals opgenomen in het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan 2016 en werken we gericht aan het thema Verkeersveiligheid. Waar mogelijk en gewenst werken we samen met andere overheden en belangengroeperingen om een breed gedragen verkeer- en vervoersbeleid te voeren.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Beheer- en beleidsplan wegen 2014-2022.
- Beleidsplan gladheidsbestrijding 2016-2020.
- Gemeentelijk Verkeer- en vervoersplan 2016.
- Handboek Kabels en leidingen 2015.
- Inrittenbeleid 2015.
- Nota Parkeernormen 2016.
- Omgevingsvisie.

3.3.1. Uitvoering Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan en overige verkeersmaatregelen

Activiteit	Planning
Verbreden fietspad Dijkstraat.	t/m 2022 (afhankelijk van grondaankopen)
Realisatie rotonde op de kruising N279 - Meijelseweg - Buizerdweg. De definitieve planning is afhankelijk van planning Provincie.	t/m 2022
Realisatie rotonde op de kruising Burgemeester Wijnenstraat - Schoolstraat - Dijkstraat - Molenstraat.	2022
Verbeteren fietsverbinding naar BZOB Helmond.	2026
Verbeteren route naar Varendonck College en nieuw te ontwikkelen basisschool aan de Beatrixlaan.	t/m 2023
Aanpassen openbare ruimte Voordeldonk t.b.v. nieuwbouw basisschool	t/m 2023
Aanpassing kruising Burg. Wijnenstraat - Langstraat en Koningsplein - Wilhelminastraat.	t/m 2023
Verkeersveilig inrichten kruisingen Voorste Heusden - Hoodries; Voorste Heusden - Vorstermansplein; Voorste Heusden - Patrijsweg; Meijelseweg - Pastoor Arnoldstraat als onderdeel van het project aanpak wateroverlast Voorste Heusden (zie ook 3.1.2 Klimaatbestendig en energieneutraal Asten).	t/m 2022
Opstellen nieuw beheer- en beleidsplan Wegen.	t/m januari 2022

Kredieten	Begroting				
	tm 2021	2022	2023	2024	2025
Verbreden fietspad Dijkstraat	1.830.000				
Realisatie rotonde N279 - Buizerdweg - Meijelseweg	375.000				
Realisatie rotonde Burg. Wijnenstraat - Schoolstraat - Dijkstraat - Molenstraat	400.000				
Fietsverbinding BZOB Helmond					p.m.
Verbeteren openbaar gebied schoolomgeving Beatrixlaan	1.083.500				
Aanpassen openbare ruimte t.b.v. school Voordeldonk	50.000		p.m.		
Totaal	3.738.500	0	0	0	0

Toelichting tabel kredieten:

Verbeteren fietsverbinding naar BZOB Helmond:

Het betreft de aanleg van fietsvoorzieningen aan de Otterstraat en aan de Kranenvenweg. De gemeente Helmond wil de fietsverbinding bij de Otterstraat al eerder aanleggen. Het is logisch als we het deel Otterstraat op grond van de gemeente Asten gelijktijdig aanleggen. Helmond is een variantenstudie gestart. Zodra de variantenstudie is afgerond kan meer duidelijkheid gegeven worden over de kosten en over het gewenste uitvoeringsjaar.

Aanpassen openbare ruimte Voordeldonk t.b.v. nieuwbouw basisschool:

De kosten voor de noodzakelijke aanpassingen hangen nauw samen met de te nemen maatregelen. In 2021 is gestart met het opstellen van een plan voor de mogelijke aanpassingen. Op basis hiervan is een krediet van € 50.000,= aangevraagd.

Raming krediet herinrichting Voorste Heusden en Patrijsweg staat onder 3.1.2
 Klimaatbestendig en energieneutraal Asten.

Wat mag het kosten?

	2021	2022	2023	2024	2025
	(bedragen x 1.000)				
Baten					
1. Uitvoering Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan en overige verkeersmaatregelen					
Overig beleidsveld	340	340	340	340	340
Totaal Baten	340	340	340	340	340
Lasten					
1. Uitvoering Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan en overige verkeersmaatregelen	88	48	48	48	48
Overig beleidsveld	2.293	2.332	2.256	2.255	2.335
Totaal Lasten	2.381	2.380	2.304	2.303	2.383
Totaal saldo	-2.041	-2.040	-1.964	-1.963	-2.043

4. Economie en financiën

Visie

We zijn een aantrekkelijke woon-, werk- en verblijfsgemeente. We stimuleren en faciliteren economische initiatieven en bieden naar vermogen vestigingsmogelijkheden voor onze bestaande en nieuwe bedrijven. We zorgen voor een goed ondernemersklimaat en een levendig en economisch vitaal centrum van Asten.

We geven ondernemers de ruimte die kwaliteit aan onze gemeente toevoegen en bijdragen aan het behalen van de opgaven zoals opgenomen in onze Toekomstagenda Asten 2030.

We voeren een actief recreatiebeleid waarbij we flexibel meedenken met onze inwoners en ondernemers en ons richten op de (lokale) recreatiebehoefte. Het moet bijdragen aan meer overnachtingen en meer bestedingen door toeristen en dagrecreanten.

We willen financieel gezond blijven. Dit betekent een reëel en structureel sluitende meerjarenbegroting. We blijven primair kritisch op de uitgaven en op de inkomsten, om onnodige lastenverzwaringen te voorkomen. We monitoren daarbij ook uitdrukkelijk de landelijke en Rijksontwikkelingen op financieel gebied.

Portefeuillehouder

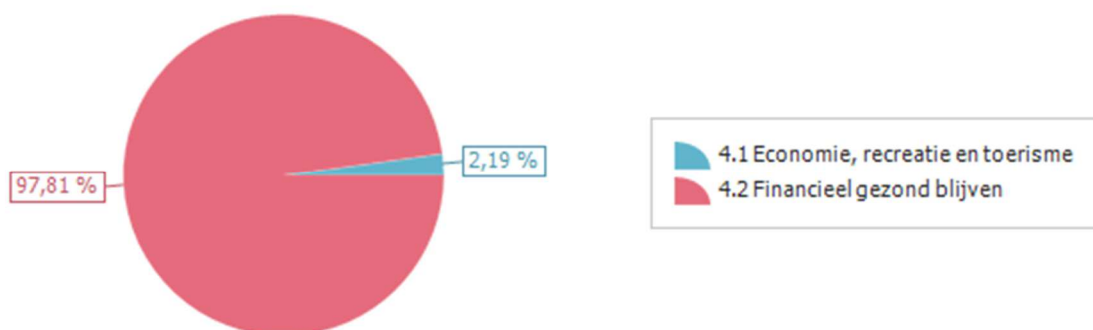
Wethouder H. van Moorsel (exclusief Museum: wethouder J. Spoor).

Financieel overzicht programma

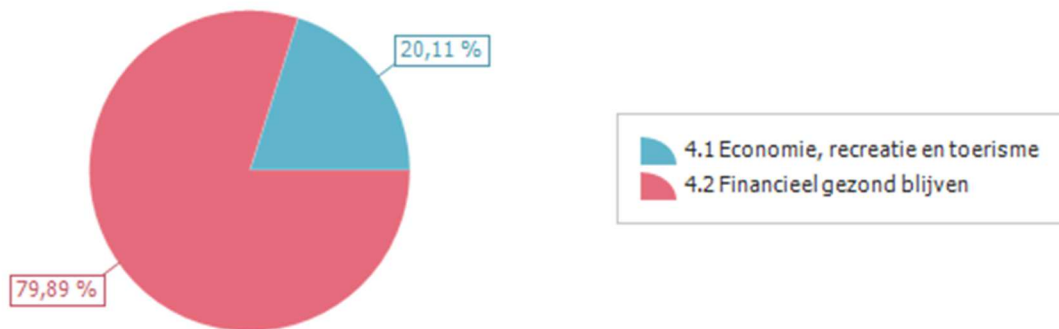
Beleidsveld (bedragen x 1.000)	Rekening		Begroting			
	2020	2021 na wijz.	2022	2023	2024	2025
4.1 Economie, recreatie en toerisme	2.317	610	692	616	591	591
4.2 Financieel gezond blijven	30.611	28.323	30.869	29.234	28.992	29.242
Totaal Baten	32.928	28.932	31.561	29.851	29.583	29.833
4.1 Economie, recreatie en toerisme	887	422	533	533	431	431
4.2 Financieel gezond blijven	4.911	1.429	2.118	685	411	809
Totaal Lasten	5.799	1.851	2.651	1.218	842	1.240
Eindtotaal	27.130	27.081	28.911	28.632	28.741	28.593

Voor een overzicht van de taakvelden die onder deze beleidsvelden vallen, zie 'Bijlage taakvelden'.

Baten programma 4. Economie en financiën 2022

Lasten programma 4. Economie en financiën 2022

4.1 Economie, recreatie en toerisme

Wat willen we bereiken?

We stimuleren en faciliteren economische initiatieven en het naar vermogen bieden van vestigingsmogelijkheden voor onze bestaande en nieuwe bedrijven. We zorgen voor een goed ondernemersklimaat.

We geven invulling aan het programma Centrumontwikkeling binnen de Toekomstagenda Asten 2030 door het initiëren, stimuleren en faciliteren van (economische) initiatieven die bijdragen aan de vitaliteit en aantrekkelijkheid van onze centra.

We geven invulling aan het meerjarenprogramma Land van de Peel waarin de zes Peelgemeenten zich presenteren als één sterke, herkenbare en aantrekkelijke regio voor vrijetijdsbesteding en cultuur. Hiermee stimuleren en faciliteren we toeristisch-recreatieve initiatieven in Asten en de Peel en geven we ruimte aan ondernemers die kwaliteit aan onze gemeente toevoegen. Daarmee levert Land van de Peel een bijdrage aan economische doelstellingen voor Asten en de Peel; meer banen, meer bezoekers, creëren van een aantrekkelijk woon-, werk en leefklimaat, duurzame en beleefbare landbouwsector en het versterken van de beleefbaarheid van Nationaal Park De Grootte Peel.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Toekomstvisie Asten 2030.
- Economische agenda De Peel 2016-2020.
- Visie bedrijventerreinen Asten en Someren 2009-2023.
- Uitvoeringsprogramma recreatie en toerisme 2007-2010.
- Centrumvisie 2007.
- Beleidsplan Horeca, sport en recreatie-inrichtingen.
- Perspectief Vrijetijdseconomie De Peel 2030.
- Marketing voor de Peel.
- Omgevingsvisie.

4.1.1. Economie, recreatie en toerisme

Activiteit	Planning
We geven uitvoering aan het Perspectief Vrijetijdseconomie De Peel 2030 dat door de zes Peelgemeenten gezamenlijk is opgesteld.	t/m 2025
We geven uitvoering aan het meerjarenprogramma Land van de Peel.	t/m 2025
We onderhouden samen met Land van de Peel en de lokale VVV's een nieuw digitaal toeristisch-recreatief platform voor de Peelgemeenten.	t/m 2025
We geven samen met het nieuwe museumbestuur, uitvoering aan het	t/m 2025

nieuwe ondernemingsplan dat in lijn is met het door de raad vastgestelde scenario twee uit het ambitieonderzoek Museum Klok en Peel.	
We actualiseren het Uitvoeringsprogramma Recreatie en Toerisme 2007-2010.	t/m 2023
We realiseren het 2e tracé van het Fietsrondje Grootte Peel tussen de Kokmeeuwenweg en de Kruisbaan.	t/m 2022
We onderzoeken de mogelijkheden naar nieuwe plekken voor bedrijvigheid.	2022
Samen met de ondernemers op Florapark onderzoeken we de mogelijkheden tot oprichting van een parkmanagement-organisatie.	2022
Ondernemers in Asten participeren via het Innovatiehuis De Peel, MRE of Brainport in lokale economische projecten met een regionale uitstraling.	t/m 2023

4.1.2. Centrumontwikkeling

Activiteit	Planning
We actualiseren de Centrumvisie 2007 tot een nieuw Centrumprogramma 2021-2030 (visie en actieprogramma).	2022
In samenwerking met het Centrum Management Asten (CMA), Museum Klok en Peel, VVV, Horeca, OVA werken we aan een levendig en attractief centrum.	2022-2025
We voeren een actief beleid tot concentratie van detailhandel en horeca in het centrum van Asten.	2022-2025

Wat mag het kosten?

	2021	2022	2023	2024	2025
	(bedragen x 1.000)				
Baten					
1. Economie, recreatie en toerisme					
Overig beleidsveld	610	692	616	591	591
Totaal Baten	610	692	616	591	591
Lasten					
1. Economie, recreatie en toerisme	236	340	340	238	238
Overig beleidsveld	186	193	193	193	193
Totaal Lasten	422	533	533	431	431
Totaal saldo	188	159	83	160	160

4.2 Financieel gezond blijven

Wat willen we bereiken?

Door middel van een sluitende meerjarenbegroting in 2023 t/m 2025 willen we voor de komende jaren financieel gezond blijven. We realiseren dit door primair kritisch te blijven op de uitgaven en de inkomsten. We doen dit met het doel om onnodige lastenverzwaringen te voorkomen. In de meerjarenbegroting worden de uitgangspunten uit het coalitieakkoord verwerkt. Het doel is een sluitende meerjarenbegroting voor de jaren 2023 t/m 2025 aan de raad aan te bieden, waarbinnen meerjarig ruimte is voor nieuw beleid (structureel en incidenteel) en het kunnen opvangen van schommelingen (tegenvallers). We blijven meerjarig gericht op een financieel gezonde en solide huishouding.

Sinds maart 2020 worden we nog steeds getroffen door het Coronavirus. Dit heeft geresulteerd in een crisis met grote consequenties. Primair voor de gezondheid en het welzijn van iedereen, secundair ook voor alle sectoren, zoals economie, financiën, cultuur, sport etc. De totale impact van de crisis zal zeker nog invloed hebben op het begrotingsjaar 2022. Ook in de toekomst zal de impact van deze crisis nog merkbaar zijn, maar in welke omvang en duur daar kan op dit moment geen betrouwbare uitspraak over gedaan worden.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Financiële verordening 2016.
- Nota verbonden partijen.
- Treasurystatuut 2014.

4.2.1. Sluitende meerjarenbegroting

Activiteit	Planning
Aanbieden aan de raad van een sluitende meerjarenbegroting 2022-2025.	09-11-2021
Opstellen van de voorjaarsnota 2023.	Juli 2022
Aanbieden aan de raad van een sluitende meerjarenbegroting 2023-2026.	November 2022

Onderstaande tabel geeft het structurele begrotingssaldo weer.

Meerjarenbegroting				
(-) = nadeel (+) = voordeel	2022	2023	2024	2025
Saldo	0	159.420	281.187	280.573

Wat mag het kosten?

	2021	2022	2023	2024	2025
	(bedragen x 1.000)				
Baten					
Overig beleidsveld	28.323	30.869	29.234	28.992	29.242
Totaal Baten	28.323	30.869	29.234	28.992	29.242
Lasten					
Overig beleidsveld	1.429	2.118	685	411	809
Totaal Lasten	1.429	2.118	685	411	809
Totaal saldo	26.894	28.752	28.549	28.581	28.433

Overzicht baten en lasten

2022			
Programma	Lasten	Baten	Saldo
1. Bestuur en Veiligheid	3.110.456	-338.161	-2.772.295
2. Sociaal domein	21.960.583	-6.691.397	-15.269.187
3. Ruimtelijk domein	8.599.276	-5.615.435	-2.983.841
4. Economie en financiën	653.469	-692.168	38.698
Subtotaal programma's	34.323.785	-13.337.160	-20.986.625
Algemene dekkingsmiddelen (0.5, 0.61, 0.62, 0.64, 0.7)	339.746	-28.895.986	28.556.240
Heffing VPB (0.9)	0	0	0
Overhead	9.117.741	-1.232.359	-7.885.382
Onvoorzien (0.8)	55.000	0	-55.000
Saldo van baten en lasten	43.836.272	-43.465.505	-370.767
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves (0.10)	1.602.484	-1.973.251	370.767
Resultaat (0.11)	45.438.756	-45.438.756	0

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten die vrij besteedbaar zijn. Het voorzieningenniveau in de gemeente wordt onder meer bekostigd door de algemene dekkingsmiddelen.

Algemene dekkingsmiddelen		Jaarrekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
a.	Lokale middelen, waarvan de besteding niet gebonden is:			
	* Hondenbelasting	89.384	89.870	93.820
	* OZB eigenaren	3.271.201	3.546.234	3.781.328
	* OZB gebruikers	649.012	705.354	753.419
	* Reclamebelasting	33.247	32.737	32.737
	* Uitvoeringskosten belastingen	-317.943	-311.446	-320.328
b.	Algemene uitkering	21.826.289	22.832.146	24.146.764
c.	Dividend:			
	* Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	23.721	37.500	37.500
d.	Saldo van de financieringsfunctie	0	6.000	31.000
Totaal		25.574.911	26.938.395	28.556.240

Onvoorzien 2022		
Onvoorzien structureel		0
Onvoorzien incidenteel		55.000
Totaal Onvoorzien		55.000

Paragrafen

1. Lokale heffingen

Algemeen

De paragraaf lokale heffingen geeft inzicht in de door de gemeente Asten geheven heffingen (belastingen en retributies). De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de gemeentelijke inkomsten. Het (tarieven)beleid voor de lokale heffingen is vastgelegd in de diverse verordeningen die jaarlijkse geactualiseerd worden. Meer algemene informatie over alle lokale heffingen is terug te vinden via de site van de gemeente (<https://www.asten.nl/belastingen.html>).

De gemeentelijke heffingen zijn te onderscheiden in drie typen:

1. Algemene belastingen

De opbrengsten uit algemene belastingen komen ten gunste aan de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten ingezet worden voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen.

De algemene belastingen in Asten zijn de onroerendezaakbelasting, toeristenbelasting en reclamebelasting.

2. Bestemmingsbelastingen

Bestemmingsbelastingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten bestemd zijn voor specifieke taken of voorzieningen met een algemeen belang. Voor deze belastingen geldt dat de gemeente niet meer mag heffen dan de kosten die zij voor deze voorziening maakt (maximaal kostendekkend).

De bestemmingsbelastingen in Asten zijn de rioolheffing, afvalstoffenheffing en hondenbelasting.

Het uitgangspunt in Asten is dat de hondenbelasting slechts wordt ingezet voor kosten die samenhangen met het verminderen van overlast (budgettair neutraal). Deze belasting kan dus worden beschouwd als een bestemmingsbelasting.

3. Retributies (rechten en leges)

Retributies worden geheven van inwoners aan wie de gemeente een specifieke dienst verleent. De belangrijkste retributies zijn de leges; vergoedingen voor een bij de gemeente aangevraagde dienst zoals het aanvragen van een paspoort of vergunning. Ook deze retributies mogen net als bestemmingsbelastingen niet meer dan kostendekkend zijn.

De heffing van de algemene belastingen en bestemmingsbelastingen wordt uitgevoerd door de Belasting Samenwerking Oost-Brabant (BSOB). De gemeentelijke belastingen die door de BSOB worden opgelegd zijn de onroerendezaakbelasting, rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting, hondenbelasting en de reclamebelasting.

Kwijtscheldingsbeleid

Ter bestrijding van armoede voert de gemeente Asten een actief kwijtscheldingsbeleid. Wanneer een inwoner op grond van een laag inkomen de gemeentelijke belastingen moeilijk kan betalen, kan een verzoek om kwijtschelding ingediend worden.

Voorbeelden van inwoner die voor kwijtschelding in aanmerking komen, zijn huishoudens die uitsluitend zijn aangewezen op een bijstandsuitkering of AOW-uitkering en zonder enig vermogen.

Kwijtschelding kan worden aangevraagd voor onroerendezaakbelasting, rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een maximaal aantal ledigingen.

Meer informatie over de procedure en regels rondom kwijtschelding is te vinden via de website van de gemeente (<https://www.asten.nl/belastingen/kwijtschelding-belastingen.html>).

Overzicht lokale heffingen

Tarieven lokale heffingen 2022

Tarieven**	Werkelijk 2021	Begroting 2022
Onroerendezaak-belasting - OZB (in procenten van de WOZ-waarde)		
- Eigenaar woning	0,1128 %	0,1202 %
- Eigenaar niet-woning	0,2467 %	0,2629 %
- Gebruiker niet-woning	0,2011 %	0,2143 %
- Gemiddelde waarde woning	€ 308.621	€ 308.621
Rioolheffing (per aangesloten perceel)		
- Eigenaar	€ 252,00	€ 270,65
- Kwart tarief	€ 63,00	€ 67,65
- Gebruiker (per volle 500 m ³ afgevoerd afvalwater >500 m ³ en <15.000 m ³)	€ 179,95	€ 182,65
- Gebruiker (per volle 500 m ³ afgevoerd afvalwater >15.000 m ³)	€ 90,37	€ 91,75
Afvalstoffenheffing (Diftar)		
- Vastrecht	€ 88,20	€ 75,90
- Lediging 140 liter container rest	€ 12,00	€ 12,00
- Lediging 140 liter container GFT	€ 4,00	€ 4,00
- Lediging 40 liter container rest	€ 6,50	€ 6,50
- Lediging 25 liter container GFT	€ 2,00	€ 2,00
Leges (diverse tarieven)		
- Paspoort vanaf 18 jaar	€ 74,75	€ 75,90
- Identiteitskaart vanaf 18 jaar	€ 64,00	€ 64,95
- Rijbewijs	€ 41,00	€ 41,60
- Omgevingsvergunning van € 250.000, bouwkosten	€ 6.875,00	€ 6.978,15
Toeristenbelasting (per persoon, per overnachting)		
- Hotel	€ 2,15	€ 2,15
- Bed & Breakfast en daaraan gelijk gestelde accommodaties	€ 2,15	€ 2,15
- Overige accommodaties	€ 1,40	€ 1,40
Hondenbelasting		
- Voor de 1 ^e hond	€ 74,64	€ 74,64
- Voor de 2 ^e hond	€ 95,76	€ 95,76
- Voor de 3 ^e en volgende hond	€ 127,08	€ 127,08
- "Kenneltarief"	€ 173,88	€ 173,88
Reclamebelasting		
- Vast bedrag per vestiging	€ 255,00	€ 255,00
- Bij WOZ-waarde > € 139.000,-, vermeerderd met het tarief per € 1.000 waarde tot een maximum van € 510,-	€ 1,10	€ 1,10

**De definitieve tarieven 2022 worden door de raad in december 2021 vastgesteld bij de besluitvorming over de verschillende verordeningen.

Wijziging tarieven t.o.v. werkelijk 2021

Alle tarieven van de lokale heffingen worden ten opzichte van 2021 geïndexeerd met 1,5% voor het gestegen loon- en prijsniveau (inflatiecorrectie). Nadere toelichting en eventuele uitzonderingen ten opzichte van 2021 worden hieronder per heffingssoort beschreven:

- Onroerendezaakbelasting
De OZB wordt verhoogd met 5% + 1,5% inflatiecorrectie op basis van de maatregel uit scenario-ontwikkeling die voorgesteld is bij de voorjaarsnota 2019.
- Rioolheffing
Het Gemeentelijk Rioleringsplan Asten 2021-2025 (GRP) is vastgesteld. De tarieven voor de rioolheffing worden conform het GRP voor de jaren 2021 tot en met 2025 verhoogd met 5,9%. De totale verhoging voor 2022 komt dus incl. de inflatiecorrectie van 1,5% op 7,4%.
De gebruikerstarieven voor grootverbruikers (bijv. agrarische bedrijven) worden verhoogd met de inflatiecorrectie.
- Afvalstoffenheffing
De tarieven voor de afvalstoffenheffing hebben als uitgangspunt 100% kostendekkendheid.

De totale kosten voor afval dalen ten opzichte van 2021 met € 42.402,= (afgerond 3,5%) door onder andere het wegvallen van de coronaraming en minder toegerekende indirecte kosten voor Asten door Blink. De variabele kosten voor het GFT stijgen in 2022 ten opzichte van 2021 vanwege een nieuwe aanbesteding tegen hogere kosten.

Voor de begroting 2022 is besloten om de variabele tarieven voor zowel de Gft-containers als voor de restcontainers gelijk te houden aan het tarief voor 2021. Omdat de totale kosten voor afval dalen resulteert dit in een daling van het vastrecht met € 12,30.

- Leges
De tarieven voor paspoorten, rijbewijzen en andere uittreksels worden bij wettelijke regeling vastgesteld, maar zijn ten tijde van het opstellen van deze begroting nog niet bekend. In het bovenstaande tarief is uitgegaan van de tarieven 2021 verhoogd met de inflatiecorrectie. De leges voor omgevingsvergunningen worden jaarlijks verhoogd met de inflatiecorrectie.
- Toeristenbelasting
De tarieven van de toeristenbelasting zijn niet verhoogd/verlaagd t.o.v. de begroting 2021.
- Hondenbelasting
De tarieven van de hondenbelasting zijn niet verhoogd ten opzichte van 2021, omdat het aantal honden in Asten is gestegen en dit de prijsstijging op de uitgaven compenseert. Op deze manier blijft de belasting volledig kostendekkend.
- Reclamebelasting
Het minimale tarief voor de reclamebelasting is € 255,00 en het variabele deel is naar verwachting € 1,10 op basis van de totaal op te brengen reclamebelasting.

Opbrengsten

Lokale heffingen en belastingen	Werkelijk 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Afvalstoffenheffing	891.029	1.214.580	1.172.178
Hondenbelasting	89.384	89.870	93.820
Leges burgerzaken	165.089	210.383	189.586
Leges omgevingsvergunningen	772.374	665.000	865.870
OZB	3.920.213	4.251.588	4.534.747
Reclamebelasting	33.247	32.737	32.737
Rioolheffing	1.908.397	2.042.743	2.222.082
Toeristenbelasting	496.674	506.485	506.485
Totaal	8.276.407	9.013.386	9.617.505

Kostendekking

Voor de bestemmingsbelastingen (rioolheffing, afvalstoffenheffing en hondenbelasting) en de retributies (rechten en leges) geldt dat deze niet meer dan kostendekkend mogen zijn. Voor bepaalde leges stelt het Rijk een maximumtarief vast. Hieronder wordt van de diverse lokale heffingen de kostendekking van de tarieven inzichtelijk gemaakt.

Kostendekking bestemmingsbelastingen

Lasten taakvelden	Baten taakvelden	Overhead	BTW	Totale lasten	Baten heffing	Kosten-dekking
Rioolheffing						
1.820.136	13.300	204.190	211.056	2.222.082	2.222.082	100%
Afvalstoffenheffing						
1.047.986	139.000	66.314	196.877	1.172.178	1.172.178	100%
Hondenbelasting						
58.657	0	28.652	6.516	93.826	93.812	100%

Kostendekking retributies (leges)

Lasten taakvelden	Baten taakvelden	Overhead	BTW	Totale lasten	Baten Leges	Kosten-dekking
Titel 1: Algemene dienstverlening / burgerzaken						
180.154	0	141.527	2.438	324.119	212.441	65,5%
Titel 2: Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning						
454.070	0	385.566	27.881	867.517	865.870	99,8%
Titel 3: Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn						
99.470	0	103.884	0	203.354	27.103	13,3%

Lokale lastendruk

In dit onderdeel wordt de lokale lastendruk per woonruimte berekend (OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing).

Lokale lastendruk	Werkelijk 2020	Werkelijk 2021	Begroting 2022
Gebruiker			
Afvalstoffenheffing (variabel) ¹	69,72	100,00	100,00
Afvalstoffenheffing (vast)	68,64	88,20	75,90
Totaal gebruiker	138,36	188,20	175,90
Eigenaar			
<i>Gemiddelde waarde woning</i>	€ 297.151	€ 308.621	€ 308.621
Onroerendezaakbelasting (OZB) ²	328,65	348,12	371,01
Rioolheffing	234,00	252,00	270,65
Stand begroting 2022	562,65	600,12	641,66
Stand begroting 2022	701,01	788,32	817,56

1. Bij de berekening van het variabele deel van de afvalstoffenheffing voor de begroting 2022 wordt uitgegaan van een gemiddeld aantal ledigingen van 6 containers restafval à 140 liter en 7 containers GFT-afval à 140 liter per huishouden.
2. Het tarief onroerendezaakbelasting (OZB) is gebaseerd op de gemiddelde waarde van een woning. Voor 2021 is deze € 308.621,= vooralsnog is deze waarde aangehouden voor 2022.

De lokale lastendruk in de begroting 2022 bedraagt € 817,56. De stijging van de lokale lastendruk ten opzichte van 2021 wordt veroorzaakt door het volgende:

- De totale kosten voor afval dalen, de variabele tarieven voor de containers blijven gelijk aan 2021, waardoor de daling van de kosten verwerkt is in het vaste tarief afvalstoffenheffing.
- Het OZB-tarief is gestegen met 6,5% (5% + 1,5% indexering) als maatregelen uit de scenario-ontwikkeling;
- De rioolheffing is gestegen met 7,4% (5,9% + 1,5% indexering) conform het Gemeentelijk Rioleringsplan.

De definitieve tarieven 2022 voor de lokale heffingen worden door de gemeenteraad in december 2021 vastgesteld bij de besluitvorming over de verschillende belastingverordeningen

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Informatie over het weerstandsvermogen is van belang om te weten of en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. Deze tegenvallers kunnen incidenteel en structureel van aard zijn, maar hebben altijd invloed op de financiële positie van de gemeente. Hoe hoog het weerstandsvermogen zou moeten zijn is niet exact aan te geven. De omvang is afhankelijk van de (financiële) risico's die de gemeente loopt en de kans dat de risico's daadwerkelijk effectief worden. De definitie van een risico = kans x effect.

Een risico is de kans op een gebeurtenis met een negatief financieel gevolg voor de gemeente, waarvoor geen dekking aanwezig is.

Risicomanagement

Risico's zijn onlosmakelijk verbonden met menselijk handelen. Elke organisatie zal risico's moeten nemen om zijn doelen te realiseren. Inzicht in het beheersen van risico's begint bij het risicobewustzijn van medewerkers in de primaire processen.

Met een structurele aanpak van risicomanagement krijg je als organisatie grip op het beheersen van risico's.

Beleidsnota

Nota risicomanagement Gemeente Asten (2013).

Weerstandsvermogen

Om een uitspraak te kunnen doen over de mate waarin de gemeente Asten financiële tegenvallers kan opvangen is inzicht nodig in:

1. De risico's: een risico is de kans op een gebeurtenis met een negatief financieel gevolg voor de gemeente, waarvoor geen dekking aanwezig is.
2. De buffer: hoe groot is onze "spaarpot" om deze risico's op te kunnen vangen?

$$\text{Weerstandsvermogen (ratio, zie onderdeel 3)} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit (buffer, zie onderdeel 2)}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit (risico's, zie onderdeel 1)}}$$

Ratio weerstandsvermogen : 2,9

Deze ratio hoort bij de normering uitstekend en betekent dat er ruim voldoende middelen zijn om de gekwantificeerde risico's af te dekken wanneer zij zich voordoen.

In het vervolg van deze paragraaf zijn deze 3 elementen berekend.

Onderdeel 1: berekening benodigde weerstandscapaciteit (risico's)

Voor de begroting 2022 zijn de op dit moment bekende risico's opnieuw geïnventariseerd en waar nodig geactualiseerd. Voor elk risico is een inschatting gemaakt van de kans van het optreden van het risico en de financiële impact indien het risico zich voor doet.

Elk risico is vertaald in geld, dus bijvoorbeeld ook een risico op imago schade.

Het indelen in kansklasse en financieel gevolg klasse leidt tot de risicoscore.

Risicoscore = inschaling kans x inschaling financieel gevolg.

Hoe hoger de risicoscore, hoe hoger de prioriteit voor beheersing van het risico.

We onderscheiden zoals in onderstaande risicomatrix zichtbaar, drie categorieën:

- Categorie rood: risicoscore is 15 punten of meer.
- Categorie oranje: risicoscore is 5 t/m 14 punten.
- Categorie groen: risicoscore is 1 t/m 4 punten.

Alleen de risico's van de categorie rood en oranje noemen we financieel materieel en tellen mee in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. De categorie rood risico's wordt extra gemonitord.

De risicomatrix ziet er als volgt uit:

IMPACT						
K A N S	Klasse	Minder dan € 20.000	Tussen € 20.001 en € 50.000	Tussen € 50.001 en € 200.000	Tussen € 200.001 en € 400.000	Meer dan € 400.001 (*)
		<i>score 1</i>	<i>score 2</i>	<i>score 3</i>	<i>score 4</i>	<i>score 5</i>
	Zeer groot Vaker dan 1x/jaar <i>score 5</i> <i>90%</i>			7, 8,	5	1
	Groot 1x per 1-2 jaar <i>score 4</i> <i>70%</i>		17,27	10,13,15 18, 23	6	3,
	Gemiddeld 1x per 2-5 jaar <i>score 3</i> <i>50%</i>		16,28	12,14,19	20,22	2,4,9
	Klein 1x per 5-10 jaar <i>score 2</i> <i>30%</i>					
	Zeer klein Minder dan 1x per 10 jaar <i>score 1</i> <i>10%</i>					11,21,24, 25,26

(*) In de berekening van het bedrag per risico in onderstaande 2 tabellen wordt voor de klasse gerekend met het gemiddelde bedrag behorende bij de categorie. Bij score 5 wordt als gemiddelde € 700.000 aangehouden (gemiddelde van € 400.000 - € 1.000.000), tenzij een hoger bedrag bekend is.

Wanneer het financieel gevolg van een risico structureel is, heeft het niet alleen financiële gevolgen voor 2021, maar ook voor verdere jaren. Wanneer een structureel risico zich voordoet zal in de toekomst structurele dekking binnen de begroting moeten worden gezocht.

In de volgende twee tabellen zijn de risico's van de categorieën rood en oranje nader gespecificeerd. Het nummer uit de bovenstaande grafiek komt overeen met het nummer uit de onderstaande tabellen.

Risicoscore Rood

Risico	Nr	Toelichting	Kans	Impact	Bedrag
Onzekerheid Algemene Uitkering Rijksoverheid	1	De herijking van de verdeelsystematiek van het gemeentefonds (sociaal domein en klassiek deel) pakt op basis van de cijfers 2019 positief uit voor de gemeente Asten. Eind 2021 vinden er diverse consultaties plaats die de cijfers kunnen beïnvloeden. Invoering van het nieuwe verdeelmodel is gepland op 1-1-2023			P.M.
Sociaal domein zorgkosten	2	<u>GR Peelgemeenten:</u> De budgetten voor 2022 en verder zijn gebaseerd op de meest realistische inschatting van de zorgkosten WMO, Jeugd en BMS o.b.v. ervaringsinformatie en bekende ontwikkelingen. Dit blijven we continu monitoren en inzichtelijk maken. De zorgkosten m.b.t. Jeugd blijven stijgen. Dit heeft met name te maken met de inzet van dure voorzieningen. De zorgkosten voor Wmo vallen momenteel binnen de begroting. We hebben als gemeente zorgplicht, dit is een open einde regeling waarbij we verplicht zijn om zorg in te zetten. Dit betekent een risico voor de begrote budgetten 2022 en verder.	50%	700.000	350.000
Realisatie (grote) projecten	3	(Grote) projecten zoals bijvoorbeeld herstructurering wegen, strategisch huisvestingsplan onderwijs: investeringsbedrag gemeente is niet toereikend en / of betrokken partijen bereiken geen overeenstemming over uitwerking / onderlinge samenwerking planontwikkeling. Civieltechnisch: bodemverontreiniging, verleggen kabels en leidingen, nadeelcompensatieregeling (overlast tijdens de uitvoering), scheuren in bebouwing a.g.v. verzakking (bronbemaling) waarbij de kosten hoger zijn dan de geraamde post hiervoor in het project. Riolering: bij sommige projecten wordt een (groot) deel van de kosten ten laste van de reserve riolering gebracht. Wanneer bij inspectie blijkt dat de riolering nog voldoende is, maar de weg toch vervangen moeten worden, stijgen de structurele (afschrijving)lasten in de begroting omdat minder kosten ten laste van de reserve kunnen worden gebracht. Recent is aan het licht gekomen dat in een bepaalde periode asbesthoudende kit is gebruikt bij het verbinden van rioolbuizen. Er is nog onduidelijkheid hoe hiermee om te gaan. Bij rioolvervangingsprojecten kan dit kostenverhogend werken. Explosieven: we beschikken over een risicokaart waaruit blijkt dat grote delen van de gemeente verdacht zijn. We moeten hier nog beleid op ontwikkelen. Bij projecten en werken in de grond kan dit kostenverhogend werken. Daarnaast gaat de stikstofproblematiek een risico vormen. Op dit moment is nog niet bekend wat hier de impact van zal zijn.	70%	700.000	490.000
Toepassen bestuursdwang	4	Wanneer er sprake is van spoedeisend belang of de overtreder draagt geen zorg voor het ongedaan maken van de overtreding, is het aan het bestuursorgaan om bestuursdwang toe te passen. Wij verhalen de kosten op overtreder. Als overtreder ons niet betaalt (om diverse redenen) komen deze voor onze rekening.	50%	700.000	350.000
Afhankelijk- heid ICT systemen /	5	<u>Afhankelijkheid ICT systemen</u> Beschikbaarheid ICT middelen: storing of uitval van de infrastructuur, stroomstoring, cybercriminaliteit.	90%	300.000	270.000

Risico	Nr	Toelichting	Kans	Impact	Bedrag
Uitvoering project I&A		Beschikbaarheid van essentiële programmatuur i.c.m. verplichtingen in ketens, juist en tijdig verstrekken informatie aan landelijke voorziening (bv BAG). Uitval en/of storingen vormen een bedreiging voor de bedrijfsvoering en daarmee de dienstverlening. <u>Uitvoering project I&A</u> In het kader van de uitvoering van het project 'beëindiging I&A samenwerking Someren Asten' ondernemen we een veelvoud van activiteiten komende tijd gericht op een toekomstbestendige I&A organisatie voor Asten. Het gaat om ontvlechting van de ICT-infrastructuur /automatisering, diensten en organisatie met Someren, en daarna de opbouw in de nieuwe situatie bij ICT-NML. Dit project is zorgvuldig voorbereid en zal stap voor stap tot uitvoering worden gebracht.			
Organisatie-ontwikkeling	6	Organisatieontwikkeling i.r.t. het huidige personeelsbestand: meegaan in de ontwikkelingen is niet voor iedereen gemakkelijk. Daarnaast neemt de druk op de organisatie toe door de bezuinigingen en groei van ons takenpakket. Er wordt meer persoonlijk leiderschap van onze medewerkers gevraagd dan voorheen. Deze ontwikkelingen leveren meer 'personele trajecten' op dan we gewend zijn. Het risico op extra kosten, bijv. voor inhuur, opleiding, frictie, is gegroeid. De gemeente Asten is daarnaast eigen risicodragers voor de WW.	70%	300.000	210.000
Juridische procedures / schadeclaims handhaving	7	Als tijdens de procedures blijkt dat we niet de juiste procedures hebben gevolgd of een onjuiste beslissing hebben genomen jegens inwoners van Asten of bedrijven. Hiermee staat de onrechtmatigheid in de meeste gevallen vast. Ook kan er verdragingschade zijn of schade bij niet tijdig beslissen ingebrekestelling).	90%	125.000	112.500
Beheer openbare ruimte: voldoende middelen en schade	8	Door klimaatsverandering zien we het risico op schade in de openbare ruimte door extreem weer zoals windhozen, droogte en hagelbuien toe nemen. In de laatste jaren zien we de kosten om de openbare ruimte na extreem weer opnieuw veilig te krijgen/op niveau te krijgen oplopen. Gezien het grote aantal elementen in de openbare ruimte kunnen deze kosten bij extreem weer flink oplopen. Daarbij kunnen ook nog schadeclaims komen vanuit de burger (de gemeente is hiervoor verzekerd, eigen risico van € 2.500 per toegekende schadeclaims).	90%	125.000	112.500
Juridisering samenleving / niet tijdige besluitvorming	9	Opgelegde kosten planologische procedures, leges (bijv. voor een aanvraag omgevingsvergunning) en privaatrechtelijke heffingen (bijv. rioolheffing, OZB, toeristenbelasting, afvalstoffenheffing) die leiden tot juridische procedures. Risico op verplichting geheel of gedeeltelijk terugbetalen leges en proceskostenvergoeding.	50%	450.000	225.000
Totaal					2.120.000

Risicoscore Oranje

Risico	Nr	Toelichting	Kans	Impact	Bedrag
Beheer openbare ruimte: voldoende middelen en schade	10	Door bezuinigingen op de beheerbudgetten van groen kan vernietiging van de waarde van de openbare ruimte ontstaan. Denk hierbij aan bijv. niet tijdig snoeien waardoor te grote wonden ontstaan en daardoor verkorting levensduur van bomen.	70%	125.000	87.500
	11	Het risico op ziektes bij bomen en planten neemt toe. In het verleden is veel eentonig plantmateriaal gezet. Daarbij neemt de impact en verspreiding van ziektes en exoten door o.a. klimaatverandering en het uit balans raken van het ecosysteem (o.a. insectenafname) toe. In de laatste jaren hebben we daardoor al verschillende	10%	700.000	70.000

Risico	Nr	Toelichting	Kans	Impact	Bedrag
		ziektes en exoten de kop op zien steken in Asten. Voorbeelden hiervan zijn de eikenprocessierups, letterzetter, essentaksterfte, kastanje bloedingsziekte en de Japanse duizendknoop. Naar verwachting zal dit alleen maar toenemen in de komende jaren. Het risico en schade verschilt per ziekte/exoot. In slechte gevallen kunnen de kosten hoog oplopen.			
	12	In verband met bezuinigingsmaatregelen is er minder geld beschikbaar voor het onderhoud aan de wegen. Gevolg hiervan kan zijn dat er sprake is van achterstallig onderhoud, waardoor ook de veiligheid in het geding komt. Tevens werkt dit, wanneer wegen niet tijdig onderhouden worden, kostenverhogend richting de toekomst. In 2021 wordt er nieuw beheer- en beleidsplan Wegen opgesteld, welke per 1-1-2022 ingaat. Er wordt een nieuwe doorrekening gemaakt en hieruit zal blijken of de (huidige) jaarlijkse storting in de onderhoudsvoorziening, voldoende is om ons wegennet op orde te houden.	50%	125.000	62.500
Opslag strooizout	13	Opslag strooizout locatie Venbergweg: De vloer onder de halfopen opslaglocatie voldoet mogelijk niet aan de gestelde eisen t.b.v. opslag van strooizout voor gladheidsbestrijding. Dit wordt onderzocht en kan leiden tot een investering om aanpassingen aan de opslag door te voeren.	70%	125.000	87.500
Arbitrage Attero	14	Er is een eindvonnis in het geschil tussen Attero en de Brabantse gewesten over de garantieplicht van aanlevering van brandbaar restafval over de jaren 2015-januari 2017. Het NAI heeft geoordeeld dat, in tegenstelling tot de jaren 2011-2014, de Brabantse gewesten en gemeenten verplicht zijn een naheffing te betalen voor de minderlevering. De Metropoolregio Eindhoven heeft als contractpartner namens de 21 gemeenten uitvoering gegeven aan het financiële deel van het vonnis wat betrekking heeft op deze regio. Er is een procedure gestart bij het Gerechtshof om dit vonnis te vernietigen en op 29 juni 2021 is deze toegewezen. Attero heeft tot 29 september 2021 de mogelijkheid gehad om tegen dit arrest in cassatie te gaan bij de Hoge Raad.	50%	125.000	62.500
Arbeidsmarkt-ontwikkeling	15	De arbeidsmarkt staat momenteel onder druk. In de volle breedte ervaren we dat het moeilijker is om gekwalificeerd personeel aan te trekken. Het gaat zowel om geschikte kwalificaties als de juiste persoonskenmerken (aansluiting op kernbegrippen A4 bedrijfsplan). Daarnaast constateren we dat het ook steeds moeilijker wordt om gekwalificeerd personeel te kunnen inhuren. Hierdoor ontstaat het risico dat onze ambities in de knel komen.	70%	125.000	87.500
Economische ontwikkeling	16	Risico op lagere aantallen toeristische overnachtingen en arbeidsmigranten.	50%	35.000	17.500
Open einde regeling leerlingen- vervoer	17	Er wordt maximaal gebruik gemaakt van de regeling leerlingenvervoer gemeente Asten. Er heeft een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden voor schooljaar 2021/2022. Het is op dit moment nog onduidelijk wat de financiële consequenties hiervan zijn.	70%	35.000	24.500
Veranderende regelgeving	18	Omgevingswet: gemeente Asten bereidt zich voor op de invoering van de omgevingswet. Er zijn hiervoor incidentele middelen voorzien. De praktijk na implementatie gaat uitwijzen of er ook sprake zal zijn van hogere structurele bedrijfsvoeringskosten. Uit onderzoek in 2021 blijkt dat budgetneutrale invoering onder druk staat. Er wordt nog onderhandeld over financiële compensatie. Zolang dit onduidelijk is blijft er sprake van risico.	70%	125.000	87.500
	19	Klimaatbestendig en energie neutraal: gemeenten gaan plannen maken om van het gas af te gaan, duurzame	50%	125.000	62.500

Risico	Nr	Toelichting	Kans	Impact	Bedrag
		energie te produceren en klimaatbestendig te worden en meer circulair. Deze taken zullen zeker deels maar mogelijk allemaal door het Rijk opgelegd worden aan de gemeenten. Daarnaast gaat o.a. de stikstofwetgeving druk op onze capaciteit leggen: de toekomst van het buitengebied zal nog meer aandacht gaan krijgen. Wat de kosten - vergoeding daarvan zal zijn is nog niet in te schatten. We pakken veel van deze zaken in de regio (in Peel- of MRE-verband) op.			
Verbonden partijen (financieel, imago)	20	<p>Veiligheidsregio (VRBZO) bluswater: Door de aangepaste ontwerpnorm van Brabant Water in 2014 neemt het aantal brandkranen jaarlijks af. Dit betekent minder brandkranen in nieuwe situaties maar ook sanering van waterleidingen. Alternatieven zijn gevonden in door VRBZO aangeschafte waterbakken en in het optimaliseren van pendelsystemen. Deze oplossingen zijn echter niet gelijkwaardig aan brandkranen. Het blijft een gemeentelijke afweging welke voorzieningen extra worden aangelegd om brandweezorg voldoende te borgen. Door de coronacrisis is nog niet volledig in beeld waar bluswatervoorzieningen zijn aangelegd. Ook de risicoafweging openbaar bluswater volgt in 2022.</p> <p>Ook voor 2022 is de verwachting dat waterleidingen gesaneerd worden door Brabant Water. Wat de impact hiervan is kunnen we vooraf niet bepalen. Telkens zal een risicoafweging noodzakelijk zijn en mogelijk aanleg van openbaar bluswater.</p>	50%	300.000	150.000
	21	Verbonden partijen kunnen in financiële problemen komen (zie paragraaf verbonden partijen). Meer geld nodig dan geraamd.	10%	450.000	45.000
	22	<p><u>GR Werkbedrijf Senzer:</u> Als gevolg van het positieve resultaat van 2020, waarbij Senzer het onverdeelde resultaat 2020 voor de weerstandscapaciteit aanwendt, is de weerstandscapaciteit van Senzer in 2022 (ruim) voldoende. Sinds 2019 worden, als gevolg van de toen niet voldoende aanwezige weerstandscapaciteit, alle risico's doorgeleid naar de deelnemende gemeenten. Ondanks de voldoende weerstandscapaciteit van Senzer voor 2022 worden vanwege onzekerheden over het jaar 2021 en de bestemming van het onverdeelde resultaat de risico's van Senzer wel meegewogen in de weerstandscapaciteit van Asten. Het aandeel van Asten in de totale risico's bedraagt 3,95% (het percentage van de bijdrage algemene middelen aan Senzer). De risico's zijn in de begroting 2022 van Senzer toegelicht. Het betreft met name de onzekerheid over de financiering door het Rijk (BUIG, WSW, Participatie) en het wegvallen van opdrachten en detacheringen door toenemende concurrentie en een slechtere economische situatie (omzetverlies en extra inzet voor herplaatsingen). De gevolgen van corona lijken voor Senzer mee te vallen en de economie in onze regio lijkt minder geraakt te zijn dan die in andere regio's. De bestandsontwikkeling is en blijft echter een onzekere factor.</p>	50%	300.000	150.000
Imagoschade, aansprakelijkheid bij verstrekken onjuiste informatie.	23	Gemeente verstrekt verkeerde info, externe hack op onze systemen (cybercriminaliteit). Privacyregels worden geschonden en er wordt een bestuurlijke boete opgelegd door de Autoriteit Persoonsgegevens. Gemeente is verantwoordelijke voor actueel houden risicokaart, WKPB etc. Gegevens kunnen kwijt raken of onbedoeld wijzigen. Audit extern orgaan (bijv. waarderingskamer WOZ) kan dit ook melden. Software kan problemen/storingen bevatten. Dit kan leiden tot	70%	125.000	87.500

Risico	Nr	Toelichting	Kans	Impact	Bedrag
		negatieve berichtgeving media en herstelkosten. Met klachtafhandeling zijn hoge kosten gemoed.			
Verzekering / Garantstelling aansprakelijkheid burger (o.a. bij schade burger)	24	Gemeentelijke borgstellingen: de gemeente heeft een achtervangfunctie indien een corporatie in financiële problemen komt.	10%	21.400.000	2.140.000
	25	Risico schade inventaris gemeentelijke gebouwen (aanvulling op verzekering).	10%	700.000	70.000
	26	Risico aansprakelijkheid gemeente bij brandschade aan naburige panden en inventaris (indien schade groter dan 2 x € 2.500.000,= per jaar).	10%	700.000	70.000
	27	Risico op aansprakelijkheid wat niet onder de dekking van de verzekering valt (bijv. niet tijdig beslissen).	70%	35.000	24.500
	28	Het eigen risico van de diverse verzekeringen en aansprakelijkheden komt t.l.v. de gemeente Asten.	50%	35.000	17.500
Vennootschaps belasting	29	De gemeente Asten zal voor de Vennootschapsbelasting (Vpb) over 2016 een naar aanleiding van de ingediende aangifte een correctie in de vorm van een geschatte aanslag ontvangen. De schatting is opgelegd omdat de Belastingdienst formeel binnen drie jaar een aanslag dient op te leggen en op dit moment niet bekend is wat de gevolgen zijn met betrekking tot de te hanteren disconteringsvoet en de beginbalans van 2016 met betrekking tot de grondexploitatie. Daarnaast worden door aanvullende en gewijzigde fiscale regelgevingen ook reclame- en afvalopbrengsten met Vpb belast. Ook hiervoor zal een geschat bedrag worden opgelegd. Tegen de aanslag zal een bezwaarschrift worden ingediend. Op dit moment is een inschatting gemaakt van het uiteindelijke verschuldigde bedrag. Omdat deze schatting onzeker is laten we de P.M. raming voorsnog staan.	-	-	P.M.
Totaal					3.404.000

Impact Coronacrisis

Voorsnog gaan we ervan uit dat er in 2022 geen grote corona maatregelen meer (nodig) zijn. Economisch en maatschappelijk kan dit nog wel gevolgen hebben, maar die zijn op dit moment van schrijven nog moeilijk in te schatten en zijn nog niet bekend.

In de tweede helft van 2021 zal het project Nafase uitgevoerd worden met als doel om een terugkeer naar de oude/nieuwe/acceptabele situatie te kunnen realiseren.

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit op basis van de reguliere risico's (geïdentificeerde en in de risicomatrix ingedeelde risico's met een zekerheidspercentage van 90%) en de impact Coronacrisis is als volgt:

Totaal bedrag reguliere risico's - rood	€ 2.120.000
Totaal bedrag reguliere risico's - oranje	€ 3.404.000
Totaal bedrag risico's	€ 5.524.000

De reguliere risico's worden vermenigvuldigd met een zekerheidspercentage van 90%, omdat niet alle risico's zich tegelijk voor doen. De bandbreedte voor de totaal benodigde weerstandscapaciteit is uiteindelijk als volgt:

Benodigde weerstandscapaciteit = € 4.971.600

Onderdeel 2: berekening beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt, of kan beschikken, om niet begrote kosten te dekken. Deze bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Algemene reserve
2. Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)
3. Post onvoorzien
4. Stille reserves
5. Onbenutte belastingcapaciteit.

Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de geprognosticeerde beschikbare weerstandscapaciteit per 01-01-2022.

Beschikbare weerstandscapaciteit per 01-01-2022	Incidenteel	Structureel	Liquide / Niet liquide
1. Algemene reserve	12.020.450		Liquide
2. Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)	617.412		Liquide
3. Post onvoorzien	55.000		Niet liquide
4. Stille reserves	970.537		Niet liquide
5. Onbenutte belastingcapaciteit		878.123	Niet liquide
Totaal beschikbaar	13.663.399	878.123	

De beschikbare weerstandscapaciteit op basis van de optelsom van de incidentele en structurele buffer is als volgt:

Totaal beschikbare weerstandscapaciteit = € 14.541.522

Liquide beschikbare weerstandscapaciteit = € 12.637.862

Ad 1. Algemene reserve

De algemene reserve is vrij aanwendbaar voor nieuw beleid (of het opvangen van tegenvallers in het jaarrekeningresultaat). Daarnaast kan deze reserve worden ingezet ter afdekking van (niet begrote) financiële tegenvallers.

De stand van de Algemene reserve ontwikkelt zich als volgt:

Algemene reserve	2022
Beginstand Algemene Reserve 1-1-2022	€ 12.020.450

Ad 2. Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)

Indien er bestemmingsreserves zijn waarbij de raad nog vrij kan besluiten over de bestemming van het geld én de rente wordt niet als dekkingsmiddel voor de exploitatie ingezet, dan kan dit deel worden ingezet voor de beschikbare weerstandscapaciteit.

Het gevolg kan wel zijn dat geplande investeringen (bijvoorbeeld gedekt uit de Reserve Eenmalige Bestedingen) niet door kunnen gaan.

Deze vrij aanwendbare bestemmingsreserves omvatten de volgende (stand 1-1-2022):

Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)	2022
Reserve personeelskosten	€ 90.634
Reserve I&A algemeen	€ 37.074
Reserve info- en computertechniek	€ 28.033
Reserve groenfonds	€ 461.671
Totaal	€ 617.412

Ad 3. Post onvoorzien

De post onvoorzien is een buffer voor onvoorziene uitgaven.

Ad 4. Stille reserves

Als activa onder de waarde in het economische verkeer zijn gewaardeerd is sprake van een stille reserve. Indien deze stille reserve meegenomen wordt in de weerstandscapaciteit is het van belang dat de activa direct verkoopbaar zijn. Bij verkoop ontstaan winsten die eenmalig vrij aanwendbaar zijn.

Actualisatie van de stille reserves heeft plaats gevonden bij deze begroting 2022. De stand per 01-01-2022 is gebaseerd op de boekwaarde per 31-12-2021 en de WOZ grondslag (voor de gebouwen) per 01-01-2021.

Ad 5. Onbenutte belastingcapaciteit

De gemeente kan haar lokale belastingen verhogen om financiële tegenvallers op te vangen. Er is sprake van onbenutte belastingcapaciteit indien het gemeentelijke OZB-tarief onder het maximumtarief valt zoals is opgenomen in de gemeentewet en/of wanneer de afvalstoffenheffing/rioolheffing niet kostendekkend zijn. Deze laatste twee heffingen zijn in Asten allebei wel kostendekkend.

Bij de berekening van de onbenutte capaciteit van de OZB wordt uitgegaan van de jaarlijkse macronorm van het OZB-tarief (redelijk peil) zoals aangegeven in de mei-circulaire 2021. Het OZB-tarief is daarin bepaald op 0,1800% van de gemiddelde WOZ-waarde. Het verschil tussen de begrote opbrengsten OZB in 2022 en het redelijk peil is de onbenutte belastingcapaciteit, deze bedraagt € 878.123,=

Onderdeel 3: berekening ratio weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (buffer) en de benodigde weerstandscapaciteit (gekwantificeerde risico's) en wordt uitgedrukt in een verhoudingsgetal (ratio).

Om de ratio weerstandsvermogen te beoordelen wordt gebruik gemaakt van de onderstaande normering van NARIS (Nederlandse Adviesbureau voor Risicomanagement):

Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
Meer dan 2,0	Uitstekend
Tussen 1,4 en 2,0	Ruim voldoende
Tussen 1,0 en 1,4	Voldoende
Tussen 0,8 en 1,0	Matig
Tussen 0,6 en 0,8	Onvoldoende
Minder dan 0,6	Ruim onvoldoende

Beschikbare weerstandscapaciteit (totaal) € 14.541.522

Beschikbare weerstandscapaciteit (liquide) € 12.637.862

Benodigde weerstandscapaciteit: € 4.971.600

Ratio weerstandsvermogen (totaal): 2,9

Ratio weerstandsvermogen (liquide): 2,5

Conform bovenstaand overzicht zijn beide weerstandsratio's uitstekend en betekent dat er ruim voldoende middelen zijn om de gekwantificeerde risico's af te dekken wanneer zij zich voordoen.

Kengetallen

Op basis van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) is het voor gemeente sinds 2016 verplicht om een basisset financiële kengetallen op te nemen in de begroting en jaarrekening.

Door middel van deze kengetallen wordt de onderlinge vergelijkbaarheid van gemeenten bevorderd en krijgt de gemeenteraad een globaal inzicht in de verwachte financiële ontwikkelingen in de gemeente.

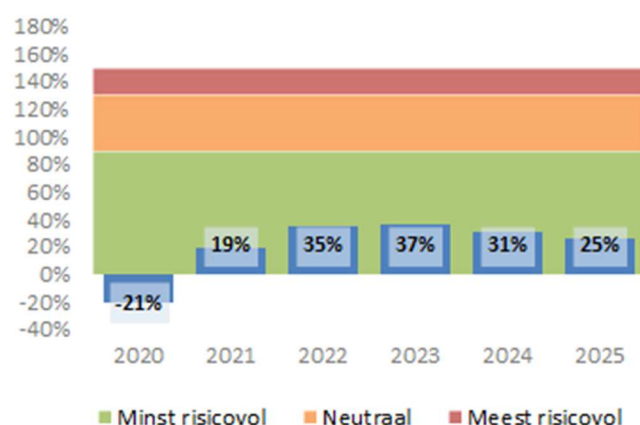
Het is niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven over de financiële positie.

Signaleringswaarden

Aan de bovenstaande kengetallen zijn (nog) geen normen verbonden. De wetgever heeft de manier waarop gemeenten de kengetallen laten meewegen nadrukkelijk bij de gemeente gelaten. Wel is meegegeven dat het behulpzaam kan zijn om de kengetallen te relateren aan bijvoorbeeld signaleringswaarden. Dit zijn (normen)kaders waarbij zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de signaleringswaarden afkomstig uit de stresstest voor 100.000+ gemeenten. In de onderstaande tabel zijn de signaleringswaarden te zien en in welke categorie (A, B of C) deze vallen. Hierbij is categorie A het minst risicovol en categorie C het meest risicovol.

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie A minst risicovol	Categorie B neutraal	Categorie C meest risicovol
1a. Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

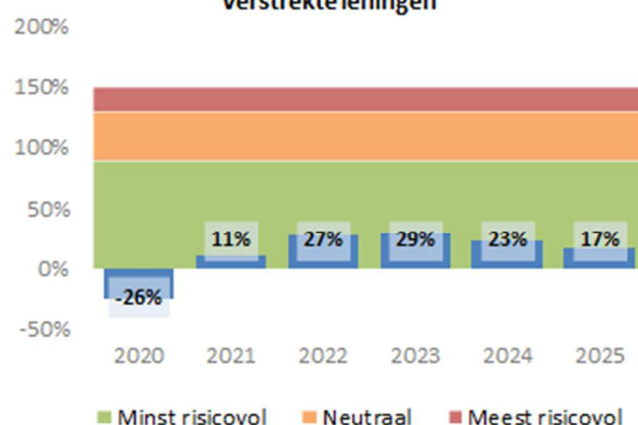
1a. Netto schuldquote

1a. Netto schuldquote

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen.

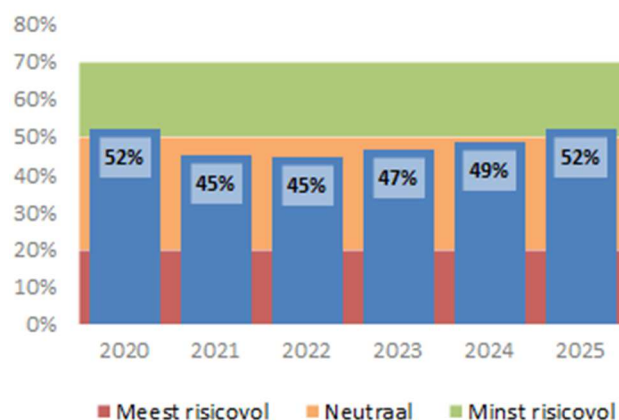
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager deze percentages, hoe beter.

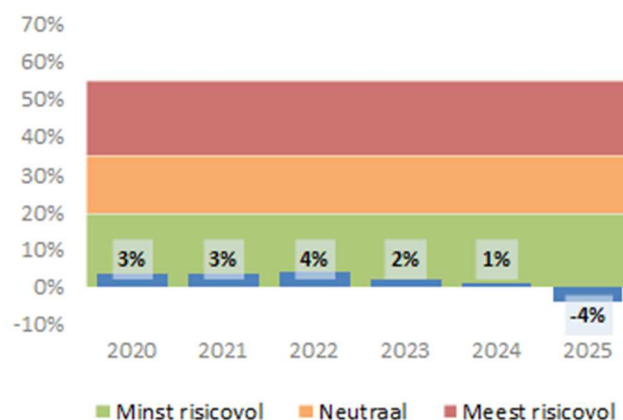
2. Solvabiliteitsratio

2. Solvabiliteit

Dit cijfer drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer.

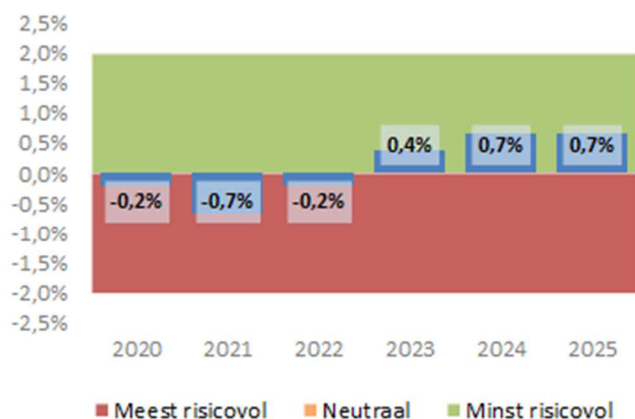
3. Grondexploitatie

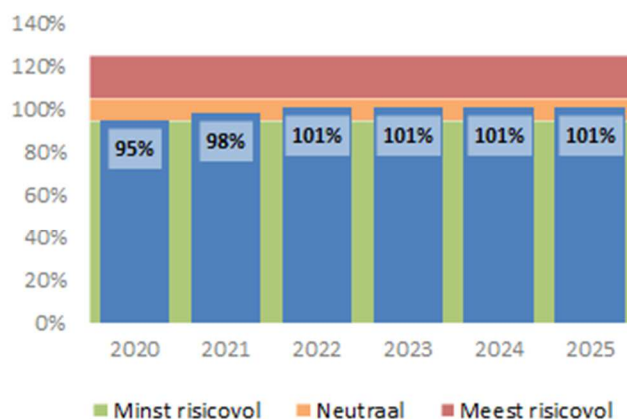
3. Grondexploitatie

Dit cijfer geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Kenmerkend voor grondexploitatie is dat de looptijd meerdere jaren is. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee. Een grondexploitatie van 10% of hoger wordt beschouwd als kwetsbaar.

4. Structurele exploitatieruimte

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit

4. Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit

Dit cijfer geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Als dit percentage laag ligt, betekent het dat de gemeente meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven. Of dit wel of niet gebeurt is een beleidskeuze.

Conclusie gemeente Asten

De voorgaande kengetallen zijn berekend op de begroting 2022-2025. Hieronder volgt een toelichting op deze kengetallen:

1. a. Netto schuldquote / b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote stijgt in 2021 vanwege de aangetrokken geldleningen van € 5 miljoen en € 10 miljoen.

2. Solvabiliteitsratio

Het solvabiliteitsratio daalt in 2021 vanwege de aangetrokken geldleningen van € 5 miljoen en € 10 miljoen.

Het saldo van baten en lasten wordt positief voor 2023-2025 en minder negatief voor 2022. Het solvabiliteitsratio stijgt hierdoor.

3. Grondexploitatie

Het kengetal voor de grondexploitatie zal in de jaren 2023-2025 dalen vanwege de afronding van lopende grondexploitaties en de afnemende boekwaarde.

4. Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is in 2021-2022 negatief vanwege de geprognosticeerde begrotingstekorten voor die jaren.

Het saldo van baten en lasten wordt positief voor 2023-2025. De structurele exploitatieruimte stijgt hierdoor en wordt positief voor die jaren.

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit (OZB, afval en riool)

Het kengetal voor de gemeentelijke belastingcapaciteit stijgt in 2021 en 2022 vanwege de verhogingen van de gemeentelijke heffingen. Vanaf 2022 blijft dit kengetal constant, aangezien hier de begrote gemeentelijke heffingen voor 2022 constant zijn doorgetrokken.

De gemeentelijke belastingcapaciteit zal stijgen t/m 2023 door de extra meegenomen OZB-verhoging van 5% voor die jaren.

3. Bedrijfsvoering

Wat willen we bereiken?

Missie en Visie van ons bedrijfsplan

We leveren publieke dienstverlening aan de Astense samenleving. Gezamenlijk bouwen we aan een prettige woon-, werk-, en leefomgeving, vanuit eigen kracht, dichtbij de burger (in diens verschillende rollen). We zijn klantgericht en (re)ageren flexibel op veranderingen in de maatschappij.

Leidende principes

1. Onze Klanthouding is: Ja, tenzij.....
2. De burgers blijven zelf verantwoordelijk (Faciliterende overheid).
3. We zijn klantgericht, flexibel en omgevingsbewust.
4. High trust-low tolerance: ruimte voor onze professionals (werken vanuit de 'bedoeling') met een beperkt aantal kaders/regels.
5. We maken plezier van ons werk.

Waarom en waartoe doen we dit?

Omdat het noodzakelijk is aansluiting te houden met de veranderende eisen en wensen in de gemeenschap met actieve burgers die zelf aangeven wat nodig is. We doen de dingen waaraan behoefte is en doen deze dingen goed. Deze aansluiting bepaalt ons bestaansrecht. En we willen een aantrekkelijke gemeente zijn om voor te werken.

Wat doen we daarvoor?

Wat betekent dit voor onze burgers en voor ons?

We maken hierover goede afspraken met onze burger, met onze medewerkers en met onze partners in ons netwerk. En we komen (deze) afspraken na! Daarop focussen we ons. Daarvoor is het nodig om:

- De begrippen 'klantgerichtheid', 'flexibiliteit' en 'omgevingsbewustzijn' te concretiseren.
- De 'andere' relatie tussen gemeente en burger daadwerkelijk in te vullen.
- Te sturen op klanttevredenheid en professionalstevredenheid.
- Duidelijk en daadkrachtig te zijn, ook in lastige situaties, talent te benutten, elkaar te ondersteunen en niet te voorzichtig te zijn (lef tonen).

Hoe doen we dat?

- We voeren de Toekomstagenda uit, hier in het bijzonder het Programma Vitale Democratie en als onderliggend instrument o.m. de Omgevingswet.
- We geven ruimte aan onze medewerkers in hun werk en het vergroten van hun probleemoplossend en communicatief vermogen.
- We ontwikkelen ieders eigenaarschap en ambassadeurschap.
- We voeren dialoog (UIT-, BE-, AF-, AANspreken) in onze teams.
- We gebruiken (alleen) regels en systemen die we nodig hebben.
- We maken geen nieuwe nota's maar doen het (gewoon). We bespreken casuïstiek in de teams en in individuele personele gesprekken. Ieder ervaart zelf en leert ervan.
- We bieden collectieve en individuele trainingen.
- EN we brengen plezier (terug) in ons werk en in onze organisatie.

Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI)

De gemeente heeft in 2017 het landelijk Manifest Duurzaam Inkopen (MVI) ondertekend. Als uitvloeisel hiervan stelt de gemeente jaarlijks een actieplan MVI op. Hierin staan de

concrete activiteiten en inkopen opgenomen die wij als gemeentelijke organisatie zelf uitvoeren. Deze zijn gericht op een grotere mate van duurzaamheid dan de landelijke minimumeisen en de toenemende regionale en eigen organisatie-ambities voor duurzaam inkopen. Eind 2021 wordt een nieuw landelijk Manifest MVI geïntroduceerd. In 2022 volgt besluitvorming over deelname door de gemeente Asten. Bij deelname zullen de doelstellingen en actiepunten hieruit worden opgenomen in het actieplan MVI. Dit laatste geldt ook voor bepalingen over MVI vanuit het nieuwe gemeentelijk beleidsdocument en Plan van aanpak Duurzaamheid 2021-2025.

Samenwerking Informatisering & Automatisering (I&A)

De besluitvorming over de samenwerking met ICT-NML is afgerond. In 2021 en 2022 operationaliseren we deze samenwerking in deze gemeenschappelijke regeling. Hierdoor realiseren we:

1. Toekomstbestendigheid;
2. Kwaliteit, waaronder het voldoen aan de wettelijke eisen t.a.v. veiligheid;
3. Minder kwetsbaarheid door meer massa;
4. Kostenbeheersing. Daaronder verstaan we dat we grip hebben op de uitgaven, dat de uitgaven minder zijn dan we zouden hebben wanneer we op de oude voet waren doorgegaan (gerelateerd aan de wettelijke eisen) en dat we met ICT-NML in de benchmark goed scoren t.o.v. andere samenwerkingsverbanden. De huidige kostenontwikkeling bij ICT-NML is zodanig dat we beneden gemiddelde structurele uitgaven hebben per inwoner, als gevolg van de 'slimme' investeringen die we nu doen.

Zoals u weet is de tijd dat automatisering leidt tot vermindering van kosten allang voorbij. Robotisering is voor het werk dat wij doen nog ver weg en zou bovendien grote investeringen vergen. Werkprocessen zijn geautomatiseerd waar het kan. Nieuwe taken en processen automatiseren we meteen, maar dit leidt dan tot minder méércosten bij de invoering van de nieuwe werkzaamheden. Voorts wijzen wij erop dat investeringen in de digitalisering en beveiliging nodig zijn om te voldoen aan de toenemende uitdagingen in de maatschappij.

Privacy

De gemeente Asten vindt een betrouwbare dienstverlening, waarin inwoners open en respectvol worden behandeld, belangrijk. Goede bescherming van persoonsgegevens is daarbij cruciaal. Inwoners kunnen erop vertrouwen dat de gemeente zorgvuldig, veilig en vertrouwelijk omgaat met persoonsgegevens. De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) versterkt de privacyrechten van inwoners, geeft organisaties die persoonsgegevens verwerken meer verantwoordelijkheden en verscherpt het toezicht. Om hieraan te voldoen heeft de gemeente een Functionaris gegevensbescherming (FG) en privacy officers. Via het privacybeleid wordt uitvoering gegeven aan de AVG.

Wat mag het kosten?

Beleidsindicatoren			
Beleidsindicator	W 2020	B 2021	B 2022
1. Formatie (aantal fte per 1.000 inwoners)	6,99	6,99	7,09
2. Bezetting (aantal fte per 1.000 inwoners)	6,57	6,87	6,55
3. Apparaatskosten (kosten per inwoner)	642	690,92	739,79
4. Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen)	15,10%	3,10%	2,88%
5. Overhead (overhead / totale lasten)	12,31%	17,17%	17,35%

Beleidsindicatoren

Toelichting beleidsindicatoren 2022:

1. Formatie (aantal Fte per 1.000 inwoners).

Berekening op basis van 120,07 begrote fte in 2022 en 16.940 inwoners (peildatum 1-7-2021).

2. Bezetting (aantal Fte per 1.000 inwoners).

Berekening op basis van 110,9 fte en 16.940 inwoners (peildatum 1-7-2021).

3. Apparaatskosten (Kosten per inwoner).

Berekening op basis van apparaatskosten € 12.531.958,= en 16.940 inwoners (peildatum 1-7-2021).

4. Externe inhuur (Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen).

Berekening op basis van raming externe inhuur (€ 270.900,=) / kosten totale loonsom + extern inhuur (€ 9.418.189,=).

5. Overhead.

Berekening op basis van kosten overhead (€ 7.885.382,=) / totale lasten (€ 45.438.756,=).

4. Grondbeleid

Het grondbeleid heeft veel invloed op de realisatie van programma's zoals op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, verkeer, cultuur, sport, recreatie en economische zaken. Het grondbeleid heeft daarnaast een grote financiële impact en brengt hierdoor risico's met zich mee.

Wat willen we bereiken?

De gemeente wil haar ruimtelijke doelstellingen zoals vastgelegd in de ruimtelijke (structuur)visies en -programma's op een economisch verantwoorde wijze realiseren. Enerzijds voor ontwikkelingen waarbij de gemeente ondernemend deelneemt en anderzijds voor ontwikkelingen waarbij de gemeente enkel onder voorwaarden de planologische maatregel faciliteert.

Wat doen we daarvoor?

Uitvoering geven aan het gemeentelijk grondbeleid.

Het gemeentelijk grondbeleid is erop gericht om de gemeente op economisch verantwoorde wijze de gewenste ruimtelijke doelstellingen te laten realiseren zoals opgenomen in de ruimtelijke (structuur)visies en -programma's van de gemeente. De grondbeleidskaders zoals die zijn vastgelegd in de Nota grondbeleid zijn nog onverkort van kracht. Regie op de ruimtelijke ontwikkelingen is daarbij van belang. Deze gemeentelijke regierol wordt mede bepaald door de gemeentelijke grondposities.

Met het geldende gemeentelijk grondbeleid stelt de gemeenteraad het college in staat om binnen kaders:

- ondernemend deel te nemen aan en de regie te voeren bij de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente (actief grondbeleid);
- bij gewenste ruimtelijke ontwikkelingen waarbij de gemeente niet ondernemend deelneemt, zo veel mogelijk regie te voeren door het sluiten van privaatrechtelijke overeenkomsten of door het opstellen van een exploitatieplan (faciliterend grondbeleid).

Actief grondbeleid

Het college voert overeenkomstig genoemde kaders, waar mogelijk en wenselijk, een actief grondbeleid. Het college verwerft (strategische) grond voor eigen rekening en risico, maakt deze grond bouw- en woon/vestigingsrijp en verkoopt de bouwrijpe grond. Voor de (strategische) grondaankopen is een werkkrediet van twee miljoen euro beschikbaar. De gemeente zal, indien nodig, gebruikmaken van de wettelijke verwervingsinstrumenten die de gemeente ter beschikking staan op basis van de Onteigeningswet en de Wet voorkeursrecht gemeenten.

Facilitair grondbeleid

Het college voert bij ruimtelijke ontwikkelingen waarbij de gemeente niet ondernemend deelneemt, zo veel mogelijk regie. Uitgangspunt daarbij is om dit te doen middels het aangaan van een anterieure overeenkomst waarin de gemeente de economische uitvoerbaarheid anderszins verzekerd en voorwaarden stelt aan het faciliteren van de planologische maatregel. Als partijen er niet uitkomen, overweegt de gemeente via de publiekrechtelijke weg op te treden door het vaststellen van een exploitatieplan.

Grondprijnsbeleid

De marktwaarde van bouwrijpe grond is niet eenvoudig te bepalen omdat deze waarde afhankelijk is van de kenmerken van het betreffend project. De gemeente voert een marktconform grondprijnsbeleid. Per project wordt de marktwaarde van de uitgeefbare gronden vastgesteld op basis van een deskundigenrapportage waarbij uitdrukkelijk rekening gehouden dient te worden met kenmerken van het betreffend project.

Risico's grondbeleid en bepaling hoogte algemene reserve

Bij het grondbeleid zijn grote bedragen en risico's in het geding. Omdat de planning en uitvoering vaak jaren duren, kunnen de verwachte en werkelijke winst flink verschillen. Om toekomstige risico's in de grondexploitaties af te dekken is de algemene reserve grondbedrijf gevormd.

Bij de berekening van de hoogte van de reserve worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Bouwgrond in exploitatie:

- Op basis van scenario's worden de risico's berekend;
- Wanneer scenario berekeningen niet aanwezig zijn, wordt de IFLO norm (afdeling Inspectie Financiën Lokale Overheden) gebruikt. Deze norm bepaalt dat de gewenste reserve 10% van het geïnvesteerd vermogen en 10% van de nog te maken kosten bedraagt.

Algemene reserve grondbedrijf	
Algemene reserve grondbedrijf per 31-12-2020	4.004.670
Prognose resultaat op projecten 2021	542.965
Algemene reserve grondbedrijf per 31 december 2021	4.547.635
Prognose resultaat 2022	494.254
Vennootschapsbelasting	p.m.
Af fromen reserve naar reserve eenmalige bestedingen	-1.000.000
Algemene reserve grondbedrijf per 31 december 2022	4.041.889

Af fromen reserve

In de jaarrekening 2020 staat dat de algemene reserve grondbedrijf € 2,8 miljoen hoger is dan nodig volgens de berekeningen. In verband met de versnellingsagenda (toename boekwaarde grondexploitaties wat leidt tot een hogere risico en dito reserve) en de nog te betalen Vennootschapsbelasting (Vpb) is de reserve intact gelaten en niet afgeroomd. Nu er nieuwe fiscale berekeningen zijn, is het effect van de Vpb waarschijnlijk beperkt. Echter concrete afspraken met de belastingdienst moeten nog plaatsvinden. Omdat de effecten van de versnellingsagenda niet bekend zijn, wordt voorzichtigheidshalve € 1 miljoen van de algemene reserve grondbedrijf overgeheveld naar de Reserve Eenmalige Bestedingen.

Wanneer meerjarige ervaringscijfers het toelaten, zal de reserve afgeroomd worden.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2021 worden de exploitaties geactualiseerd en de bijbehorende risico's geïnventariseerd.

Wat zijn de belangrijkste randvoorwaarden?

- Woningbouwmonitor;
- Versnellingsagenda woningbouw;
- Nota grondbeleid;
- Voldoende vraag naar grond voor woningen/bedrijven;
- Wet ruimtelijke ordening.

Resultaat grondbedrijf

Positieve resultaten van het grondbedrijf worden toegevoegd aan de algemene reserve grondbedrijf. Deze reserve heeft een plafond. Als de resultaten boven dit plafond uitkomen, wordt het meerdere toegevoegd aan de Reserve Eenmalige Bestedingen. Negatieve resultaten van het grondbedrijf worden ten laste van de algemene reserve grondbedrijf gebracht. De reserve wordt dan, indien nodig, aangevuld om de algemene reserve grondbedrijf op niveau te houden.

Voor winstneming van de grondexploitatie geldt de percentage of completion methode (POC methode): voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Voor verliezen moeten voorzieningen worden gevormd of deze moeten direct in mindering worden gebracht op de boekwaarde.

Grondexploitaties

In onderstaand overzicht zijn de prognoses van het grondbedrijf opgenomen, deze zijn gebaseerd op de cijfers van de jaarrekening 2020. Indien nodig worden de prognoses in de tussentijdse rapportages bijgesteld. In het 4e kwartaal 2021 worden de berekeningen van de grondexploitaties geactualiseerd. De consequenties hiervan zullen bij de jaarrekening 2021 worden gepresenteerd.

De prognoses van de resultaten per project:

Project (+ = positief resultaat - = negatief resultaat)	Begroot 2021	Meerjarenbegroting			
		2022	2023	2024	2025
Loverbosch oostzijde fase 1	20.962	41.924	41.924,00		
Loverbosch fase 2	222.081	177.665	133.249		355.329
Heusden Oost (fase 1)	35.955	35.955			
Heusden Oost (fase 2)	197.684	197.684	98.842		
Florapark	126.283	101.026	25.257		
Strategische grondaankopen	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Ontwikkelingskrediet	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
Totaal project resultaat	542.965	494.254	239.272	-60.000	295.329
Resultaat t.l.v. of t.g.v. algemene reserve grondbedrijf	542.965	494.254	239.272	-60.000	295.329

In de komende periode worden nog een aantal grondexploitaties, na vaststelling in de raad, toegevoegd. Het gaat om Heusden Oost fase 3, Loverbosch fase 3, ontwikkeling van een aantal vrijkomende schoollocaties en het plan Ommel-Oost.

In de verwachte resultaten van het grondbedrijf is geen rekening gehouden met de te betalen Vennootschapsbelasting (Vpb), daarom worden deze resultaten in eerste instantie toegevoegd of onttrokken uit de algemene reserve grondbedrijf.

Afhankelijk van de werkelijk gerealiseerde resultaten en de te betalen Vpb zal de reserve grondbedrijf afgeroomd worden ten gunste van de Reserve Eenmalige Bestedingen.

5. Onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente Asten is qua oppervlakte uitgestrekt (ruim 7.000 ha). Er vinden veel activiteiten plaats zoals wonen, werken en recreëren. Voor de activiteiten zijn veel gemeentelijke kapitaalgoederen nodig: wegen, riolering, verlichting, (openbaar) groen, civiele kunstwerken en gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten. Met het onderhoud van deze kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid.

In deze paragraaf wordt het beleidskader geschetst voor het onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties.

Wat willen we bereiken?

Inzicht in, en realisatie van, het gewenste onderhoudsniveau van de gemeentelijke kapitaalgoederen. Dit kan onder andere bepaald worden aan de hand van de gewenste kwaliteit of landelijk gehanteerde normen.

Wat doen we daarvoor?

Algemeen beleidskader

Het uitgangspunt bij het onderhoud van gemeentelijke kapitaalgoederen is dat deze op een adequate wijze worden onderhouden. Onderhoudslasten worden gemaakt om een kapitaalgoed in goede, oorspronkelijke staat te houden, zodat het naar behoren kan functioneren. Onderhoudslasten zijn dus niet van invloed op de vastgestelde gebruiksduur of afschrijvingstermijn.

Dit is dus een essentieel verschil met het uitvoeren van een (vervangings)investering, aangezien die leidt tot verlenging van de gebruiksduur. Een dergelijke investering moet worden geactiveerd op de balans, maar onderhoud mag daarentegen nooit worden geactiveerd.

Onderhoud wordt volledig in de begroting opgenomen, waarbij onderscheid gemaakt wordt in klein en groot onderhoud.

Klein onderhoud

Dagelijkse niet voorziene reparaties of jaarlijks terugkerende onderhoudslasten (o.a. preventieve maatregelen en onderhoudscontracten) die nodig zijn om het kapitaalgoed in functionele en veilige staat te houden.

De lasten die gepaard gaan met klein onderhoud worden volledig geraamd in het jaar waarin het onderhoud daadwerkelijk zal worden uitgevoerd. De lasten van klein onderhoud mogen nooit (ook niet van een voorziening) over meerdere jaren worden geëgaliseerd en worden dus volledig opgenomen in de exploitatie.

Groot onderhoud

Onderhoud van een meer ingrijpende aard, dat in feite betrekking heeft op een langere periode. Met dit type onderhoud kunnen jaarlijks fluctuerende lasten gemoeid zijn. De noodzaak voor het verrichten van groot onderhoud doet zich (normaliter) pas na een langere periode van gebruik van het actief voor, als gevolg van slijtage.

De lasten die gepaard gaan met groot onderhoud worden in het jaar van uitvoering ten laste van een vooraf gevormde onderhoudsvoorziening gebracht. Deze onderhoudsuitgaven maken dus geen onderdeel uit van het saldo van baten en lasten. De enige last in de exploitatie betreft de dotatie aan de voorziening.

De voorwaarde om groot onderhoud op deze manier te verwerken is dat er een recent (maximaal 5 jaar oud) en vastgesteld beheerplan aan ten grondslag ligt.

Specifieke beleidskaders

Wegen

Op grond van de Wegenwet zijn wij als wegbeheerder verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van gemeentelijke wegen en bermen. De wegen worden beheerd op het in het beheer- en beleidsplan Wegen 2014-2022 vastgestelde kwaliteitsniveau C. Om de kwaliteit op het gewenste niveau te houden, wordt jaarlijks planmatig onderhoud uitgevoerd.

In 2020 is de meerjarenplanning van het wegonderhoud geactualiseerd (2023-2024) op basis van dezelfde uitgangspunten als het beheer- en beleidsplan. Deze actualisering is verwerkt in de begroting 2021-2024. Bij de actualisering is onderscheid gemaakt in klein onderhoud en groot onderhoud (planmatig). Op basis van het beheer- en beleidsplan Wegen wordt er jaarlijks een storting gedaan in de onderhoudsvoorziening voor het groot onderhoud. Het klein onderhoud is opgenomen in de exploitatie.

In 2021 wordt er nieuw beheer- en beleidsplan Wegen opgesteld, welke per 1-1-2022 ingaat.

Civiele kunstwerken

Civieltechnische kunstwerken in eigendom van de gemeente worden 1x per 5 jaar geïnspecteerd. Op basis hiervan vindt regulier en groot onderhoud plaats. Naar aanleiding van de inspecties in 2019 en 2020 wordt uiterlijk in 2022 het achterstallige reguliere onderhoud uitgevoerd.

Bij een aantal bruggen en duikers is grootschalig onderhoud noodzakelijk. De uitvoering hiervan staat gepland in 2024.

Openbare verlichting

Het kader voor openbare verlichting is gesteld in het beleidsplan Openbare Verlichting 2020-2025. Dit beleidsplan is in december 2019 vastgesteld door de gemeenteraad en hierin zijn de missie en visie op het gebied van verlichtingsthema's binnen de gemeente vastgelegd. Belangrijke thema's hierin zijn duurzaamheid, technologische ontwikkelingen en veiligheid.

Verder formuleert het beleidsplan Openbare Verlichting richtlijnen en ambities om te voldoen aan landelijke en wettelijke doelstellingen ten aanzien van energiebesparing en wetgeving.

Voor de renovatie openbare verlichting is jaarlijks € 99.635 beschikbaar (groot onderhoud). Voor het jaarlijkse onderhoud aan de openbare verlichting (klein onderhoud) is een onderhoudscontract opgesteld en dit budget is opgenomen in de exploitatie.

Riolering en Water

Op 8 december 2020 heeft de gemeenteraad het Gemeentelijk Rioleringsplan Asten 2021-2025 (GRP) vastgesteld. Het GRP beschrijft het riolerings- en waterbeleid van de gemeente Asten inclusief de financiële middelen. De gemeente geeft hierin aan hoe zij invulling geeft aan haar zorgplichten vanuit Wet milieubeheer (Wm) en de Waterwet (Wtw):

- Inzameling en transport van stedelijk afvalwater (afvalwaterzorgplicht);
- Inzameling en verwerking van (overtollig) afvloeiend hemelwater (hemelwaterzorgplicht);
- Inzameling en verwerking van overtollig grondwater (grondwaterzorgplicht).

Alle kosten die gemaakt worden vanuit deze drie zorgplichten worden gedekt door de rioolheffing (100% kostendekkend).

Met de blik vooruit en de volksgezondheid voorop koersen we naar een duurzame, klimaatbestendige, professionele en participerende waterketen en naar een klimaatbestendig, schoon, geordend en beleefbaar watersysteem, door voortvarend aan de slag te gaan tegen aanvaardbare kosten.

Groen

Bij groen wordt ingezet om het huidige onderhoudsniveau te behouden. Waar mogelijk worden kansen aangegrepen om, binnen budget, door bijvoorbeeld een uitgekende soortenkeuze en inrichting de gebruikswaarde, biodiversiteit en klimaatbestendigheid te vergroten.

Het op niveau houden van het bomenbestand als groenelementen (klein onderhoud) wordt jaarlijks gedaan uit de reguliere exploitatie.

Voor het renoveren van boomlanen (groot onderhoud) is een bomenrenovatieplan opgesteld voor 2021-2025 en hiervoor is een apart bedrag beschikbaar gesteld bij de begroting 2021.

Voor bosbeheer wordt jaarlijks een beheerplan gemaakt en daarin wordt o.a. gedund en hout geoogst en de opbrengsten van het hout worden gebruikt om onderhoud uit te voeren.

Gemeentelijke gebouwen

De gemeentelijke gebouwen worden eens per 2 jaar geschouwd voor groot onderhoud. Afhankelijk van de resultaten van de schouw, met inachtneming van het gewenste onderhoudsniveau, welke is bepaald op het wettelijk minimum om het gebouw in stand te houden, heeft dit financiële consequenties voor de meerjarige onderhoudsplanning (MJOP). Op basis van deze onderhoudsplanningen worden de benodigde jaarlijkse stortingen in de onderhoudsvoorzieningen bepaald. Sinds 2019 worden de stortingen geïndexeerd.

De lasten die gepaard gaan met klein onderhoud worden volledig geraamd in het jaar waarin het onderhoud daadwerkelijk zal worden uitgevoerd. De geraamde lasten zijn gebaseerd op ervaringscijfers.

Sportvelden

De gemeente Asten beschikt over een drietal sportparken. Op park-niveau is een onderhoudsvoorziening gevormd voor groot onderhoud, rekening houdend met de aanwezige verenigingen.

De onderliggende onderhoudsplanningen zijn eind 2021 geactualiseerd en uitgebreid naar 40 jaar. De financiële consequentie zijn nog niet inzichtelijke en derhalve als p.m. post opgenomen in de begroting.

Doel is om te komen tot een constante storting in de onderhoudsvoorziening ten laste van de gemeentelijke begroting, waarmee gespaard wordt voor het volledige groot onderhoud van de gemeentelijke sportparken. De gevolgen van de privatisering van de sportkantines worden hierbij verwerkt.

De kosten voor het klein onderhoud stijgen de laatste jaren fors door o.a. veranderde wet en regelgeving. Denk hierbij aan de discussie over rubberkorrels bij voetbalvelden en het beperken van chemische bestrijdingsmiddelen bij onder andere bergruimte van de velden. Alternatieven zijn in sommige gevallen voorhanden, maar werken vaak kostenverhogend.

De lasten die gepaard gaan met klein onderhoud worden volledig geraamd in het jaar waarin het onderhoud daadwerkelijk zal worden uitgevoerd. De geraamde lasten zijn gebaseerd op de geactualiseerde onderhoudsplanning.

Wat mag het kosten?

Financiële consequenties

In onderstaande tabel zijn de financiële consequenties van het groot onderhoud aan de bovenstaande kapitaalgoederen weergegeven, voor zover hier een onderhoudsvoorziening aan ten grondslag ligt.

Zoals in het algemene beleidskader beschreven, wordt het klein onderhoud van de diverse kapitaalgoederen betaald uit de reguliere exploitatie.

Voorzieningen	Saldo 01-01-2022	Storting 2022	Onttrekking 2022	Saldo 31-12- 2022
Onderhoud wegen	2.019.793	836.696	41.298	2.815.191
Onderhoud civiele kunstwerken	9.950	10.099	0	20.049
Onderhoud riolering	4.475.876	587.043	900.000	4.162.919
Onderhoud groen	19.174	0	0	19.174
Onderhoud gebouwen	1.691.748	385.085	321.321	1.755.512
Onderhoud sportvelden	141.163	123.053	119.200	145.016
Totaal	8.357.704	1.941.976	1.381.819	8.917.861

6. Financiering

De paragraaf financiering heeft betrekking op de gemeentelijke financieringsfunctie (treasuryfunctie). De financieringsfunctie zorgt ervoor dat er voldoende middelen zijn zodat de gemeente aan alle financiële verplichtingen kan voldoen. Hiervoor worden kortlopende en langlopende leningen aangetrokken. Onder de financieringsfunctie valt ook het verstrekken van leningen/garanties en het beheersen van financiële risico's.

Wat willen we bereiken?

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van het gemeentelijke vermogen tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's, valutarisico's en liquiditeitsrisico's;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido, aanvullende regelgeving en respectievelijk de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut.

Wat doen we daarvoor?

Wettelijk kader

Het wettelijk kader van de treasuryfunctie ligt voor een deel besloten in de nationale regelgeving en voor een deel in Europese regelgeving. Binnen de nationale regelgeving zijn de kaders voornamelijk:

- Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido);
- Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof);
- Wet verplicht schatkistbankieren;
- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- De Gemeentewet.

Deze wettelijke kaders zijn verder uitgewerkt en vastgelegd in het gemeentelijke Treasurystatuut 2014 dat op 11 maart 2014 is vastgesteld door de gemeenteraad.

Schatkistbankieren

Op basis de Wet Fido zijn decentrale overheden verplicht om hun overtollige liquide middelen via een rekening-courant, met eventueel een daaraan gekoppelde depositorekening, in 's Rijks schatkist aan te houden.

De uitzondering hierop is dat decentrale overheden hun liquide middelen in de vorm van leningen kunnen uitzetten bij andere decentrale overheden, mits zij niet met het financiële toezicht op dit lichaam zijn belast.

Uitgezette gelden

Het saldo op de rekening courant van de schatkist bedraagt op 1 oktober 2021 € 31.275.000,=

Drempelbedrag

Daarnaast mogen decentrale overheden liquide middelen buiten 's Rijks schatkist houden mits deze, gerekend over een kwartaal, het drempelbedrag niet te boven gaan. Het drempelbedrag is vastgesteld op 0,75% van het begrotingstotaal voor gemeenten met een begrotingstotaal kleiner of gelijk aan € 500 miljoen, met een minimum van € 250.000,=. Het drempelbedrag van de gemeente Asten komt voor de begroting 2022 daardoor op afgerond € 341.000,=.

Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's. Hieronder wordt weergegeven in welke mate deze risico's zich bij onze gemeente voordoen en op welke wijze de gemeente deze risico's beheerst.

1. Koersrisicobeheer

De koersrisico's van de gemeente zijn zeer beperkt omdat uitsluitend middelen worden uitgezet bij de schatkist of bij andere overheden. Dit gebeurt in vastrentende waarden. Vastrentende waarden garanderen dat op de einddatum de nominale waarde wordt uitgekeerd. Op de einddatum is dus geen sprake van koersrisico's.

2. Renterisicobeheer

Door schommelingen in de rentevoet loopt een gemeente renterisico. Het renterisico kan worden gemeten door middel van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet begrenst de omvang van de korte financiering (korter dan een jaar). De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal van de gemeente bij aanvang van het jaar, met een minimum van € 300.000,=.

Voor 2022 bedraagt de kasgeldlimiet voor de gemeente Asten € 3,9 miljoen. Momenteel zijn er geen leningen aangegaan met een looptijd van maximaal een jaar. Dat betekent dat het renterisico onder de kasgeldlimiet uitkomt.

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft tot doel om het renterisico bij het opnemen van leningen te beheersen.

Het effect van de renterisiconorm op de financieringswijze is dat de herfinanciering van vaste leningen niet ineens plaatsvindt, maar over een periode van minimaal vijf jaar wordt gespreid. Dit betekent dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen voor gemeenten niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Voor 2022 bedraagt de renterisiconorm voor de gemeente Asten € 9,1 miljoen. In 2022 zijn geen leningen aan renteherziening onderhevig. Dat betekent dat het renterisico onder de renterisiconorm uitkomt.

3. Kredietrisicobeheer

De gemeente loopt tenslotte risico bij het uitzetten van gelden en verlenen van garanties ten behoeve van de publieke taak. De gemeente loopt hierbij het risico dat de kredietnemer zijn financiële verplichting niet kan voldoen,

Uitzettingen geschieden daarom uitsluitend aan tegenpartijen die aan de in het treasurystatuut genoemde eisen voor kredietwaardigheid voldoen. Door deze maatregel worden kredietrisico's zoveel mogelijk beperkt.

Opgenomen geldleningen

Medio 2020 is een lening opgenomen van € 5 miljoen, tegen een negatieve rente van -0,12% voor een periode van 4 jaar vast. Dit betekent een rentebaait van € 6.000,= per jaar. Begin 2021 is nog een lening van € 10 miljoen aangetrokken tegen een negatieve rente van -0,25% voor een periode van 10 jaar vast. Dit betekent een rentebaait van € 25.000,= per jaar.

Verstreckte geldleningen

Er zijn geen leningen verstrekt.

Garantstellingen

In 2022 staat de gemeente garant voor € 14,9 miljoen aan leningen van

Bergopwaarts. Voor Wocom staat de gemeente garant voor een bedrag van € 6,6 miljoen.

Renteresultaat

In het Besluit Begroting & Verantwoording is opgenomen dat de paragraaf financiering van de begroting en jaarstukken naast de beleidsvoornemens en het gerealiseerde beleid ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille ook inzicht moet geven in:

- de rentelasten uit externe financiering
- het renteresultaat
- de wijze van rentetoerekening

Aangezien er opgenomen geldlening zijn met een rentebaait en verstrekte hypothecaire-geldleningen met rentebaten is het renteresultaat 2022 op het taakveld treasury € 38.500,=. Alle rentebaten van de hypothecaire-geldleningen zijn rechtstreeks toegerekend aan het taakveld. Er resteert dan een rentebaait op het taakveld treasury van € 31.000,= van de opgenomen geldlening.

7. Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn die privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijke belang én een financieel belang heeft.

Wat willen we bereiken?

In het algemeen geldt dat voor een verbonden partij wordt gekozen indien de gemeente dit beleid niet alleen of niet doeltreffend kan uitvoeren. De verbonden partijen voeren beleid en beheer op verschillende terreinen uit voor de gemeente Asten.

Het beleid omtrent deze verbonden partijen, met als doel om de governance te verstevigen, is beschreven in de "Nota Verbonden partijen gemeente Asten 2015".

De website Overheid.nl is de wegwijzer naar informatie en diensten van alle overheidsorganisaties in Nederland. Deze website is een initiatief van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Op deze website worden per verbonden partij de algemene gegevens vermeld.

De algemene gegevens van de gemeenschappelijke regelingen waarin de gemeente Asten deelneemt staan op deze site:

https://almanak.overheid.nl/30279/Gemeente_Asten/.

De gegevens omtrent deze gemeenschappelijke regelingen in deze paragraaf zijn dan ook een aanvulling op de vermelde website.

Wat doen we daarvoor? Wat mag het kosten?

In de tabellen op de volgende pagina's is te zien op welke manier de gemeente Asten een bestuurlijk- en financieel belang heeft in de verbonden partijen waarin zij participeert.

Daarnaast zijn per verbonden partij een aantal (financiële) gegevens te vinden die verplicht dienen te worden opgenomen op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Verbonden partij (Beleidsmatig)	Bestuurlijk belang	Openbaar belang	Risico's
Gemeenschappelijke regelingen			
Belastingsamenwerking Oost-Brabant	Lid AB+DB	Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB) is een samenwerkingsverband tussen waterschap Aa en Maas en elf Brabantse gemeenten op het gebied van gemeentelijke- en waterschapsbelastingen.	De risico's komen conform de regelingen voor rekening van de deelnemende gemeente naar rato van hun aandeel in de bedrijfsactiviteiten (financiële bijdragen).
BLINK	Lid AB	BLINK heeft tot doel zorg te dragen voor gemeentelijke uitvoeringstaken op het vlak van afvalinzameling en reiniging van de openbare ruimte, die bij wet aan de deelnemende gemeenten zijn opgedragen. Daarnaast exploiteert zij de gemeentelijke milieustraat.	BLINK beschikt niet over eigen vermogen om niet begrote en onvoorziene kosten te dekken. De opzet van BLINK als gemeenschappelijke regeling is dat risico's opgevangen worden door de deelnemende gemeenten in de jaarlijkse reguliere exploitatie. Wel is er met ingang van 2022 een post onvoorzien opgenomen in de begroting van Blink. De post onvoorzien is 1,2% van de totale begrotingswaarde en dient ter afdekking van operationele risico's met van buitenkomend onheil (schadeclaims, plotselinge tariefsmutaties e.d.).
GGD Brabant-Zuidoost	Lid AB	Gemeenten hebben binnen de Wet Publieke Gezondheid de plicht om een plan ter bevordering van de lokale gezondheidssituatie vast te leggen in een nota Lokaal gezondheidsbeleid. De gemeente is in dit proces de regisseur. De GGD ondersteunt de gemeenten bij het voorbereiden, opstellen en implementeren van dit beleid. Per gemeente is er een lokaal team. Doel van GGD Brabant Zuidoost is om een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg (PG) en de ambulancezorg (AZ).	De risico's zijn benoemd in de begroting 2022 van GGD Brabant-Zuidoost in de risicoparagraaf op pag. 62 en 63 en in de financiële risico-inventarisatie.
GR Peelgemeenten	Lid AB (2x) + Lid DB	Draagt zorg voor kwaliteit en continuïteit voor de uitvoering van de door de lokale overheden opgedragen taken op het gebied van jeugd, WMO, Bijzondere Bijstand, Minimaregelingen en Schulddienstverlening.	Aangesloten gemeenten zijn aansprakelijk voor tekorten.
Metropoolregio Eindhoven	Lid AB	Strategisch bestuurlijke samenwerking op de thema's: economie, mobiliteit, energietransitie en transitie van het landelijk gebied. Daarnaast het fungeren als archiefbewaarplaats van de overgebrachte archieven van de overheidsorganen binnen de regio Zuidoost-Brabant. Voor het Regionaal Historisch Centrum: Programma 2021/2022 is vastgesteld. Misie, visie en koers zijn opgesteld. Er worden stappen ondernomen tot voorstellen over de positionering van dienstonderdelen MRE en RHCe binnen de MRE. Een werkgroep informatisering is gestart op 29-6-2021.	In de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen (juli 2018) is bepaald welke risico's door de MRE worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Uiteindelijk zijn de aangesloten gemeenten aansprakelijk voor tekorten.

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant	Lid AB	Samen zorgen voor balans tussen ondernemen en een veilige en gezonde leefomgeving. Voor en met gemeenten, provincie en netwerkpartners voert de ODZOB taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, en geeft zij advies op het gebied van omgevingsrecht.	Het risico op verlaging van de baten ODZOB als gevolg van mogelijke bezuinigingen bij de deelnemende gemeenten. Dit risico ligt meer in de invloedssfeer van de gemeenten dan van de ODZOB en daarom is door hen besloten dit risico niet af te dekken.
Senzer	Lid AB (2x) + Lid DB	Het werkbedrijf Senzer is per 1 januari 2016 formeel gevormd uit Werkbedrijf Atlant De Peel, de afdeling Werk & Inkomen van de gemeente Helmond en het Werkgeversplein. Senzer voorziet mensen conform de Participatiewet van een uitkering in de noodzakelijke kosten van het bestaan voor levensonderhoud. Senzer verstrekt die uitkering niet langer dan noodzakelijk en begeleidt deze mensen naar maximale participatie en het liefst naar werk. Senzer heeft hiertoe diverse instrumenten beschikbaar die zij kan inzetten bij mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Het uiteindelijke doel is om mensen structureel te laten uitstromen naar (gesubsidieerde) arbeid. Is dit (nog) niet haalbaar, dan wordt er naar gestreefd dat mensen een maatschappelijk nuttige tijdsbesteding hebben. Er wordt hiertoe nauw samengewerkt met de gebiedsteams van de gemeenten. Senzer opereert regionaal zowel op de publieke als private markten.	Sterke afhankelijkheid van rijksbeleid met betrekking tot de financiering. Omzet is afhankelijk van economische ontwikkelingen. Aangesloten gemeenten zijn op basis van solidariteit gezamenlijk aansprakelijk voor tekorten. Op dit moment worden de resultaten van de evaluatie van de GR Senzer onderzocht en verder uitgewerkt. Dit geeft mogelijk aanleiding tot aanpassing van beleidsuitgangspunten en financieringssystematiek. Afhankelijk van de uitkomsten heeft dit gevolgen voor onze gemeente.
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	Lid AB	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) is een samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant waarin de brandweer, de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) en de regionale ambulancevoorziening (RAV) samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, te beperken en te bestrijden.	In hoofdstuk 6.1 paragraaf Risicobeheersing en weerstandsvermogen van de Begroting 2019 zijn de risico's en de bijbehorende weerstandcapaciteit benoemd. In het jaarverslag 2019 is deze paragraaf geactualiseerd. Het beleid rond risicomanagement en weerstandsvermogen is in 2019 geactualiseerd en door het Algemeen Bestuur vastgesteld.
ICT Noord- en Midden Limburg (ICT NML)	Lid AB	ICT NML is een samenwerkingsverband van gemeenten in Noord- en Midden Limburg. ICT NML verzorgt voor de aangesloten partners het ICT-beheer, ICT-onderhoud en faciliteert bij automatiseringsvraagstukken. Wij streven naar uniforme werkprocessen, eenduidige dienstverlening en de vorming van een regioorganisatie. ICT NML is een organisatie waar vernieuwing en verandering een constante factor is.	Aangesloten gemeenten zijn aansprakelijk voor tekorten.
Vennootschappen en coöperaties			
Bank Nederlandse Gemeenten	Stemrecht AvA	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burgers.	Niet van toepassing.
Brabant Water	Stemrecht AvA	Brabant Water levert drink- en industriewater aan 2,5 miljoen inwoners en aan bedrijven in Noord-Brabant. Zij winnen, zuiveren en distribueren water van uitstekende kwaliteit, tegen de laagst mogelijke kosten en met een hoge leveringsbetrouwbaarheid.	Waardevermindering van het aandelenkapitaal.

Stichtingen en verenigingen			
Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant	Lid VvA	Voor een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering is een professioneel georganiseerde inkoopfunctie van belang. Door samenwerking op inkoopgebied wordt voordeel op financieel, kwalitatief en procesmatig gebied behaald.	De termijn van een individuele, bilaterale samenwerkingsovereenkomst is van onbepaalde duur met een opzegtermijn van minimaal 2 jaar.
Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost	Lid AB	Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost is een netwerksamenwerking tussen partners uit de straf-, en zorgketen en gemeenten. Zij komen onder eenduidige regie van het openbaar bestuur tot een ketenoverstijgende aanpak van complexe problematiek. Met als doel bij te dragen aan de veiligheid(sbeleving) als onderdeel van het integrale veiligheidsbeleid; het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en maatschappelijke uitval bij complexe problemen, door een combinatie van repressie, bestuurlijke interventie en zorg.	De risico's blijven beperkt tot de inleg van financiële middelen.
Overige verbonden partijen			
Overlegorgaan Nationaal Park De Groote Peel	Lid periodiek overleg	Voor het doelmatig functioneren van De Groote Peel als nationaal park is het overlegorgaan ingesteld in mei 1985.	Niet van toepassing.

Verbonden partij (Financieel)	Jaar	Prognose financiële bijdrage	Eigen vermogen 1/1	Eigen vermogen 31/12	Vreemd vermogen 1/1	Vreemd vermogen 31/12	Prognose financieel resultaat
Gemeenschappelijke regelingen							
Belastingsamenwerking Oost-Brabant	2022 ¹	€ 333.039	€ 299.000	€ 299.000	€ 14.733.000	€ 14.733.000	€ 0
BLINK	2022 ²	€ 736.000 (excl. milieustraat)	€ 0	€ 0	€ 4.787.000	€ 4.431.000	€ 0
GGD Brabant-Zuidoost	2022	€ 555.036	€ 3.540.000	€ 3.755.000	€ 12.021.000	€ 12.523.000	€ 0
GR Peelgemeenten	2022	€ 1.621.680	€ 300.000	€ 300.000	€ 13.804.000	€ 13.765.600	€ 0
Metropoolregio Eindhoven	2022	€ 235.964	€ 13.808.964	€ 13.308.964	€ 12.847.567	€ 12.181.710	€ 0
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant	2022	€ 650.789	€ 1.521.741	€ 1.521.741	€ 4.372.785	€ 4.222.785	€ 0
Senzer	2022	€ 6.029.580	€ 12.437.000	€ 11.796.000	€ n.b.	€ 15.339.000	€ -/- 642.000 (voor onttrekk. reserves)
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	2022	€ 934.103	€ 4.772.932	€ 2.217.806	€ 33.071.248	€ 40.491.977	€ 0
ICT Noord- en Midden Limburg (ICT NML)	2022	€ 637.270	€ 310.000	€ 310.000	€ 350.000	€ 350.000	€ 0
Vennootschappen en coöperaties							
Bank Nederlandse Gemeenten	2020 ³	Aandelenbezit	€ 4.887 mln.	€ 5.097 mln.	€ 144.802 mln.	€ 155.262 mln.	€ 221 miljoen

Brabant Water	2020 ⁴	Aandelenbezit	€ 665.384.000	€ 674.183.000	€ 479.546.000	€ 523.344.000	€ 8.913.000 (resultaat 2020)
Stichtingen en verenigingen							
Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant	2022 ⁱⁱ	€ 138.772	€ 974.598	€ 974.598	€ 1.008.732	€ 1.008.732	€ 11.586
Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost	2021 ⁱⁱⁱ	€ 4.257	€ 110.446	€ 90.902	€ 195.318	€ 279.284	€ 0
Overige verbonden partijen							
Overlegorgaan Nationaal Park De Grootte Peel	2022	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing

1 2 3 4

Balanscijfers komen uit de jaarrekening 2020

8. Sociaal domein

Wat willen we bereiken?

Binnen het Sociaal Domein is de gemeente Asten verantwoordelijk voor zorg en ondersteuning aan onze inwoners. Deze taken zijn vastgelegd in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo), de Participatiewet, de Jeugdwet en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Onder het Sociaal Domein vallen ook aanverwante taken, zoals leerplicht, passend onderwijs, leerlingenvervoer, minimaregelingen, (jeugd)gezondheidszorg, sport, cultuur, het verenigingsleven en het subsidiebeleid.

Wat doen we daarvoor?

Het Sociaal Team Asten is de laagdrempelige toegang tot zorg en ondersteuning voor inwoners in Asten. Doel is om de ondersteuning en zorg zo dichtbij mogelijk en op maat te organiseren. We blijven het Sociaal Team Asten continu doorontwikkelen, samen met onze samenwerkingspartners zoals bijvoorbeeld ONIS Welzijn, de GR Peelgemeenten en Senzer.

Gezamenlijk met de GR Peelgemeenten en de 4 andere Peelgemeenten gaan we inzetten op de opgaven zoals benoemd in de Koersagenda 2021-2024. De 3 benoemde opgaven zijn "normaliseren", "bevlogen samenwerking rondom de inwoner" en "zakelijke samenwerking". Horende bij deze opgaven ontwikkelen we datagedreven werken en de BI-tool door in samenwerking met de GR Peelgemeenten maar ook binnen onze eigen organisatie. Een nauwe, structurele samenwerking tussen beleid, uitvoering en financiën is hiervoor noodzakelijk. Op basis van data worden trends en ontwikkelingen gesignaleerd die vervolgens verder geanalyseerd worden. Op basis van data wordt bestaand beleid geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Dit wordt structureel onderdeel van onze werkwijze.

Binnen de GR Peelgemeenten maken we onderscheid tussen zorgkosten en uitvoeringskosten. De uitvoeringskosten (o.a. salarissen van Wmo-consulenten en GJC's, overhead) zijn stabiel. Hoewel we steeds meer grip op en inzicht in de zorgkosten krijgen, blijft dit altijd een risico. We zien momenteel nog steeds een stijging van het aantal indicaties. Onder andere door het abonnementstarief en de vergrijzing. Doordat het aantal hulpvragen stijgt, heeft dit invloed op de benodigde formatie.

Het toekomstige verdeelmodel, dat per 2022 ingaat, gaat effect hebben op de inkomsten. Dit is momenteel nog onduidelijk.

De opgave om binnen de financiële kaders van het Rijk het Sociaal Domein uit te voeren blijft een uitdaging. De toegezegde extra financiële middelen, met daarbij de horende bezuinigingsopdrachten, zijn hiervoor van groot belang.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2020	Begroot na wijz.2021	Begroot 2022
Participatie			
Lasten			
Bijdrage afdekking tekort Senzer		52.978	381.428
Uitgaven re-integratie	140.508	149.906	158.913
Uitgaven Wet Sociale Werkvoorziening	1.793.640	1.619.285	1.580.888
Uitkeringslasten BUIG	3.090.771	3.047.345	3.371.453
Uitvoeringskosten Werkbedrijf Senzer	609.247	571.268	571.268
Totaal Lasten	5.634.166	5.440.782	6.063.950
Baten			
Rijksbijdrage BUIG	3.090.772	3.047.345	3.371.453
Rijksbijdrage re-integratie	84.956	89.075	96.024
Rijksbijdrage Wsw	1.793.640	1.619.285	1.580.888
Totaal Baten	4.969.368	4.755.705	5.048.365
Saldo Participatie	-664.798	-685.077	-1.015.585
WMO			
Lasten			
Begeleiding	1.451.868	1.719.000	1.412.000
Huishoudelijke ondersteuning	943.462	1.205.000	1.271.000
Uitvoeringskosten Peelgemeenten WMO	616.961	670.000	696.948
Wmo voorzieningen	682.673	751.075	640.000
Totaal Lasten	3.694.965	4.345.075	4.019.948
Baten			
Eigen bijdrage Wmo	45.818	72.000	55.000
Wmo voorzieningen	1.515	2.000	2.000
Totaal Baten	47.333	74.000	57.000
Saldo WMO	-3.647.632	-4.271.075	-3.962.948
Jeugd			
Lasten			
Uitgaven Peelgemeenten zorgkosten	4.301.535	3.983.908	3.736.608
Uitvoeringskosten Peelgemeenten jeugd	174.935	133.400	142.543
Uitvoeringskosten Peelgemeenten Jeugd Plustaken	392.025	453.900	506.200
Totaal Lasten	4.868.495	4.571.208	4.385.351
Baten			
Rijksbijdrage Jeugd	462.911	778.839	218.227
Saldo Jeugd	-4.405.584	-3.792.369	-4.167.124
BMS			
Lasten			
Uitvoeringskosten Peelgemeenten BMS	261.100	258.900	276.889
Zorgkosten Peelgemeenten	374.922	389.000	363.000
Totaal Lasten BMS	636.022	647.900	639.889
Baten			
Saldo BMS	-636.022	-647.900	-639.889
Totaal	-9.354.036	-9.396.421	-9.785.546

	Werkelijk 2020	Begroot na wijz.2021	Begroot 2022
Participatie	-722.357	-733.824	-1.078.139
WMO	-3.683.433	-4.313.415	-4.005.288
Jeugd	-4.463.573	-3.819.700	-4.194.878
BMS	-698.566	-692.090	-684.079
Lokaal gebiedsteam	-143.369	-145.694	-393
Sport	-868.170	-598.844	-597.953
Cultuur	-876.440	-822.763	-794.166
Onderwijs, kinderopvang, peuterspeelzalen	-1.425.219	-1.510.201	-1.447.288
Gezondheidsbeleid	-654.800	-664.699	-689.400
Professionele welzijnsorganisaties	-772.267	-826.312	-846.559
Gemeenschapshuizen	-172.963	-206.398	-229.706
Overige kosten	-398.379	-608.229	-701.337
Totaal	-14.879.536	-14.942.169	-15.269.186

9. Toekomstagenda 2030

Samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties werken we aan een vitale, leefbare en aantrekkelijke gemeente Asten. Hiervoor hebben we de Toekomstagenda Asten 2030 gemaakt. Samen hebben we opgeschreven wat de komende jaren belangrijk is voor de ontwikkeling van de gemeente Asten en met welke uitdagingen we te maken hebben. De Toekomstagenda Asten 2030 is een kompas om koers te houden én een uitnodiging om mee te doen.

Wat willen we bereiken?

De volgende maatschappelijke opgaven staan centraal in de Toekomstagenda Asten 2030:

KLIMAATBESTENDIG EN ENERGIENEUTRAAL ASTEN

Wij streven naar een gemeente die in staat is de gevolgen van klimaatverandering op te vangen. De maatregelen die we moeten nemen zien we nadrukkelijk als **kansen voor toekomstbestendige economische ontwikkeling**.

We onderschrijven de doelstellingen van duurzame ontwikkeling en het Brabants Energie Akkoord en stimuleren maatregelen die bijdragen aan versnelling daarvan.

Resultaat: In 2030 zijn we **klimaatbestendig**: we zijn een gemeente met minder versterking en meer groen, een betere wateropvang, minder hittestress en een grote biodiversiteit in flora en fauna. We volgen de provinciale trend om zo snel als mogelijk **energieneutraal** te zijn.

TRANSFORMATIE VAN HET BUITENGEBIED

We streven in Asten naar een maatschappelijke geaccepteerde en gewaardeerde agrofoodsector met toekomstperspectief binnen de kaders van **duurzaamheid, gezondheid en welzijn** van mens en dier in een **mooi en beleefbaar** buitengebied. In Asten is ruimte voor een duurzame en verantwoorde agrarische sector.

Technologische ontwikkeling en innovatie zijn de dominante middelen binnen deze opgave.

Onze kenmerkende landschappen en natuur willen we minimaal behouden en waar mogelijk versterken en meer vervlechten met onze kernen. We zetten in op ontwikkeling van meer aansprekende (natuur) parels.

Resultaat: We realiseren in 2030 een **substantiële reductie** van de uitstoot van emissies door de agrarische sector.

VITALE KERNEN

Om een aantrekkelijke woongemeente te zijn, voeren we een **actief woonbeleid**. Ons beleid is flexibel en gericht op de lokale woonbehoeften. Gelet op de vergrijzing werken we gericht aan combinaties met zorg, zodat mensen met een beperking zo veel mogelijk zelfstandig kunnen wonen. Wij versterken verder ook onze aantrekkingskracht voor mensen die graag rustig landelijk willen wonen, dichtbij stedelijke voorzieningen en werk.

Resultaat: Asten, Heusden en Ommel koersen vanuit de eigen identiteit en kracht. **Maatschappelijk initiatief** is het vertrekpunt voor ontwikkeling van de kernen. Ruimte voor eigen initiatief betekent dat dorpen, gebieden en gemeenschappen zich ieder op een eigen wijze ontwikkelen. Dit kan tot gevolg hebben dat de ene kern meer voor elkaar krijgt dan een andere.

We zetten in op **behoud van voortgezet onderwijs** in Asten, Dit is cruciaal in de ontwikkeling van onze jongeren en het vormen van netwerken, die wellicht stimuleren dat onze jongeren zich binden aan Asten of overwegen om er later terug te keren. We koesteren de verbindingen tussen onderwijs en bedrijfsleven.

In 2030 liggen de scores van onze kernen op het gebied van bevolkingsopbouw, sociale samenhang, veiligheid en voorzieningenniveau (Leefbaarometer.nl) boven het regionaal gemiddelde van de vijf landelijke Peelgemeenten.

CENTRUMONTWIKKELING

Levendige dorpscentra met ruimte voor ontmoeting in een gemoedelijke sfeer zijn belangrijk voor de vitaliteit en aantrekkelijkheid van onze kernen. Wij werken aan een centrum in Asten dat **uitnodigend** is voor inwoners en bezoekers. We sluiten aan bij onze kernkwaliteiten van natuur en voedselproductie. **Beleven en genieten** staan centraal.

Het centrum is de plek voor ontmoeten, eten en drinken en ook werken. De sfeer wordt bepaald door **kleinschalige diensten en ambachtelijk werk**. Een bruisend centrum is een belangrijke troef in het binden van **jongeren en jonge gezinnen**. We ontwikkelen in het centrum passende woningen en voorzieningen.

Resultaat: In 2030 heeft het centrum van Asten de lokale verzorgende functie voor winkelen behouden en is er een **positieve balans** (meer inkomende dan uitgaande stromen) op het gebied van restaurantbezoek, café bezoek en cultuurbezoek.

OMGEVINGSWET

Met het programma Omgevingswet werken we aan ruimte voor ontwikkeling met waarborg voor kwaliteit.

VITALE DEMOCRATIE

Met het programma Vitale democratie werken we aan de cultuuromslag die nodig is om de maatschappelijke opgaven te realiseren. Meer loslaten vanuit de gemeente en faciliteren van burgerinitiatief, meer oppakken van verantwoordelijkheid door de samenleving zelf.

Toekomstagenda Asten 2030 : Vitale democratie in Asten		
	Van voornamelijk ...	Naar meer ...
Raad	... controleren, kaderen en vertegenwoordigen, dichtgetimmerde coalitieakkoorden	... loslaten, vertrouwen geven, visie vormen, verbinden, antenne-functie, sturen op hoofdlijnen, bevorderen participatie, voorwaarden scheppen, globale coalitieakkoorden opstellen
College	...verantwoorden, uitvoeren en maken	... richting geven, antenne-functie, allianties maken, initiatieven stimuleren, verbinden en versterken
Samenleving	... inspreken, stemmen en feedback geven	...co-creëren, ideeën genereren, initiëren & doen en elkaar helpen
Management	... aansturen en beoordelen	... leren, coachen, faciliteren, verbinden, innoveren, werken 'van buiten naar binnen', strategisch denken
Ambtenaren	... onderzoeken, praten over en oplossen	... leren, praten met, antenne-functie, werken 'van buiten naar binnen', mogelijk maken dat, verbinden, strategisch denken en handelen

Wat doen we daarvoor?

Realiseren doelen uit maatschappelijke opgaven

Binnen elk inhoudelijk programma lopen diverse projecten die geïnitieerd worden door de gemeente, door de samenleving, door de regio of het Rijk en veelal in verbinding met de partners in het netwerk waarin we werken. Daarnaast wordt overkoepelend gekeken naar verbinding tussen de projecten uit verschillende programma's. Bijv. het thema energieneutraal speelt ook een rol bij de realisatie van een project in het programma vitale kernen.

Naast deze inhoudelijke verbinding is er vanuit de faciliterende programma's Omgevingswet en Vitale democratie verbinding met elk inhoudelijk programma en project. Bijvoorbeeld over de procesaanpak van een project en hoe de participatie vanuit de samenleving wordt ingevuld.

Stimuleren van burgerinitiatieven

Onderdeel van de realisatie van de Toekomstagenda Asten 2030 is de uitnodiging aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen om mee te doen en zelf ook met burgerinitiatieven te komen. Op www.asten.nl/2030 staan alle programma's online, met de lopende projecten en ingekomen burgerinitiatieven, zowel klein als groot.

Het lijstje van afgeronde en lopende burgerinitiatieven (zie www.asten.nl/bestuur-organisatie/meedoen/burgerinitiatieven voor de actuele versie) ziet er als volgt uit:

Afgeronde en lopende burgerinitiatieven

- Kinderdisco Asten
- Bushokje Meijelseweg in Heusden
- Renovatie Processiepark Ommel
- Opstarten Alzheimercafé Peelland
- Realiseren zorghuis Heusden
- Renovatie Vorstermansplein Heusden
- Eén Gemeenschapshuis in Asten
- Bike Park Asten (mountainbikeroute)
- Bijenhotels

- Buurtschuur buurtvereniging Eikelaar
- Summerkids Festival Asten (kindervakantiewerk)
- Klasseboeren De Peel (leren in de praktijk)
- Kwiekbeweegroute Ommel
- Burgerschuldhulp Asten-Someren
- Bijenbos Asten
- 75 jaar vrijheid in Ommel
- Plaatsen van een plaquette op voormalig MAVO terrein
- Initiatief Lokaal doorbazen
- NA meeting (Narcotics Anonymous)
- Goed voor elkaar (voorbereiden van ouderen om langer thuis te blijven wonen)
- Meer groen langs enkele gevels in de Sterrenwijk
- Skatepark Asten
- Ommel 1000+
- Renovatie Kosmosplein
- Inzaaien bloemenmengsel Volkstuinen
- Aanleg zitgelegenheid Vlasveldje
- Renovatie Kapel St. Jozefstraat
- Brandstof t.b.v. groenteam Eikelaar en Hondenloop terrein
- Aanleg leer/ontdek pad Bijenbos

Als gemeente zijn we ontzettend blij met de inzet vanuit onze inwoners en ondernemers om zich hiervoor in te zetten. We blijven dit dus volop stimuleren! Samen maken we Asten, Heusden en Ommel steeds mooier.

De activiteiten binnen de programma's ziet er als volgt uit:

Programma Transformatie buitengebied

Activiteit	Planning
Oplossen knelpunten veehouderij (Kemphaanweg en piekbelasters omgeving Meijelseweg/Spechtstraat/Bleekerweg) via herbestemming en de VAB-pilot Heusden. Daarnaast voorkomen van nieuwe knelpunten door wijziging van het beleid.	2022 - 2025
Verminderen van emissies in het overschrijdingsgebied (urgentiegebied ten zuiden van de kom van Heusden) door de gebiedsgerichte aanpak van de VAB-pilot voort te zetten, agrariërs te helpen met hun toekomstplannen via het Ondersteuningsloket Buitengebied Asten (OLB), het faciliteren van agrariërs die willen verduurzamen dan wel mee zullen doen aan landelijke beëindigingsregelingen en actief oude niet gebruikte vergunningen in te trekken.	2022 - 2025
Terugdringen van stikstofuitstoot op het Natura 2000-gebied de Grootte Peel door een integrale gebiedsgerichte aanpak in een zone rondom de Grootte Peel te faciliteren. In dit gebied komen meerdere opgaven samen die om een integrale aanpak vragen, te denken aan: <ul style="list-style-type: none"> - de resterende natuuropgaven van de Grootte Peel; - landbouwstructuurversterking door middel van kavelruil en gericht op een meer extensieve vorm van landbouw; - klimaatadaptatie zoals het tegengaan van verdroging en hittestress; - bodembeheer gericht op meer biodiversiteit; - behoud van de leefbaarheid en vitaliteit in het gebied ten gevolge van de stoppende agrariërs en de daarmee samenhangende VAB-problematiek (versterken van het economisch vestigingsklimaat); - de energieopgaven. Hiervoor wordt in samenwerking met de provincie Noord-Brabant, andere instanties en ondernemers in het gebied een meerjarig gebiedsproces ingericht (Gebiedsgerichte aanpak Vitale Peel), waarbij	2022 - 2025

ook ruimte moet zijn om te experimenteren met zaken die samenhangen met 'goed doorgaan' en 'goed stoppen' van agrariërs. Dit betreft ook een voorbeeldproject in het kader van de NOVI waarin de Peel is aangewezen als aandachtsgebied vanwege het grote aantal opgaven in de Peel die verband houden met de landbouw.	
Het stimuleren van meer en kwalitatief betere natuur en het vergroten van de beleefbaarheid ervan voor inwoners en recreanten.	2022 - 2025

Programma Vitale kernen

Activiteit	Planning
Realisatie nieuw gemeenschapshuis op locatie De Klepel.	t/m 2022
Het realiseren van een kleinschalige zorgvoorziening (zorghuis Heusden) op het UNITAS-terrein in Heusden.	t/m 2022
Restauratie en herinrichting Mariaoord Ommel park van vrede (processiepark).	2022-2023
Herinrichting Vorstermansplein Heusden.	2022-2023
Groene entree Heesakkerweg. Nadat civieltechnische werkzaamheden (t.b.v. rotonde Heesakkerweg, veilige schoolomgeving Beatrixlaan, Heesakkerweg noord, Heesakkerweg zuid en werkzaamheden t.b.v. water) zijn afgerond willen we deze entree mooi groen inrichten.	2025
Evalueren en updaten Speelbeleidsplan.	2022
Opstellen plan renovatie Burgemeester Ploegmakerspark.	2025
Uitvoering geven aan het Strategisch Huisvestingsplan primair onderwijs gemeente Asten 2018-2028. We onderscheiden hierin de volgende deelprojecten: - Bouw nieuwe school aan de Beatrixlaan. - (Ver)nieuwbouw basisschool Voordeldonk.	t/m 2028 2022 2022-2023
Realisatie woonzorgconcept 'Ons Thuis' bij de Beiaard.	2022-2024
Ommel onderzoekt in samenspraak met de gemeente de haalbaarheid om het aantal inwoners substantieel te verhogen (Ommel 1000+).	2030

Programma Centrumontwikkeling

Activiteit	Planning
We actualiseren de Centrumvisie 2007 tot een nieuw Centrumprogramma 2021-2030 (visie en actieprogramma).	2022
In samenwerking met het Centrum Management Asten (CMA), Museum Klok en Peel, VVV, Horeca, OVA werken we aan een levendig en attractief centrum.	2022-2025
We voeren een actief beleid tot concentratie van detailhandel en horeca in het centrum van Asten.	2022-2025

Programma Klimaatbestendig en energieneutraal

Activiteit	Planning
Herinrichting Voorste Heusden en Patrijsweg (rioolvervanging incl. afkoppelen hemelwater om de kans op wateroverlast te verkleinen).	t/m 2022 uitvoering
Aanpak "Water op straat" Wolfsberg.	t/m 2022
Herinrichting Beekerloop incl. vergroten duikers zijtak Beekerloop.	t/m 2022
Aanleg waterberging Loverbosch/Vlinderveld. Ten behoeve hiervan wordt vooraf een visie opgesteld voor het groengebied evenemententerrein.	t/m 2022
Renovatie drukriolering.	t/m 2025
Verbeteren van drukrioleringsclusters 27, 30 en 35.	2022-2023

Subsidieregeling afkoppelen hemelwater en aanleg groene daken.	t/m 2029
Zonnepanelenproject De Groene Zone, periode 2.	medio 2022
Vergroenen dorpskernen (Biodiversiteit, hittestress en leefbaarheid).	t/m 2025
(Plan van aanpak t.b.v.) vernieuwen Milieustraat Asten Someren	t/m 2023
Opstellen groenbeleidsplan (incl. groenstructuurplan en bomenvordering).	2022 t/m 2024
Opstellen en uitvoeren plan van aanpak duurzaamheid 2021-2024.	t/m 2024
Herinrichting Wilhelminastraat en Heesakkerweg Noord (rioolvervangingsincl. afkoppelen hemelwater om de kans op wateroverlast te verkleinen).	2023-2025
Rioolplan Heesakkerweg zuidelijke Parallelweg.	2024-2026
Water op straat Plutostraat / Kosmosplein.	2025-2026
Opstellen uitvoeringsplan TransitieVisie Warmte: gemeentelijk isolatieplan.	2022
Opstellen uitvoeringsplan TransitieVisie Warmte: onderzoek afkoppelen woningen langs bestaand warmtenet glastuinbouw.	2022
Regionaal energieloket Peel uitbouwen.	2022-2030
Uitvoeren plannen uit Regionale Energie Strategie: RES.	2022-2023

Programma Omgevingswet

Activiteit	Planning
We bereiden de organisatie qua structuur en cultuur voor op de Omgevingswet. Het gaat hierbij onder andere om leeractiviteiten en het aanpassen van werkprocessen (o.a. samen met de regionale partners en uitgaande van de door de Omgevingswet beoogde kortere procedures). Na leeractiviteiten in 2020 en 2021 worden er in 2022 vervolgvactiteiten georganiseerd (o.a. specialistische trainingen in de aanloop naar daadwerkelijke inwerkingtreding, waar mogelijk in regionaal verband). Nb: de leeractiviteiten zijn/worden deels vanuit het programma Vitale Democratie (houding en gedrag) en het Strategisch Opleidingsplan (strategische opleiding anders werken) georganiseerd. Hiermee streven we naar één samenhangend leertraject/cultuurtraject.	t/m 2022
We bereiden de bedrijfsvoering van de organisatie ook voor de onderdelen automatisering en digitalisering voor op de Omgevingswet. Het gaat hierbij o.a. om aansluiting op het DSO, aanschaf van een Omgevingswetproof VTH-systeem (in regionaal verband) en aanschaf van software voor toepasbare regels en plan/publicatiesoftware. Nadat in 2020 alle software is aanbesteed/aangeschaft en in 2021 aansluiting heeft plaatsgevonden, wordt de eerste helft van 2022 gebruikt voor het oefenen met en (start van het) vullen van het DSO met behulp van deze software. Tot en met minimaal 2024 werkt het rijk aan doorontwikkeling van het DSO, wat naar verwachting ook tot vervolgvactiteiten bij gemeenten zal leiden.	t/m 2024
We ontwikkelen een Omgevingsvisie, waarin onze samenhangende strategische langetermijnvisie voor de fysieke leefomgeving is vastgelegd. Deze visie is geen blauwdruk voor ontwikkelingen, maar een basis voor uitnodigingsplanologie, met een gebieds- en opgavegerichte aanpak. Conform besluit van de raad wordt de visie vastgesteld vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet. De opdracht voor deze visie is in 2019 verstrekt. Het participatieve ontwerptraject is doorlopen in 2020; vaststelling heeft plaatsgevonden in 2021. In 2022 wordt de omgevingsvisie ingezet als toetsingskader en kan de werking geëvalueerd worden.	t/m 2022

<p>We stellen ter vervanging van de huidige bestemmingsplannen een Omgevingsplan nieuwe stijl op, waarin alle regels voor de fysieke leefomgeving (ook uit onze verordeningen en uit de Bruidsschat) zijn gebundeld. In 2020 heeft een eerste oriëntatie plaatsgevonden. In 2021 is een plan van aanpak vastgesteld en een inkooptraject gestart. Vanaf 2022 wordt gestart met de voorbereiding van een eerste deel van het Omgevingsplan. In 2022 worden tevens consolidatieplannen ter vaststelling aan de raad aangeboden: deze consolidatieplannen zullen de basis zijn voor het tijdelijk Omgevingsplan waar Asten mee zal werken vanaf inwerkingtreding Omgevingswet (1 juli 2022) tot het moment dat het Omgevingsplan nieuwe stijl in zijn geheel is afgerond. Voor het ingewikkelde traject van het gemeentelijk omgevingsplan stelt het Rijk een lange overgangperiode t/m 2029.</p>	t/m 2029
<p>We volgen de onderzoeken op regionaal en nationaal niveau, waarin de financiële effecten van de Omgevingswet voor gemeenten in beeld worden gebracht. Uit recent landelijk onderzoek blijkt dat de incidentele invoeringskosten hoger liggen dan aanvankelijk geraamd. Hierdoor lijkt de aangenomen budgetneutrale invoering van de Omgevingswet (terugverdientijd 10 jaar) niet haalbaar. Het beeld van de structurele effecten, bij ons benoemd in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risico, voor gemeenten is nog diffuus. Op landelijk niveau wordt onderhandeld over financiële compensatie; het streven is dat hier in 2022 afspraken over gemaakt worden. Zodra er meer duidelijkheid is over de financiële effecten van de Omgevingswet en eventuele compensatie kunnen wij een vertaalslag naar onze begroting en paragraaf Weerstandsvermogen en Risico maken.</p>	t/m 2022

Programma Vitale democratie

Activiteit	Planning
<p>Overkoepelende thema's Uitvoering concrete acties n.a.v. Quick scan lokale democratie / thema avonden rondom Vitale democratie. Bijv. faciliteren van burgerinitiatieven, samenwerking inwoners en gemeente bevorderen, betrekken van inwoners die nog ondervertegenwoordigd zijn.</p>	2022 e.v.
<p>Doorontwikkeling per bouwsteen Doorontwikkeling van de bouwstenen samenleving, raad, college, management en ambtenaren gericht op de beoogde cultuuromslag conform de doelen uit de Toekomstagenda Asten 2030. De uitdaging ligt in het bij elkaar brengen van partijen, energie en creativiteit vanuit de gemeenschap en ruimte geven om tot ontwikkeling te kunnen komen.</p>	2022 e.v.
<p>Afstemming met inhoudelijke programma's Faciliteren inhoudelijke programma's Toekomstagenda Asten 2030 in aanpak van participatie binnen projecten.</p>	2022 e.v.

Financiële begroting

1. Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten

Op grond van art. 17 BBV wordt een overzicht van baten en lasten in de begroting gepresenteerd met daarin:

- De raming van de baten en lasten en het saldo per programma;
- Het overzicht van de geraamde algemene dekkingsmiddelen, overhead, heffing vennootschapsbelasting en onvoorzien;
- Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma.

2022			
Programma	Lasten	Baten	Saldo
1. Bestuur en Veiligheid	3.110.456	-338.161	-2.772.295
2. Sociaal domein	21.960.583	-6.691.397	-15.269.187
3. Ruimtelijk domein	8.599.276	-5.615.435	-2.983.841
4. Economie en financiën	653.469	-692.168	38.698
Subtotaal programma's	34.323.785	-13.337.160	-20.986.625
Algemene dekkingsmiddelen (0.5, 0.61, 0.62, 0.64, 0.7)	339.746	-28.895.986	28.556.240
Heffing VPB (0.9)	0	0	0
Overhead	9.117.741	-1.232.359	-7.885.382
Onvoorzien (0.8)	55.000	0	-55.000
Saldo van baten en lasten	43.836.272	-43.465.505	-370.767
Mutaties reserves programma 1	0	-404.602	404.602
Mutaties reserves programma 2	33.555	-194.324	160.769
Mutaties reserves programma 3	453.228	-1.275.067	821.839
Mutaties reserves programma 4	1.115.701	-99.258	-1.016.443
Totaal toevoegingen en onttrekkingen reserves	1.602.484	-1.973.251	370.767
Resultaat (0.11)	45.438.756	-45.438.756	0

Toelichting op het overzicht baten en lasten

Op grond van art. 19 BBV (sub a) worden in de toelichting op het overzicht van baten en lasten de gerealiseerde bedragen 2020, begroting 2021 na wijziging en begroting 2022 gepresenteerd. De verschillenanalyse is toegevoegd als verklaring van de verschillen.

Omschrijving	Jaarrekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022	Vershil 2021 / 2022
1. Bestuur en Veiligheid	-9.251.421	-9.753.193	-10.657.677	-904.484
2. Sociaal domein	-14.879.536	-14.942.169	-15.269.187	-327.018
3. Ruimtelijk domein	-3.094.835	-2.680.200	-2.983.841	-303.641
4. Economie en financiën	27.129.679	27.081.154	28.910.705	1.829.552
Resultaat	-96.113	-294.409	0	294.409

Uitgangspunten begroting 2022

Op grond van art. 19 BBV (sub b) worden in de toelichting op het overzicht van baten en lasten de gronden, waarop de ramingen voor de begroting 2022 zijn gebaseerd, gepresenteerd.

Voor het opstellen van de begroting 2022 dienen, naast de wettelijke voorschriften en de gemeentelijke verordeningen een aantal specifieke regels in acht genomen te worden.

Variabelen waarmee gerekend wordt

- Er wordt rekening gehouden met een loon- en prijsstijging van 1,5%, tenzij een ander percentage contractueel is vastgelegd met een professionele organisatie en indien autonome kostenstijgingen zijn ontstaan door CAO verplichtingen voor professionele organisaties. Subsidieprogramma wordt vanaf 2018 helemaal geïndexeerd.
- De stortingen in de voorzieningen gebouwenbeheer worden jaarlijks geïndexeerd.
- Bij het ramen van de personeelskosten wordt voor 2022 gerekend met een salarisstijging (inclusief stijging pensioenpremie) van 1,5% voor 2021 en 1,5% voor 2022.
- Bij de raming van de inkomsten moet rekening gehouden worden met een inflatiepercentage van 1,5%.

Rekenrente algemene reserve en investeringen 1)	0 %
Rekenrente beleggingen 2)	0 %
Inflatiepercentage voor loon-en prijsstijging 3)	1,5 % voor de uitgaven 1,5 % voor de inkomsten

- 1) Omdat de gemeente Asten externe leningen heeft met negatieve rente, wordt er geen rente toegerekend aan de algemene reserve en investeringen.
- 2) Op basis van rentestand voor 3 maanden deposito (Rentestanden partieel Schatkistbankieren).
- 3) Conform het geprognosticeerde indexcijfer voor overheidsconsumptie 2021, bijlage 1.4.3 Middelen en bestedingen 2022 van het Centraal Economisch Plan 2021, opgesteld door het CPB, is het indexpercentage 1,5% (jaarlijks afgerond op 0,25%).

- Voor onvoorzien incidenteel wordt een bedrag opgenomen van € 55.000.=.
- De algemene reserve bedraagt 5% van de omzet. Dit is € 2.272.000,=. De verwachte stand op 1-1-2022 is hoger. Voorlopig wordt deze hogere stand gehandhaafd.

Algemeen

- Bij het samenstellen van de ramingen wordt rekening gehouden met het uitgangspunt: begroting 2022 is hetzelfde als begroting 2021 t/m tussentijdse rapportage voorjaar 2021.

Belastingen en tarieven

- De tarieven van de heffingen en belastingen worden bijgesteld met 1,5% voor gestegen loon- en prijsniveau.
- Onroerende zaakbelasting stijgt met het inflatiepercentage van 1,5% en met 5% verhoging conform scenario-ontwikkeling
- Het tarief toeristenbelasting is € 1,40 voor overige accommodaties en € 2,15 voor hotelovernachtingen (beiden is gelijk aan 2021).
- Het Gemeentelijk Rioleringsplan Asten 2021-2025 (GRP) is vastgesteld. De tarieven voor de rioolheffing worden conform het GRP voor de jaren 2021 tot en met 2025 verhoogd met 5,9%. De totale verhoging voor 2022 komt dus incl. de inflatiecorrectie van 1,5% op 7,4%.

- De tarieven voor de afvalstoffenheffing hebben als uitgangspunt 100% kostendekkendheid. De stand van de voorziening afvalstoffenheffing is nihil. In 2022 kan dus geen uitname meer plaatsvinden.

Verschillenanalyse begroting 2022 t.o.v. begroting 2021 na wijziging (per programma):

Op grond van art. 19 BBV (sub b) wordt in de toelichting op het overzicht van baten en lasten de verschillenanalyse gepresenteerd tussen de begroting 2021 na wijziging en de begroting 2022 in geval van aanmerkelijke verschillen.

Het verschil op **programma 1** bedraagt € -904.484
De belangrijkste verschillen zijn:

Onderwerp	Toelichting	Vershil	
Voorjaarsnota 2022	De in de voorjaarsnota 2022 geschetste ontwikkelingen zijn financieel vertaald in de begroting 2022. Het betreft voornamelijk extra budget voor Wet Open Overheid (meicirculaire 2021), een toekomstbestendig zaaksysteem, materieel UDAS, de overgang naar ICT NML, verkiezingen etc.	-309.479	nadeel
Vitale democratie	Voor grote burgerinitiatieven is een vast bedrag van € 150.000,= per jaar beschikbaar. Is een nieuwe wens uit de voorjaarsnota 2022.	-150.000	nadeel
Bommenregeling	In 2021 zijn extra kosten gemaakt voor opruiming bommen, deze komen in 2022 niet meer terug.	52.076	voordeel
Automatisering	Eenmalige kosten voor ontvlechting team I&A Asten-Someren en transitiekosten voor overgang naar ICT NML.	-165.740	nadeel
Overige	Overige baten en lasten op dit programma door kleinere verschillen	-9.091	nadeel
Apparaatskosten	Meer apparaatskosten dan begroot.	-322.250	nadeel

Het verschil op **programma 2** bedraagt € -327.018
De belangrijkste verschillen zijn:

Onderwerp	Toelichting	Vershil	
Muziek	Besparing subsidies HAFA-onderwijs. De besparing is hoger dan verwacht doordat er minder leerlingen zijn in 2022.	26.729	voordeel
WWB inkomensdeel	Hogere bijdrage aan Senzer ter afdekking van het verwachte tekort bij Senzer.	-328.450	nadeel
Uitvoeringskosten GR Peelgemeenten	Extra formatie Wmo bij sociaal team Asten in verband met toename van het aantal zorgvragen.	-38.400	nadeel
Zorgkosten GR Peelgemeenten BMS, Wmo en Jeugd	Er zijn geen bijzondere verschillen tussen de prognoses van de zorgkosten 2021 en 2022. De hieronder genoemde verschillen worden veroorzaakt doordat de prognoses voor 2021 nog niet tussentijds zijn aangepast in de begroting 2021.		

Bijzondere bijstand, minimabeleid en schuldhulpverlening (BMS)	Minder kosten verwacht voor bijzondere bijstand, maatwerkregeling, maatschappelijke participatie en individuele inkomstenstoeslag.	26.000	voordeel
Wmo	Minder kosten voor Wmo begeleiding en Wmo voorzieningen doordat het aantal cliënten minder toeneemt dan verwacht.	335.075	voordeel
Jeugd	Meer zorgkosten Jeugd door een toename van het aantal voorzieningen verblijf, landelijke jeugdhulp met een specialistische functie en duurdere zorg bij de 9 grote zorgaanbieders (B-/systeem-aanbieders). Daar tegenover staat dat er minder zorgkosten Jeugd zijn doordat minder kinderen onder verantwoordelijkheid van de gemeente Asten vallen door invoering van het woonplaatsbeginsel.	209.719	voordeel
Rijksbijdrage Voogdij / 18+	Lagere Rijksbijdrage van € 400.000,= door invoering woonplaatsbeginsel vanaf 2022. Daarnaast hebben we in 2021 een incidentele bijdrage ontvangen ter compensatie van tekorten voorgaande jaren.	-560.612	nadeel
Gemeenschapshuizen	De jaarlasten voor het krediet duurzaamheid gemeenschapshuis zijn vanaf 2022 opgenomen in de begroting.	-23.000	nadeel
Burgerinitiatieven	Nieuwe wensen Vorstermansplein Heusden en Processiepark Ommel.	-100.000	nadeel
Monumentenzorg	In 2021 decentralisatieuitkering ontvangen voor het opstellen van kerkenvisie. Deze uitgaven komen in 2022 niet terug.	25.000	voordeel
Overige	Overige baten en lasten op dit programma door kleinere verschillen.	-30.608	nadeel
Apparaatskosten	Meer apparaatskosten dan begroot.	131.529	voordeel

Het verschil op **programma 3** bedraagt € -303.641
De belangrijkste verschillen zijn:

Onderwerp	Toelichting	Verskil	
Wegen	Indexatie van de voorziening en stijging kapitaallasten als gevolg van nieuwe investeringen.	-51.066	nadeel
Uitvoering klimaatakkoord	Om invulling te geven aan het klimaatakkoord wordt de formatie uitbreiding met 1,5 FTE. Is een nieuwe wens uit de voorjaarsnota 2022.	-101.054	nadeel
Land van de Peel	De zes Brabantse Peelmunicipaliteiten zetten de Peel als recreatieve bestemming op de kaart. Is een nieuwe wens uit de voorjaarsnota 2022.	-30.000	nadeel
ODZOB	De kosten van ODZOB zijn gestegen door onder andere uitvoering bodemtaken, uitvoering welstand en anderzijds door stijging van het aantal vergunningen. De opbrengsten omgevingsvergunningen zijn daardoor ook gestegen.	-133.281	nadeel
Opbrengsten omgevingsvergunningen	De laatste jaren is zichtbaar dat de opbrengsten structureel zijn gestegen. Op basis van de werkelijke ontvangsten 2018 tot en met 2021 is de raming bijgesteld.	200.870	voordeel
Minder uren toerekening naar grondbedrijf	Op basis van ervaringscijfers worden er vanaf 2022 minder uren toegerekend naar het grondbedrijf.	-96.131	nadeel
Resultaat grondbedrijf woningen	Het verwachte resultaat grondbedrijf woningen is in 2022 lager dan 2021. Per saldo is dit geen nadeel omdat bij programma 4 minder in de reserve grondbedrijf wordt gestort.	-402.678	nadeel
Incidentele kredieten	Er zijn in 2022 minder incidentele kredieten beschikbaar gesteld ten opzichte van 2021. Per saldo is dit geen voordeel omdat bij mutaties reserve (programma 4) minder wordt onttrokken en er dus een nadeel ontstaat.	329.906	voordeel
Overige	Overige baten en lasten op dit programma door kleinere verschillen.	6.736	voordeel
Apparaatskosten	Meer apparaatskosten dan begroot.	-26.943	nadeel

Het verschil op **programma 4** bedraagt € 1.829.552
De belangrijkste verschillen zijn:

Onderwerp	Toelichting	Verskil	
Pachten en erfpachten	Door verkoop van gronden zijn de pachttopbrengsten gedaald.	-18.378	nadeel
Toerisme en recreatie	De kosten van innovatiehuis de Peel zijn vanaf 2022 en 2023 structureel geraamd. Voorheen was dit incidenteel (voorjaarsnota 2022).	-82.500	nadeel
Resultaat grondbedrijf bedrijven	Het verwachte resultaat grondbedrijf bedrijven is in 2022 hoger dan 2021. Per saldo is dit geen voordeel omdat er meer in de reserve grondbedrijf wordt gestort.	101.026	voordeel
Rente lening	Begin 2021 is een lening afgesloten bij de Nederlandse Waterschap bank. De rente hiervan is negatief, dit levert een jaarlijks voordeel op.	25.000	voordeel

Algemene uitkering: meicirculaire 2021	Dit betreft de meerjarenontwikkeling algemene uitkering welke al is verwerkt o.b.v. voorgaande circulaire. En de algemene uitkering volgens de meicirculaire 2021 inclusief extra middelen Jeugd, een bedrag voor indexatie en taakmutaties die elders als last zijn geraamd.	604.084	voordeel
Algemene uitkering: septembercirculaire 2021	De algemene uitkering volgens de septembercirculaire 2021. Hierin zijn ook opgenomen de taakmutaties die elders als last zijn geraamd.	710.534	voordeel
Algemene baten en lasten	Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er minder corona uitgaven zijn in 2022 ten opzichte van 2021. De compensatie van deze uitgaven is opgenomen in de algemene uitkering.	429.355	voordeel
Onroerende zaakbelasting	Stijging van de onroerende zaakbelasting door indexering en de verwerking van de verhoging conform scenario-ontwikkeling.	283.185	voordeel
Mutaties reserves	Per saldo wordt er minder onttrokken uit de reserves ten opzichte van 2021.	-189.131	nadeel
Apparaatskosten	Meer apparaatskosten dan begroot.	-33.623	nadeel

Het totale verschil op de **apparaatskosten** van alle programma's bedraagt € - 251.287,= nadelig.

Onderwerp	Toelichting	Vershil	
Apparaatskosten	Stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door loonkosten stijging als gevolg van hogere pensioenpremies en cao.	-251.287	nadeel

Incidentele baten en lasten per programma

Op grond van art. 19 BBV (sub c) wordt in de toelichting op het overzicht van baten en lasten een overzicht gepresenteerd van de geraamde incidentele baten en lasten per programma.

Op basis van de gemeentewet is namelijk bepaald dat in de begroting structurele lasten gedekt dienen te worden door structurele baten. Hiervoor is het belangrijk dat inzicht bestaat in welk deel van de baten en lasten incidenteel zijn en welke structureel.

Om dit structurele evenwicht vast te kunnen stellen wordt daarom in de presentatie van het structurele begrotingssaldo de incidentele baten en lasten daarom gecorrigeerd op het totale saldo van baten en lasten.

Incidentele lasten	2022	2023	2024	2025	Toelichting
Programma 1 Bestuur en Veiligheid					
- Aanpak illegale bewoning	150.000				Uitvoering geven aan plan van aanpak illegale bewoning d.m.v. uitvoeren van controles door toezicht, juridische procedures en invorderingsprocedures.
- Juridische werkzaamheden	12.000				Specialistische juridische kennis inhuren in 2022 voor een specifieke casuïstiek (Damocles).
- Toekomstbestendig zaakstelsysteem	58.000				De opvolger van ons huidige zaakstelsysteem (Verseon) draait al bij diverse gemeenten. De overstap naar een nieuw toekomstbestendig zaakstelsysteem kan niet meer wachten. 2022 zal gebruikt worden voor de implementatie van het nieuwe zaakstelsysteem met een geplande livegang per 1-1-2023.
- Voertuigen buitendienst	7.500				Vervanging van 3 aanhangers die economisch en technisch zijn afgeschreven.
Totaal	227.500	0	0	0	
Programma 2 Sociaal Domein					
- Jubileum sport- en zwemlocatie de Schop	2.500				In 2022 bestaat De Schop 50 jaar. Hiervoor wordt een promotiebudget beschikbaar gesteld.
- Gezond in de stad	4.400				Beschikbaar bedrag voor het project 'Gezond in de stad'. Activiteit eindigt op 1-1-2023.
- Burgerinitiatieven	100.000	100.000			Voor 2022 en 2023 bedrag beschikbaar stellen voor burgerinitiatieven herinrichting Vorstermansplein en Processiepark in Ommel.
Totaal	106.900	100.000	0	0	
Programma 3 Ruimtelijk Domein					
- Reconstructie provinciale weg N279 Veghel-Asten	92.434				Op 21 december 2017 heeft de gemeente Asten de Bestuursovereenkomst Planologische verankering van het voorkeursalternatief N279 Veghel-Asten ondertekend. De gemeente Asten is hiermee contractpartij in het tot stand komen van het Provinciaal Inpassingsplan N279 Veghel-Asten.

- Projectkosten Innovatiehuis de Peel	38.500	38.500			T/m 2023 budget beschikbaar stellen voor ondersteuning/uitvoering projecten Innovatiehuis de Peel.
- Opknappen / herinrichten Ploegmakerspark				50.000	Vorbereidingskrediet voor het opknappen / herinrichten van het Burg. Ploegmakerspark.
- Groene inkom Heesakkerweg				60.000	Krediet voor voorbereiding en uitvoering voor het inrichten van de groene ruimte bij de entree van Asten bij de Heesakkerweg.
- Mutatie reserve grondbedrijf	494.254	239.272	-60.000	295.329	Toevoeging (+) of onttrekking (-) van resultaat grondexploitaties aan reserve grondbedrijf.
- Van reserve grondbedrijf naar Reserve Eenmalige Bestedingen	1.000.000				Afromen algemene reserve grondbedrijf en overhevelen naar Reserve Eenmalige Bestedingen.
Totaal	1.625.188	277.772	-60.000	405.329	
Programma 4 Economie en financiën					
Totaal	0	0	0	0	
Totaal Incidentele lasten	1.959.588	377.772	-60.000	405.329	

Incidentele baten	2022	2023	2024	2025	Toelichting
Programma 1 Bestuur en Veiligheid					
- Mutatie Reserve Eenmalige Bestedingen programma 1	227.500			0	Dekking incidentele kosten programma 1 uit Reserve Eenmalige Bestedingen.
Totaal	227.500	0	0	0	
Programma 2 Sociaal Domein					
- Gezond in de stad	4.400				Incidenteel bedrag in Algemene Uitkering voor uitvoering project 'Gezond in de Stad'.
- Mutatie Reserve Eenmalige Bestedingen programma 2	102.500	100.000	0	0	Dekking incidentele kosten programma 2 uit Reserve Eenmalige Bestedingen.
Totaal	106.900	100.000	0	0	
Programma 3 Ruimtelijk Domein					
- Resultaat grondexploitaties	494.254	239.272	-60.000	295.329	Resultaat van de diverse grondexploitaties; Loverbosch, Heusden-Oost en Florapark. Elk jaar wordt er € 60.000,= geraamd voor strategische grondaankopen en ontwikkelingskrediet.
- Van reserve grondbedrijf naar Reserve Eenmalige Bestedingen	1.000.000				Afkomen algemene reserve grondbedrijf naar Reserve Eenmalige Bestedingen.
- Mutatie Reserve Eenmalige Bestedingen programma 3	130.934	38.500	0	110.000	Dekking incidentele kosten programma 3 uit Reserve Eenmalige Bestedingen.
Totaal	1.625.188	277.772	-60.000	405.329	
Programma 4 Economie en financiën					
- Mutatie Reserve Eenmalige Bestedingen programma 4	84.583				Afdeken tekort meerjarenbegroting 2022.
Totaal	84.583	0	0	0	
Totaal Incidentele baten	2.044.171	377.772	-60.000	405.329	

Onderstaande tabel geeft het structurele begrotingssaldo weer.

Presentatie van het structureel begrotingssaldo				
	2022	2023	2024	2025
Saldo baten en lasten	-299.008	-54.857	-95.826	148.889
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	370.767	218.732	379.504	134.175
Begrotingssaldo na bestemming	71.759	163.875	283.678	283.064
Waarvan incidentele baten en lasten, saldo inclusief incidentele toevoegingen en onttrekkingen reserves	-84.583	0	0	0
Structureel begrotingssaldo	-12.824	163.875	283.678	283.064
Structurele kapitaallasten (her) investeringen (tenminste) 50%	-71.759	-4.455	-2.491	-2.491
Structureel begrotingssaldo definitief	-84.583	159.420	281.187	280.573

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Reserves	Saldo 1/1/2022	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31/12/2022	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31/12/2023
95042000000 Reserve klimaatproject scholen	-40.091	0	2.790	-37.301	0	2.790	-34.511
95053010002 Reserve nieuwb./uitbreid. ONDO/DOS	-232.831	0	8.080	-224.751	0	8.080	-216.671
95053010003 Reserve nieuwbouw accomm. NWC	-682.947	0	20.695	-662.252	0	20.695	-641.556
95053116000 Reserve kunstgrasveld Ommel	-63.887	-4.735	0	-68.622	-4.735	0	-73.357
95053114000 Reserve kunstgrasveld ONDO	-55.688	-4.420	0	-60.108	-4.420	0	-64.528
95054110000 Reserve Museum (vernieuwbouw)	-249.428		22.184	-227.244		22.184	-205.060
95095000000 Reserve afdekking kapitaallasten	-3.577.228		237.400	-3.339.828		237.400	-3.102.428
95091100000 Reserve Eenmalige Bestedingen		-34.675	72.184	37.509	-34.675	72.184	75.018
Totaal	-4.902.100	-43.830	363.333	-4.582.597	-43.830	363.333	-4.263.094
Reserves	Saldo 1/1/2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31/12/2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31/12/2025
95042000000 Reserve klimaatproject scholen	-34.511	0	2.790	-31.721	0	2.790	-28.930
95053010002 Reserve nieuwb./uitbreid. ONDO/DOS	-216.671	0	8.080	-208.591	0	8.080	-200.511
95053010003 Reserve nieuwbouw accomm. NWC	-641.556	0	20.695	-620.861	0	20.695	-600.166
95053116000 Reserve kunstgrasveld Ommel	-73.357	-4.735	0	-78.092	-4.735	0	-82.827
95053114000 Reserve kunstgrasveld ONDO	-64.528	-4.420	0	-68.948	-4.420	0	-73.368
95054110000 Reserve Museum (vernieuwbouw)	-205.060		22.184	-182.877		22.184	-160.693
95095000000 Reserve afdekking kapitaallasten	-3.102.428		237.400	-2.865.028		237.400	-2.627.628
95091100000 Reserve Eenmalige Bestedingen	75.018	-20.000	57.509	112.527	-20.000	57.509	150.036
Totaal	-4.263.094	-29.155	348.658	-3.943.590	-29.155	348.658	-3.624.087

De volgende bedragen zijn in de begroting 2022 opgenomen als structurele toevoeging of onttrekking uit de reserves:

Structurele toevoegingen:

Structurele toevoegingen	Toevoegingen
Reservering voor vervanging van de toplaag kunstgrasveld Ommel (storting € 4.735,= vanaf 2013 - 12 jaar)	4.735
Reservering voor vervanging van de toplaag kunstgrasveld Heusden (storting € 4.420,= vanaf 2016 - 12 jaar)	4.420
Aan de kredieten voor Toerisme en Burgerinitiatieven wordt jaarlijks respectievelijk € 14.675,= (t/m 2023) en € 20.000,= toegevoegd (via Reserve Eenmalige Bestedingen)	14.675 20.000

Structurele onttrekkingen:

Structurele onttrekkingen	Onttrekkingen
Jaarlijkse onttrekkingen reserves i.v.m. kapitaallasten:	
Nieuwbouw accommodatie NWC	20.695
Uitbreiding/vernieuwing museum	22.184
Nieuwbouw/uitbreiding ONDO/DOS	8.080
Klimaatproject scholen	2.790
<i>Reserve afdekking kapitaallasten:</i>	
Wegen (o.a. onderhoud Heesakkerweg, fietsvoorziening Meijelseweg)	46.624
ICT (o.a. ontvlechting team I&A, transitiekosten ICT NML)	177.102
Renovatie jeugdgebouw Heusden	13.675
Jaarlijkse onttrekking uit Reserve Eenmalige Bestedingen i.v.m. structurele jaarlijkse kosten voor Toerisme (t/m 2023) en burgerinitiatieven.	34.675
Budget voor bereikbaarheidsakkoord wordt afgedekt via onttrekking uit Reserve Eenmalige Bestedingen.	37.509

2. Overzicht financiële positie

Inzicht in de financiële positie is van belang met het oog op de continuïteit van de gemeente. Dit gebeurt door de ontwikkelingen op de reserves, voorzieningen en de investeringen te schetsen.

Het overzicht financiële positie bevat de volgende onderdelen:

- Baten en lasten per programma;
- Geprognosticeerde meerjarenbalans;
- Berekening EMU-saldo;
- De jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
- Investerings;
- Financiering;
- Verloop van de reserves en voorzieningen;
- Overzicht Reserve Eenmalige Bestedingen;
- Meerjarenperspectief.

Baten en lasten per programma

Onderstaand overzicht bevat per programma de raming van de baten en lasten en het saldo.

2022			
Programma	Lasten	Baten	Saldo
1. Bestuur en Veiligheid	12.228.197	1.570.520	-10.657.677
2. Sociaal domein	21.960.583	6.691.397	-15.269.187
3. Ruimtelijk domein	8.599.276	5.615.435	-2.983.841
4. Economie en financiën	2.650.700	31.561.405	28.910.705
Resultaat	45.438.756	45.438.756	0

Meerjarenbalans

Conform art. 22 van het BBV dient een gemeente een geprognosticeerde begin- en eindbalans van de begrotingsjaren op te nemen. Deze balans geeft meer inzicht in de ontwikkeling van de investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en de financieringsbehoefte. Daarnaast wordt deze balans gebruikt om de kengetallen bij de paragraaf weerstandsvermogen te berekenen.

Prognose meerjarenbalans x €1.000	Realisatie		Begroting			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Activa						
<u>Vaste activa</u>						
Immateriële vaste activa	886	857	829	800	772	743
Materiële vaste activa	28.087	44.070	50.942	49.624	47.743	45.886
Financiële vaste activa	2.463	3.450	3.450	3.450	3.450	3.450
Totaal vaste activa	31.436	48.377	55.221	53.874	51.965	50.079
<u>Vlottende activa</u>						
Vorraden	1.586	1.495	1.668	912	451	-1.762
Uitzettingen	22.374	11.898	4.941	4.265	3.949	4.308
Liquide middelen	9	332	329	322	0	320
Overlopende activa	2.171	2.171	2.171	2.171	2.171	2.171
Totaal vlottende activa	26.140	15.896	9.109	7.670	6.571	5.037
Totaal activa	57.576	64.273	64.330	61.544	58.536	55.116
Passiva						
<u>Vaste passiva</u>						
Reserves	30.039	29.383	28.718	28.499	28.279	28.425
Resultaat boekjaar	-96	-294	0	159	281	281
Voorzieningen	13.034	12.537	12.965	10.239	10.508	8.763
Vaste schuld	5.000	15.000	15.000	15.000	10.000	10.000
Totaal vaste passiva	47.977	56.626	56.683	53.897	49.068	47.469
<u>Vlottende passiva</u>						
Vlottende schuld	4.604	2.652	2.652	2.652	4.473	2.652
Overlopende passiva	4.995	4.995	4.995	4.995	4.995	4.995
Totaal vlottende passiva	9.599	7.647	7.647	7.647	9.468	7.647
Totaal passiva	57.576	64.273	64.330	61.544	58.536	55.116

Berekening EMU-saldo

Alle landen binnen de Europese Unie hebben afgesproken om allemaal met dezelfde definitie van het begrotingssaldo te werken, ze noemen dit het EMU-saldo. Het begrotingssaldo van een land geeft weer of dat land een overschot of een tekort heeft bij

zijn overheidsuitgaven. Dit saldo geeft dus een indicatie van de staat waarin het huishoudboekje van de overheid in een bepaald jaar verkeert.

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden, sociale zekerheid en de zorg een aandeel.

In de septembercirculaire 2020 publiceert het ministerie van Buitenlandse Zaken individuele EMU-referentiewaarden voor de begroting 2022 (voor de gemeente Asten is deze € 1.500.000). Deze individuele referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat de gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft. Voorsnog bestaan er geen sancties bij overschrijding van het EMU-saldo.

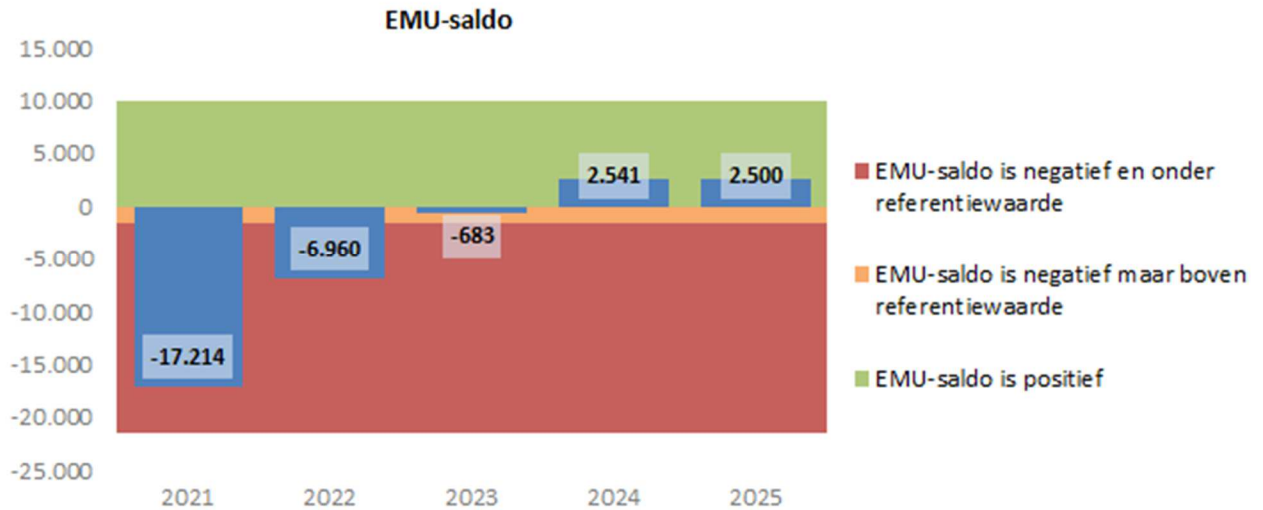
EMU Saldo x €1.000			Begroting				
			2021	2022	2023	2024	2025
1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	(+)	-854	-371	-60	-98	146
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	(-)	15.954	6.844	-1.347	-1.909	-1.886
3.	Mutatie voorzieningen	(+)	-497	428	-2.726	269	-1.745
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	(-)	-91	173	-756	-461	-2.213
5.	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	(-)	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo			-17.214	-6.960	-683	2.541	2.500

Toelichting EMU-saldo

Het EMU-saldo geeft aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld is uitgegeven dan dat er in dat jaar is binnengekomen, of dat er netto geld is overgehouden. Het EMU-saldo is daarmee een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie (eigen vermogen en schulden) van de gemeente.

Een negatief EMU-saldo betekent dat er sprake is van een toename van de schuldpositie of afname van het eigen vermogen.

In onderstaande grafiek is te zien dat de gemeente Asten een negatief EMU-saldo heeft in het jaar 2021 en 2022 dit is het gevolg van een groot aantal (geprognosticeerde) investeringen in dat jaar. Mochten investeringen worden uitgesteld, dan heeft dit gevolgen voor het EMU-saldo.

Bedragen (x€ 1.000)

De jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) mogen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume geen voorzieningen c.q. balansposten meer worden gevormd.

Voor de volgende verplichtingen is wel een voorziening gevormd omdat het jaarlijks volume kan fluctueren:

- Voorziening pensioenen wethouders.

Investerings

Een investering is een uitgaaf voor een goed of object met een gebruiksduur langer dan een jaar.

Investerings die worden geactiveerd, worden op de balans opgenomen en over de waarde wordt afgeschreven gedurende de levensduur.

nieuwe investeringen	2022	2023	2024	2025
<u>Investerings met economisch nut</u>				
Vrachtauto met kraan	195.000			
Verbeteren drukrioleringclusters 27, 30 en 45	450.000			
Drukriolering buitengebied	450.000	450.000	450.000	450.000
Rioolplan Heesakkerweg zuidelijke parallelweg			700.000	
Riolering Plutostraat / Kosmosplein				600.000
Riolering herinrichting Wilhelminastraat		2.700.000		
<u>Investerings met maatschappelijk nut</u>				
Vervangen openbare verlichting 2022	99.635			
Vervangen openbare verlichting 2023		59.635		
Vervangen openbare verlichting 2024			99.635	
Vervangen openbare verlichting 2025				99.635
Bomenrenovatieplan	36.500	35.500		
Schoolgebouw locatie Varendonck	4.838.000			
Schoolgebouw locatie Voordeldonk		6.073.000		
Rotonde Dijkstraat - Schoolstraat	400.000			
Heesakkerweg Zuid			20.000	
Herinrichting Wilhelminastraat (wegen, openbare verlichting)		600.000		
Renovatie 3 bruggen en 4 duikers			465.000	
Herinrichting Plutostraat / Kosmosplein				150.000
Totaal	6.469.135	9.918.135	1.734.635	1.299.635

Financiering

De financiering bij de gemeente Asten geschiedt conform het Treasurystatuut. Voor meer informatie wordt verwezen naar paragraaf 6: Financiering.

Verloop van de reserves en voorzieningen

Reserves en voorzieningen lijken ogenschijnlijk op elkaar, het zijn beide spaarpotten voor toekomstige uitgaven. Er is wel een wezenlijk verschil. Reserves zijn eigen vermogen. Voorzieningen zijn verplichtingen waar de raad niet onderuit kan, vreemd vermogen dus.

Een reserve is een bedrag dat apart is gezet door de raad, maar waar geen verplichting voor bestaat. Dat geld kan de gemeente vrij aanwenden. Wanneer een reserve wordt ingezet ter dekking van de kapitaallasten van een investering (reserve kapitaallasten) dan is een reserve niet vrij aanwendbaar.

De reserves worden onderscheiden in de algemene reserve en de bestemmingsreserves.

Een voorziening is een apart gezet bedrag voor onvermijdelijke toekomstige uitgaven waarvan tijdstip en omvang niet exact bekend zijn (bijvoorbeeld onderhoud wegen). Afhankelijk van allerlei omstandigheden zal dat vroeg of laat aan de orde zijn. De voorzieningen worden onderscheiden in onderhoudsvoorzieningen en voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's. De hoogte van de voorzieningen is gebaseerd op onderhoudsplanningen of op actuele berekeningen van de verplichting, het verlies of het risico.

RESERVES		
Omschrijving	Vermeerdering	Vermindering
Saldo reserves 1-1-2022	22.914.872	
<u>Algemene reserve</u>		
mutaties algemene reserve	0	0
<u>Algemene reserve grondbedrijf</u>		
mutaties algemene reserve grondbedrijf	554.254	1.060.000
<u>Reserve Eenmalige Bestedingen</u>		
mutaties Reserve Eenmalige Bestedingen	1.039.075	584.592
<u>Bestemmingsreserves</u>		
mutaties reserve kunstgrasveld Olympia Boys	4.735	
mutaties reserve kunstgrasveld Ondo	4.420	
mutaties reserves renovatie de Schop		0
mutaties reserve klimaatproject scholen		2.790
mutaties reserves ONDO/DOS en NWC		28.775
mutaties reserve museum		22.184
mutaties reserve afdekking kapitaallasten		237.400
Totaal vermeerderingen en verminderingen	1.602.484	1.935.741
Saldo mutaties reserves	-333.257	
Saldo reserves per 31-12-2022	22.581.615	

VOORZIENINGEN		
Omschrijving	Vermeerdering	Vermindering
Saldo voorzieningen 1-1-2022	13.115.614	
toevoegingen onderhoudsvoorzieningen	526.249	
toevoeging voorziening riolering	587.043	
toevoeging voorziening en wegen en civieltechnische kunstwerken	846.795	
overige toevoegingen	27.265	
onttrekking voorziening onderhoud wegen, straten en pleinen		41.298
onttrekking egalisatievoorziening riolering		900.000
besteding onderhoudsvoorzieningen		448.089
besteding overige voorzieningen		169.850
Totaal vermeerderingen en verminderingen	1.987.352	1.559.237
Saldo voorzieningen per 31-12-2022	13.543.729	

Overzicht Reserve Eenmalige Bestedingen (incidentele uitgaven)

Stand Reserve Eenmalige Bestedingen				
	2022	2023	2024	2025
Saldo 1-1	536.148	990.631	852.131	852.131
<u>Meerjarenbegroting voorgaande jaren</u>				
Aanpak illegale bewoning	-150.000			
Innovatiehuis De Peel	-38.500	-38.500		
<u>Meerjarenbegroting 2022-2025</u>				
Toevoeging vanuit reserve grondbedrijf (afromen reserve grondbedrijf)	1.000.000			
Tekort (meerjaren) Begroting 2022	-84.583			
Reconstructie N279 Veghel (A50) - Asten (A67)	-92.434			
Burgerinitiatieven Herinrichting Vorstermansplein en Processiepark Ommel	-100.000	-100.000		
Promotiebudget 50-jarig bestaan De Schop	-2.500			
Toekomstbestendig zaakstelsel	-58.000			
Vervanging 3 aanhangers bij UDAS	-7.500			
Juridische werkzaamheden Damocles casuïstiek	-12.000			
Opknappen Burgermeester Ploegmakerspark				-50.000
Groene inkom Heesakkerweg				-60.000
Saldo 31-12	990.631	852.131	852.131	742.131

Meerjarenperspectief

Meerjarenperspectief				
Programma	2022	2023	2024	2025
Lasten				
1. Bestuur en Veiligheid	12.228.197	11.967.261	12.032.095	11.995.035
2. Sociaal domein	21.960.583	21.556.601	21.357.867	21.312.397
3. Ruimtelijk domein	8.599.276	8.470.494	8.410.443	8.513.790
4. Economie en financiën	2.650.700	1.218.470	842.384	1.239.713
Totaal Lasten	45.438.756	43.212.826	42.642.789	43.060.935
Baten				
1. Bestuur en Veiligheid	-1.570.520	-1.576.383	-1.690.696	-1.573.878
2. Sociaal domein	-6.691.397	-6.562.139	-6.562.522	-6.513.382
3. Ruimtelijk domein	-5.615.435	-5.382.907	-5.087.392	-5.421.221
4. Economie en financiën	-31.561.405	-29.850.818	-29.583.367	-29.833.027
Totaal Baten	-45.438.756	-43.372.246	-42.923.976	-43.341.507
Saldo	0	159.420	281.187	280.573

Bijlagen

Bijlage taakvelden

Baten					
Nr. Taakveld	2021	2022	2023	2024	2025
Programma 1. Bestuur en veiligheid					
1.1 Inwoners					
Bestuur					
Burgerzaken	272	252	237	352	235
1.2 Bestuur					
Bestuur					
Ondersteuning organisatie / overhead					
1.3 Organisatie					
Ondersteuning organisatie / overhead	1.205	1.232	1.253	1.253	1.253
1.4 Intergemeentelijke samenwerking					
Bestuur					
Ondersteuning organisatie / overhead					
1.5 Leefbaarheid, Handhaving en Veiligheid					
Ondersteuning organisatie / overhead					
Crisisbeheersing en Brandweer	55	55	55	55	55
Openbare orde en Veiligheid	31	32	31	31	31
Totaal baten	1.563	1.571	1.576	1.691	1.574
Programma 2. Sociaal domein					
2.1 WMO, Jeugd en Participatie					
Cultuurpresentatie,-productie,-participa					
Samenkracht en burgerparticipatie	2.491	1.899	1.769	1.745	1.696
Wijkteams	23	23	23	23	23
Inkomensregelingen	3.915	3.371	3.371	3.371	3.371
Begeleide participatie					
Arbeidsparticipatie					
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2	2	2	2	2
Maatwerkdienstverlening 18+	72	55	55	55	55
Maatwerkdienstverlening 18-					
Geëscaleerde zorg 18+					
Geëscaleerde zorg 18-					
Volksgesondheid					
2.2 Goed wonen, leven en recreëren					
Openbaar basisonderwijs					
Onderwijshuisvesting	65	90	90	121	121
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	245	240	238	238	238
Sportbeleid en activering		-1	-1	-1	-1
Sportaccommodaties	651	654	657	660	660
Cultuurpresentatie,-productie,-participa					
Musea	30	30	30	30	30
Cultureel erfgoed					
Media					
Samenkracht en burgerparticipatie	317	317	317	317	317
Volksgesondheid	40	10	10		
Totaal baten	7.851	6.691	6.562	6.563	6.513

Programma 3. Ruimtelijk domein					
3.1 Ruimtelijk domein en duurzaamheid					
Economische havens en waterwegen					
Openbaar groen en (openlucht)recreatie	69	69	69	69	69
Riolering	2.056	2.235	2.235	2.235	2.235
Afval	1.352	1.311	1.290	1.268	1.247
Milieubeheer	345	15	15	15	15
Begraafplaatsen					
Ruimte en leefomgeving	30	30	30	30	30
Wonen en bouwen					
3.2 Volkshuisvesting en bouwen					
Grondexploitatie (niet bedrijventerr)	1.190	691	480	206	561
Wonen en bouwen	695	923	923	923	923
3.3 Verkeer en vervoer					
Verkeer en vervoer	340	340	340	340	340
Parkeren					
Totaal baten	6.077	5.615	5.383	5.087	5.421
Programma 4. Economie en financiën					
4.1 Economie, recreatie en toerisme					
Treasury					
Economische ontwikkeling					
Fysieke bedrijfsinfrastructuur		101	25		
Bedrijfsloket- en regelingen	103	85	85	85	85
Economische promotie	506	506	506	506	506
4.2 Financieel gezond blijven					
Mutaties reserves	1.002	1.973	562	409	519
Treasury	44	69	69	69	63
OZB Woningen	2.531	2.700	2.950	2.950	2.950
OZB niet woningen	1.736	1.854	2.028	2.028	2.028
Belastingen overig	123	127	127	127	127
Algemene uitkering en overige uitkeringe	22.832	24.147	23.500	23.411	23.557
Overige baten en lasten	55				
Vennootschapsbelasting (vpb)					
Wonen en bouwen					
Totaal baten	28.932	31.561	29.851	29.583	29.833
Eindtotaal baten	44.423	45.439	43.372	42.924	43.342

Lasten						
Nr.	Taakveld	2021	2022	2023	2024	2025
Programma 1. Bestuur en veiligheid						
1.1 Inwoners						
	Bestuur		150	150	150	150
	Burgerzaken	337	350	336	402	335
1.2 Bestuur						
	Bestuur	917	919	919	919	919
	Ondersteuning organisatie / overhead	279	376	376	376	376
1.3 Organisatie						
	Ondersteuning organisatie / overhead	7.876	8.524	8.434	8.432	8.458
1.4 Intergemeentelijke samenwerking						
	Bestuur	149	140	140	140	140

Ondersteuning organisatie / overhead	67	68	68	68	68
1.5 Leefbaarheid, Handhaving en Veiligheid					
Ondersteuning organisatie / overhead	150	150			
Crisisbeheersing en Brandweer	1.027	1.044	1.041	1.041	1.041
Openbare orde en Veiligheid	515	507	504	504	509
Totaal lasten	11.316	12.228	11.967	12.032	11.995
Programma 2. Sociaal domein					
2.1 WMO, Jeugd en Participatie					
Cultuurpresentatie,-productie,-participa	39	52	52	52	52
Samenkracht en burgerparticipatie	1.419	1.519	1.511	1.396	1.396
Wijkteams	1.597	1.503	1.503	1.503	1.503
Inkomensregelingen	5.184	4.935	4.918	4.882	4.857
Begeleide participatie	1.624	1.586	1.447	1.417	1.359
Arbeidsparticipatie	253	290	301	309	315
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	525	443	443	443	443
Maatwerkdienstverlening 18+	3.028	2.796	2.671	2.671	2.671
Maatwerkdienstverlening 18-	3.647	3.272	3.029	2.985	2.932
Geëscaleerde zorg 18+	68	36	36	36	36
Geëscaleerde zorg 18-	299	465	465	465	465
Volksgesondheid					
2.2 Goed wonen, leven en recreëren					
Openbaar basisonderwijs	135	135	135	135	135
Onderwijshuisvesting	809	819	937	966	1.059
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	849	794	794	794	794
Sportbeleid en activering	90	89	95	95	95
Sportaccommodaties	1.159	1.162	1.159	1.159	1.159
Cultuurpresentatie,-productie,-participa	135	108	108	108	99
Musea	392	374	374	374	374
Cultureel erfgoed	43	44	44	44	44
Media	244	246	246	246	246
Samenkracht en burgerparticipatie	553	604	604	604	604
Volksgesondheid	701	688	683	673	673
Totaal lasten	22.793	21.961	21.557	21.358	21.312
Programma 3. Ruimtelijk domein					
3.1 Ruimtelijk domein en duurzaamheid					
Economische havens en waterwegen	168	168	168	168	168
Openbaar groen en (openlucht)recreatie	951	974	975	976	1.026
Riolering	1.480	1.631	1.631	1.631	1.631
Afval	1.045	1.007	986	964	943
Milieubeheer	562	335	335	335	335
Begraafplaatsen	3	3	3	3	3
Ruimte en leefomgeving	692	632	632	594	594
Wonen en bouwen	50				
3.2 Volkshuisvesting en bouwen					
Grondexploitatie (niet bedrijventerr)	299	295	264	264	264
Wonen en bouwen	1.127	1.172	1.172	1.172	1.167
3.3 Verkeer en vervoer					
Verkeer en vervoer	2.381	2.380	2.304	2.303	2.383
Parkeren					
Totaal lasten	8.758	8.599	8.470	8.410	8.514

Programma 4. Economie en financiën

4.1 Economie, recreatie en toerisme

Treasury

Economische ontwikkeling 10 10 10 10 10

Fysieke bedrijfsinfrastructuur 224 250 250 245 245

Bedrijfsloket- en regelingen 68 69 69 69 69

Economische promotie 120 205 205 108 108

4.2 Financieel gezond blijven

Mutaties reserves 442 1.602 343 29 384

Treasury

OZB Woningen 324 336 286 286 286

OZB niet woningen

Belastingen overig 9 9 9 9 9

Algemene uitkering en overige uitkeringe

Overige baten en lasten 654 169 46 86 128

Vennootschapsbelasting (vpb)

Wonen en bouwen

Totaal lasten 1.851 2.651 1.218 842 1.240**Eindtotaal lasten 44.717 45.439 43.213 42.643 43.061**

Bijlage Verdeling programma – taakvelden

2022			
Prog nr	Programma	TV nr	Taakveld
PG1	1. Bestuur en Veiligheid	0.1	Bestuur
PG1	1. Bestuur en Veiligheid	0.2	Burgerzaken
PG1	1. Bestuur en Veiligheid	0.4	Ondersteuning organisatie / overhead
PG1	1. Bestuur en Veiligheid	1.1	Crisisbeheersing en Brandweer
PG1	1. Bestuur en Veiligheid	1.2	Openbare orde en Veiligheid
PG2	2. Sociaal domein	4.1	Openbaar basisonderwijs
PG2	2. Sociaal domein	4.2	Onderwijshuisvesting
PG2	2. Sociaal domein	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken
PG2	2. Sociaal domein	5.1	Sportbeleid en activering
PG2	2. Sociaal domein	5.2	Sportaccommodaties
PG2	2. Sociaal domein	5.3	Cultuurpresentatie,-productie,-participatie
PG2	2. Sociaal domein	5.4	Musea
PG2	2. Sociaal domein	5.5	Cultureel erfgoed
PG2	2. Sociaal domein	5.6	Media
PG2	2. Sociaal domein	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie
PG2	2. Sociaal domein	6.2	Wijkteams
PG2	2. Sociaal domein	6.3	Inkomensregelingen
PG2	2. Sociaal domein	6.4	Begeleide participatie
PG2	2. Sociaal domein	6.5	Arbeidsparticipatie
PG2	2. Sociaal domein	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)
PG2	2. Sociaal domein	6.7	Maatwerkdienstverlening 18+
PG2	2. Sociaal domein	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-
PG2	2. Sociaal domein	6.81	Geëscaleerde zorg 18+
PG2	2. Sociaal domein	6.82	Geëscaleerde zorg 18-
PG2	2. Sociaal domein	7.1	Volksgezondheid
PG3	3. Ruimtelijk domein	2.1	Verkeer en vervoer
PG3	3. Ruimtelijk domein	2.4	Economische havens en waterwegen
PG3	3. Ruimtelijk domein	5.7	Openbaar groen en (openlucht)recreatie
PG3	3. Ruimtelijk domein	7.2	Riolering
PG3	3. Ruimtelijk domein	7.3	Afval
PG3	3. Ruimtelijk domein	7.4	Milieubeheer
PG3	3. Ruimtelijk domein	7.5	Begraafplaatsen
PG3	3. Ruimtelijk domein	8.1	Ruimte en leefomgeving
PG3	3. Ruimtelijk domein	8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)

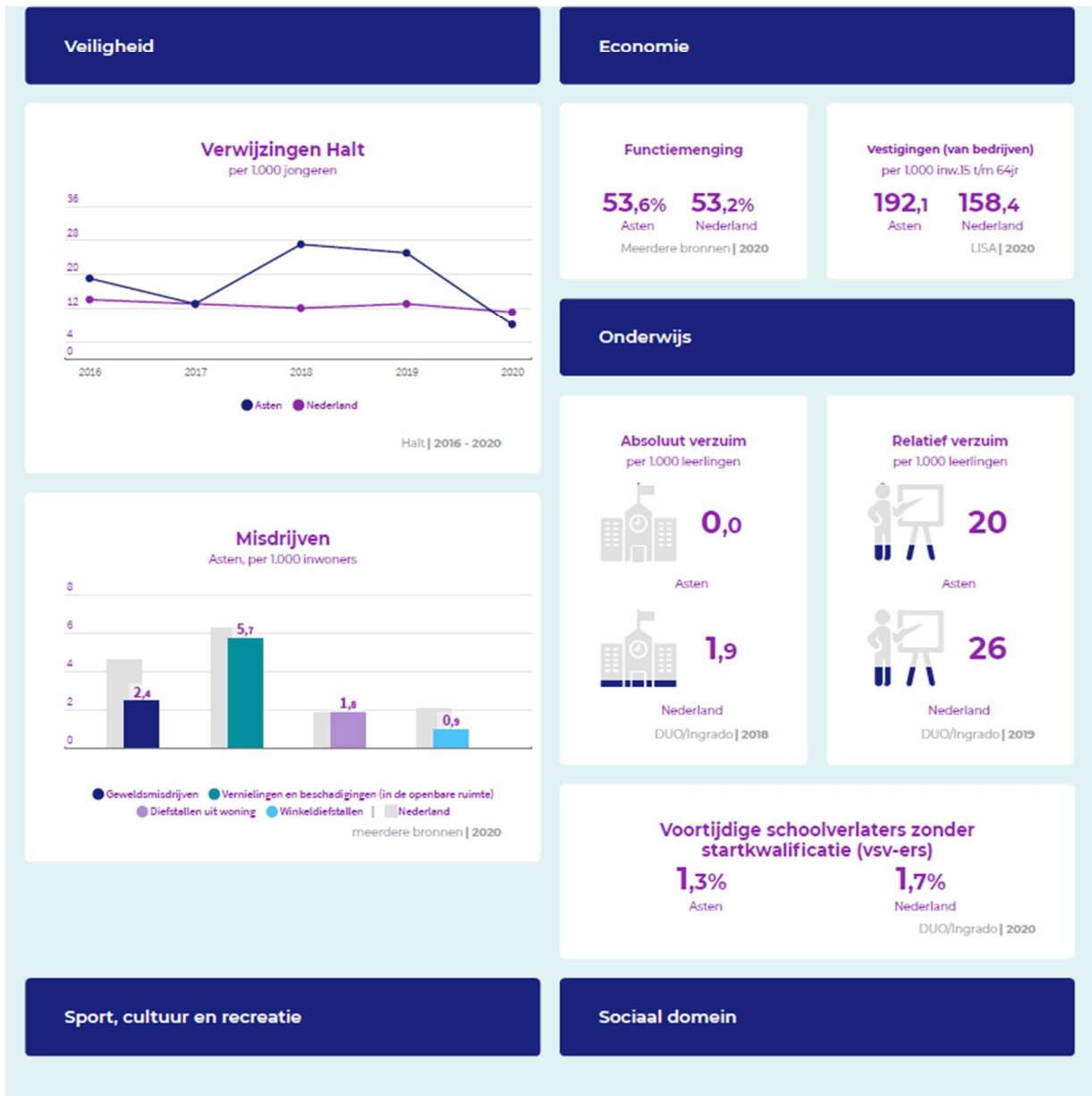
PG3	3. Ruimtelijk domein	8.3	Wonen en bouwen
PG4	4. Economie en financiën	0.10	Mutaties reserves
PG4	4. Economie en financiën	0.5	Treasury
PG4	4. Economie en financiën	0.61	OZB Woningen
PG4	4. Economie en financiën	0.62	OZB niet woningen
PG4	4. Economie en financiën	0.64	Belastingen overig
PG4	4. Economie en financiën	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen
PG4	4. Economie en financiën	0.8	Overige baten en lasten
PG4	4. Economie en financiën	3.1	Economische ontwikkeling
PG4	4. Economie en financiën	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur
PG4	4. Economie en financiën	3.3	Bedrijfsloket- en regelingen
PG4	4. Economie en financiën	3.4	Economische promotie

Bijlage beleidsindicatoren

Besluit Begroting en Verantwoording

Gemeenten nemen een uniforme basisset beleidsindicatoren op in hun begroting en jaarverslag. De set behandelt een breed spectrum van onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo kunt u zich een helder beeld vormen van de beleidsresultaten van de gemeente.

Niet-sporters

44,4%
Asten

49,3%
Nederland

Meerdere bronnen | 2020

Volksgesondheid en Milieu

Omvang huishoudelijk restafval

kg per inwoner

Asten

Nederland

CBS statistiek Huishoudelijk afval | 2019

Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

10,7%
Asten

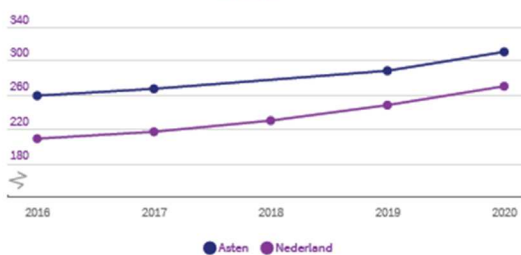
20,1%
Nederland

berekening | 2019

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Gemiddelde WOZ waarde

x €1.000

CBS - WOZ | 2016 - 2020

Nieuw gebouwde woningen

per 1.000 woningen

19,1
Asten

8,9
Nederland

BAG/ABF | 2020

Banen

per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

Asten
761,5

Nederland
795,9

Meerdere bronnen | 2020

Jongeren met een delict voor de rechter

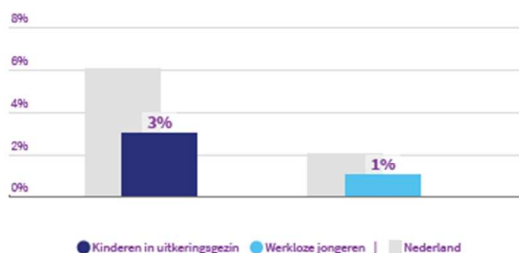
1%
Asten

1%
Nederland

CBS Jeugd | 2019

Achterstand onder jeugd

Asten

CBS Jeugd | 2019

Netto arbeidsparticipatie

70,3%
Asten

68,4%
Nederland

CBS | 2020

Personen met een bijstandsuitkering

per 10.000 inwoners

Asten

Nederland

CBS | 2020

Lopende re-integratievoorzieningen

per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

57,3
Asten

202,0
Nederland

CBS | 2020

Een nadere toelichting op bovenstaande beleidsindicatoren kunt u vinden op de volgende website: <https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording>.